

Schrijven is verbluffen
Bibliografie van de verspreide publicaties van *Willem Frederik Hermans*

Rob Delvigne en Frans A. Janssen

bron

Rob Delvigne en Frans A. Janssen, *Schrijven is verbluffen. Bibliografie van de verspreide publicaties van Willem Frederik Hermans*. Thomas Rap, Amsterdam 1996

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/jans037schr01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).



digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren i.s.m.





De Hollerithkaart (woord vooraf bij de eerste druk, 1972)

1

Dit boekje behelst een lijst van wat ik ooit heb bijgedragen aan kranten, tijdschriften en zo meer: verspreide publicaties. De samenstellers hopen dat hun opsomming van titels volledig is tot en met augustus 1972.

Ik zou onwaarheid spreken als ik beweerde dat de vrucht van hun ijver mij bijzonder vrolijk gestemd heeft. Maar dit is mijn eigen schuld en niet de hunne.

Had ik maar nooit in mijn leven iets opgeschreven dat ik later niet meer belangrijk zou vinden. Had ik maar altijd precies gezegd wat ik bedoelde!

Deze catalogus ontruikt zelfs het alleronbeduidendste aan de vergetelheid. Doornroosjes die nooit meer wakker hadden moeten worden, krijgen de kans haar ogen op te slaan en wie weet wat welke aanbidders zullen menen daarin te kunnen lezen.

Ik word doodmoe bij de gedachte dat deze of gene schriftgeleerde gewichtige maar foute exegeses zal weten te distilleren uit een terecht compleet vergeten verhaaltje, waarvan hij de titel en de plaats waar het afgedrukt staat gevonden heeft in deze bibliografie. Want dat is het, waarvoor de wijsneuzen haar zullen gebruiken: om het beter te weten dan ik. (Niet, bij voorbeeld, om aan te tonen dat ik iets al eerder beweerd heb dan een ander, want we leven in Nederland waar buitenlanders altijd alles eerder en beter hebben gedaan.)

Bibliografieën als deze wekken de hoop dat er met wat inspanning meer te achterhalen is, dan er gevonden kan worden in de publicaties die de schrijver zelf belangrijk vindt. Verborgene ontwikke-

lingen zouden kunnen worden blootgelegd aan de hand van een ingezonden stukje in een avondblad of een artikeltje dat hij op twaalfjarige leeftijd in een schoolkrant schreef. Wie het beter weten wil dan de auteur zelf, gaat op zoek in oude krantenleggers in de hoop daar de geheime sleutel te vinden van een oeuvre. Als oeuvres een sleutel hebben, is dat altijd een *geheime* sleutel, menen deze speurders.

Och, ze hebben niet in de gaten, dat zelfs wanneer ze alles lezen wat iemand ooit opgeschreven heeft, het toch altijd nog maar een miniem deel is van wat hij allemaal had kunnen opschrijven. Dat, op zijn beurt, is nog maar een fractie van alles wat een auteur ooit heeft bedacht. Heus, wie een volledig oeuvre leest, krijgt toch niet meer te zien van wat er allemaal in het brein van de schrijver is omgegaan, dan je zien zou als je een plaatje bekeek door de gaatjes van een hollerithkaart. (Het is misschien wel meer dan *een* plaatje dat er onder die ponskaart ligt; daar zou eeuwen over kunnen worden getwist.)

2

Deze inleiding wordt, dat blijkt nu wel, niet precies een aanbeveling. Bij het schrijven ervan had ik eerder enigszins het gevoel dat ik ook zou hebben als ik iemand iets cadeau zou doen waarvan ik niet zeker wist of het wel mooi genoeg was - in je achterhoofd de gedachte: de sukkel moet nog doen of hij er blij mee is ook. Het komt ook zelden voor, hoop ik, dat een inleider de hem geboden ruimte benut om te vertellen dat hij het door hem ingeleide boek niet eens gelezen heeft, alleen doorgebladerd en niet gecontroleerd of wat er in staat wel waar is.

Mijn gebrek aan plezier geldt, als gezegd, niet de verzamelaars, maar het verzamelde materiaal.

De verzamelaars zijn helden, vind ik, en ze hebben zonder opzet iets gedaan waardoor ik natuurlijk toch wel ben gevlid. Nog sterker, toen ik van de gevoelens die hun plan bij mij opwekte geen

geheim maakte, hebben ze mij zelf gevraagd mijn mening over hun werkstuk op te schrijven. Is dat niet edelmoedig en kranig? En dan te bedenken dat het voortbrengsel van hun ijver binnen de kortste keren verouderen zal, wanneer ik tijd van leven heb. Als de lijst nu misschien al niet helemaal volledig is, hoop ik ervoor te zorgen dat zij het zo snel mogelijk wordt. De titel van deze inleiding is nog net de laatste verspreide publicatie die erin opgenomen kan worden.

Het is mijn vaste voornemen nog heel wat verspreide publicaties te laten volgen, maar of en hoe lang ik daar nog opgewekt genoeg voor blijf, weet ik natuurlijk niet.

3

Geen enkele schrijver wenst uitgelegd te worden op een manier waar hij het zelf niet mee eens is.

Wat mij betreft, zouden dus al die stukjes waarvan de titels en vindplaatsen hier aan de vergetelheid worden ontrukkt, spoorloos in het niet hebben mogen verdwijnen. Voor zover er dingen in staan die ik nog aanvaarden kan, heb ik ze in latere publicaties opnieuw gebruikt en als ik dat niet gedaan heb, ben ik van plan dat alsnog eens te doen.

Ik kan me moeilijk voorstellen dat er schrijvers bestaan die bevlogen worden door gevoelens van voldoening of zelfs blijdschap bij het terugzien van alles wat zij in een periode van een jaar of vijfendertig hebben gepubliceerd. Als er zulke schrijvers zouden zijn, zou ik ze benijden, tenminste wanneer ik hun blijdschap deelde.

Ik ben niet op alles wat ik ooit geschreven heb even trots, maar ik zou dat wel willen zijn, o ja. Achteraf zou ik willen, dat ik dat gewild had toen ik met schrijven begon, maar toen dacht ik daar niet over, voor zover ik me herinner.

Het eerste opstel dat ik ooit in druk heb zien verschijnen (in een schoolkrant) handelde over het midwinterblazen, een folkloristisch gebruik waaraan de bewoners van Twente zich te buiten gaan. Midden in de winter blazen ze op een grote hoorn om de kwade

geesten te verdrijven, met als klankbord een diepe put, meen ik me te herinneren. Ik kan niet beweren dat ik toen (twaalf jaar oud, geloof ik) als schrijver hetzelfde nastreefde als nu, al zal de een of andere essayist die tuk op symboliek is, beweren dat mijn prille studie van dit volksgebruik symbolisch is voor het feit dat ik nadien voortdurend in een barre winter geblazen heb zonder veel kwade geesten te verdrijven, maar wel met een diepe put als klankbord. Goddelijk bestier in een en ander kan dan niet over het hoofd worden gezien, dat spreekt vanzelf.

Natuurlijk heb ik niet geweten waarvan die eerste publicatie het begin zou zijn en wat god geweten heeft gaat me niet aan. Een begin van iets, waarvan je niet weet dat het een begin is, kan nauwelijks als een begin worden aangemerkt.

Schrijven is voor mij geworden (en met dat begin heeft dit heel weinig te maken) proberen bewust iets te willen door een ondoordachte opstand tegen de chaos en het blinde toeval.

Ieder stukje waaraan je achteraf geen waarde meer toekent, is daarom te beschouwen als een steen die niet bij de bouw van het huis gebruikt is, een overwinning van het toeval en de chaos en daaraan wil, denk ik, niemand graag worden herinnerd.

4

Sommige stukjes zijn niet zo ver bij mij vandaangeraad als dat over het midwinterblazen. Ik heb ze later, meestal verbeterd, in boeken of boekjes opgenomen. Achteraf beschouwd zijn het dus voorstudies geweest.

Als ik geweten had dat het maar voorstudies zouden blijken te zijn, zou ik ze misschien beter niet hebben kunnen publiceren. Maar wie is zo bevoorrecht dat hij op een ogenblik waarop hij denkt iets voltooid te hebben, zeker weet dat hij lang genoeg zal leven om te beleven dat hij tot het inzicht zal komen nog maar een voorstudie te hebben afgeleverd?

Op zichzelf is dit allemaal niet rampzalig en het zou zeker

niet rampzalig hoeven te zijn, wanneer er niet een hele school van literatuurvorsers bestond, die van mening is dat het prille waardevoller, zelfs waarachtiger is dan het verbeterde en die daarom met behulp van voorpublicaties, nog liever drukproeven, nog liever ongecorrigeerde drukproeven en nog weer liever manuscripten en nog weer veel liever weggeworpen kladjes, de diepste waarheid van een schrijver hopen te ontsluiëren.

Ik kan deze mensen niet beminnen. Ze maken misbruik van de omstandigheid dat schrijvers - ook ik - dikwijls te zwak zijn om hun manuscripten te verscheuren.

En dan eerste drukken! Dat is ook al zo'n doos van Pandora vol drukfouten.

Voor eerste drukken geldt natuurlijk hetzelfde als voor manuscripten en voorpublicaties. Er schijnen schrijvers te bestaan die geen letter meer veranderen in een boek dat eenmaal is gedrukt.

Ik ben niet zo'n schrijver.

Ik ben daarom een beetje bang van mensen die eerste drukken verzamelen.

Waarom is de verbetering die ik in een latere druk aanbreng, me niet te binnen geschoten bij het corrigeren van de eerste? Waarom is de eerste druk niet meteen volmaakt geweest?

Onzinnige vragen waarvan je nachten wakker kunt liggen zonder er een antwoord op te vinden. Jezelf onrecht gedaan te hebben door een onvolmaakte eerste druk te laten verspreiden en het gevoel te hebben dat het onrecht nauwelijks geringer is geworden door de latere drukken te verbeteren, terwijl het evenmin denkbaar is, dat je de latere verbeteringen tegen beter weten in opzettelijk niet zou hebben aangebracht.

5

Schrijven heeft, heb ik altijd gevonden, het grote voordeel dat het niet meteen goed hoeft te zijn, zoals duelleren op het pistool, de toekomst voorspellen, roulette spelen: Hic Rhodus, hic salta!

Ik ben helaas niet goed in dingen die meteen goed moeten zijn.

Ik zou waarschijnlijk niet schrijven als ook schrijven iets was dat onmiddellijk helemaal goed moest zijn. Wat ik schrijf is nooit onmiddellijk helemaal goed en of het na verloop van tijd zo goed wordt dat het werkelijk niet beter kan, weet ik nooit zeker.

Een goed boek dient te bestaan uit de bijeenvoeging van zinnen die ontstaan zijn op ogenblikken dat het schrijven goed ging. Maar ogenblikken waarop het schrijven goed gaat zijn niet te voorspellen en schrijvers die daarop gaan zitten wachten, kunnen van alles bereiken: ridderorden, eredoctoraten en professoraten, maar verder weinig of niets.

Dus blijf je maar bezig, zin of geen zin. Een boek schrijven is niet schrijven wanneer je er zin in hebt, maar het is er alleen mee ophouden als het werkelijk niet verder gaat.

Ik heb nooit zeker geweten wanneer het werkelijk niet verder ging, laat staan of het nooit meer verder zou gaan en daardoor komt het dat ik boeken die ik lang geleden geschreven heb, soms bij de zoveelste herdruk niet met rust heb kunnen laten en er kleinigheden in verbeterd heb. Ik zou willen dat alle oude drukken van boeken die in verbeterde vorm herdrukt zijn, als bij toverslag tot stof uiteenvielen, ook al gaat het maar om een komma.

Hic Rhodus, hic salta? Schrijven niet.

Soms is Rhodus voortdurend ergens anders en ook als de schrijver er bovenop staat, hoeft toch de eerste sprong niet de definitieve te zijn. Wat niet bereikt kan worden door te springen, daar kan misschien naartoe worden geklauterd. Een ladder kan uitkomst bieden. Ongemerkt de ladder naderhand weghalen, komt niet alleen het esthetische effect ten goede, maar verhindert ook dat de toeschouwer zich in bijzaken verliest - dezelfde bijzaken en dwalingen waar de schrijver in verdwaald was en die hij met wie weet hoeveel moeite heeft gecorrigeerd.

Vorsers die alle versies naast elkaar leggen, zien de ladder

staan, of ze denken dat ze de duiven in de mouwen van de goochelaar zien zitten. Alsof goochelen hetzelfde was als schrijven! Ik heb er geen bezwaar tegen de lezer in vertrouwen te nemen (eigenlijk heb ik geen geheimen) maar wel is het resultaat belangrijker dan de manier waarop het werd bereikt. Ik schrijf ten slotte niet om te laten kijken hoe een tekst ontstaat, maar om een ander deelgenoot te maken van resultaten. Ik heb er geen enkel belang bij hem te laten weten hoe ik tot een bepaalde formulering ben gekomen.

Niemand heeft er wat aan te weten hoe een ander een boek geschreven heeft. Het is al mooi wanneer iemand er wat aan heeft dat het is gedaan.

W.F.H.

juni '72

Verantwoording

‘Want welke schrijver wenst zich andere lezers dan zulke die alles van hem lezen?’ (DJ 878)

Schrijven is verbluffen geeft een overzicht van alle bijdragen van Willem Frederik Hermans aan dag- en weekbladen, tijdschriften en andere niet-zelfstandig verschenen uitgaven. Hieronder vallen ook de voorpublicaties van zijn boeken: bij elke publicatie wordt opgegeven of en, zo ja, waar Hermans deze tekst in zijn boeken heeft opgenomen.

Deze bibliografie is onmisbaar bij elke studie van het werk van Hermans. Zij biedt een wegwijzer naar het noodzakelijke basis-materiaal, waarin Hermans' ideeën en de ontwikkeling daarvan te vinden zijn. Ook vormt deze bibliografie een bijdrage tot de vaststelling van de genese van zijn werken: heruitgaven in boekvorm van eerder verspreid gepubliceerde stukken vertonen bijna altijd (vaak ingrijpende) wijzigingen. De groei in zijn schrijverschap is daaraan verbluffend te demonstreren. Deze bibliografie is dienstbaar aan de uitgave van de verzamelde werken van Nederlands grootste schrijver uit de twintigste eeuw, niet alleen doordat zij de weg wijst naar een groot aantal niet door Hermans gebundelde teksten, maar ook in verband met de vele varianten in wel gebundelde teksten. Tevens vinden we hier de catalogus van zijn polemisch geweld, de weerspiegeling van de conflicten waarin Hermans betrokken raakte; deze publicaties zijn niet altijd in zijn eigen boeken herdrukt. Aldus vormt deze bibliografie tevens een bijdrage tot de biografie.

De bibliografie van de verspreide publicaties van Willem Frederik Hermans is te beschouwen als voorwerk voor de bibliografie van zijn afzonderlijk verschenen werken, een auteursbibliografie die allerlei

aspecten van de verschillende drukken beschrijft, met inbegrip van een verwijzing naar de voorpublicaties. Deze bibliografie, *Het bibliografische universum van Willem Frederik Hermans*, samengesteld door Frans A. Janssen en Sonja van Stek, verscheen in 2000.

Schrijven is verbluffen (de titel is ontleend aan DJ IV-95) omvat Hermans' werk voor zover dat in periodieken en als boekbijdragen gepubliceerd is. In bloemlezingen en schoolboeken herdrukte teksten zijn niet vermeld; wanneer een tekst in deze vorm voor het eerst verschenen is, wordt deze uiteraard wel opgenomen. De afzonderlijk verschenen werken van Hermans zijn in deze bibliografie alleen in de index opgenomen; onze bibliografie is als een 'periodicografie' te beschouwen.

Voornaamste criterium voor opname in de bibliografie was de actieve autorisatie van de teksten: heeft Hermans de tekst zelf ter publicatie aangeboden? Daarbij hebben we ook vertalingen door Hermans van andermans werk in zijn lijst van publicaties opgenomen, maar niet vertalingen van Hermans' werk. Alle opgenomen titels berusten op autopsie; alleen de nummers 2 en 4 hebben we niet onder ogen gehad. Is een publicatie anoniem of onder pseudoniem verschenen, dan is dat vermeld.

Aan de bibliografie zijn vijf appendices toegevoegd, nl. lijsten van

- I ingezonden brieven;
- II brieven in werk van anderen;
- III antwoorden op enquêtes;
- IV interviews met W.F. Hermans;
- V ongeautoriseerde verspreide publicaties.

Als criterium voor een ingezonden brief is gehanteerd: het opgenomen zijn in de desbetreffende rubriek van dag- of weekblad. Staat een tekst daarbuiten afgedrukt, dan is deze in de hoofdlijst opgenomen, ook al heeft hij het karakter van een ingezonden brief.

Als Hermans' antwoorden op enquêtes het karakter van een essay kregen, zijn ze niet in de gelijknamige appendix opgenomen maar in de hoofdlijst.

Het begrip interview is ruim genomen; ook in druk verschenen telefonische gesprekken met een journalist zijn als interview be-

schouwd (mits de uitspraken van Hermans daarin meer dan enkele zinnen beslaan), evenals de weergave van gesprekken die niet het karakter van een interview hebben.

Appendix V betreft publicaties die niet of niet actief geautoriseerd zijn; deze status heeft ook een deel van appendix II.

Zowel de titels in de bibliografie als die in de appendices zijn chronologisch geordend naar de datum van publicatie, zoals die te vinden is in de bron zelf. Wel moet men erop bedacht zijn, dat tijdschriftafleveringen nogal eens te laat verschijnen. Hermans' bijdragen aan kranten uit de tijd dat dagbladen nog in meerdere edities verschenen, zijn opgezocht in de stadseditie van de betreffende krant. In andere (de zogenaamde 'buiten'-) edities kunnen zijn bijdragen later of zelfs helemaal niet zijn opgenomen. Bijdragen aan boeken zijn geplaatst aan het einde van het jaar van verschijnen.

Bij de titelbeschrijving van dag- en weekbladbijdragen is de meest opvallende kop als hoofdtitel gekozen. Titelloze teksten zijn door ons van een titel voorzien, die dan tussen vierkante haken gegeven wordt.

Om de gebruiker een eerste oriëntatie te bieden, is onmiddellijk achter de vindplaats een genre-aanduiding gegeven in die zin dat verhaal, romanfragment, gedicht, toneelstuk en foto/collage aangeduid zijn met resp. V, R, G, T en F. Foto's, collage's etc. zijn alleen opgenomen als zij een afzonderlijke bijdrage vormen of in werk van anderen gepubliceerd zijn. Men verwachtte dus geen bibliografie van Hermans' activiteiten in de beeldende kunsten. Waar een genre-indicatie ontbreekt, is er sprake van essay, polemieek, recensie, reisverslag, open brief e.d.

De annotatie bevat een opgave van de datum waarop het betreffende stuk geschreven is, indien de auteur deze hetzij in bedoelde publicatie, hetzij bij een herdruk daarvan in een van zijn boeken expliciet heeft vermeld. Bij boekbesprekingen zijn de auteur en de titel van het gerecenseerde werk opgegeven. De wijze van presenteren door de betreffende krant of weekblad is als leidraad genomen om de bijdrage als recensie te bestempelen.

Tenslotte is in de annotatie vermeld of de tekst door de auteur in een van zijn boeken is opgenomen. Is dit het geval, dan wordt naar die druk van het boek verwezen waarin het stuk voor het eerst is herdrukt. De aanduiding ‘opgenomen in’ is dan gehanteerd, ook al is de tekst bij herdruk ingrijpend gewijzigd of sterk uitgebreid. Is de tekst onder een andere titel herdrukt, dan is die vermeld. Wanneer een bijdrage later een onderdeel is gaan vormen van een andere tekst, is het woord ‘verwerkt’ als aanduiding gebruikt. Met uitzondering van dit geval zijn paginacijfers niet aangegeven, wegens de verschillende paginering in de diverse drukken. Is een tekst voor een tweede keer door Hermans verspreid gepubliceerd, dan wordt in de annotatie de vindplaats vermeld na ‘ook in’. Dit sluit het voorkomen van varianten tussen deze teksten onderling niet uit.

De bibliografie wordt door drie alfabetische indexen toegankelijk gemaakt. Via de index op de boeken van Hermans kan de gebruiker nagaan waar zijn werk in eerste instantie is gepubliceerd. Er is hier gebruik gemaakt van de meest uitgebreide druk. De index op periodieken laat zien aan welke kranten, weekbladen en tijdschriften Hermans heeft bijgedragen; de appendices zijn hierin niet verwerkt. Tenslotte zijn in de index op gerecenseerde auteurs de in de annotatie vermelde schrijvers opgenomen. Indien in de index naar een titel uit een appendix wordt verwezen, is het Romeinse cijfer van de betreffende appendix voor het nummer opgegeven.

De hier gepresenteerde bibliografie zal zonder twijfel lacunes vertonen. In het bijzonder kan dit gezegd worden voor publicaties in dag- en weekbladen, die door het ontbreken van bibliografische hulpmiddelen nu eenmaal moeilijk te achterhalen zijn. Zo schrijft Hermans in DJ 440: ‘Uit de tijd dat ik zelf nog een passieve lezer was, herinner ik me hoe vereerd ik me voelde als de brief vol bijval of afkeer die ik schreef aan de auteur van het artikel waar ik op reageerde, echt werd afgedrukt’. Van deze ingezonden brieven is er maar een enkele teruggevonden. We hopen dat de gebruiker van onze bibliografie niet alleen tot het lezen van het hierin beschreven materiaal komt, maar ook op zoek gaat naar lacunes in de Hermansbibliografie en deze ons meldt. De hier gepresenteerde bibliografie is op 31 december 2004 afgesloten.

Door voortschrijdend inzicht zijn de volgende nummers vervallen: 300 (wordt 308a), 884 en II-23 (wordt I-31a).

Rob Delvigne
Frans A. Janssen

Bibliografie

MIDWINTERBLAZEN

In: Suum Cuique 10 (1933-1934) 6 (10 februari 1934) p. 5.

[OVER SCHELLEN]

In: De inktzwam ± 1937-1938.

RODE MUGGELARVEN

In: De inktzwam 2 (1937) p. 56-57.

DE TERSCHELLINGER ZEE-WEEKDIEREN

In: Amoeba, na februari 1937.

HET ASPECT VAN ONZE TIJD

In: Suum Cuique 14 (1938-1939) 7 (18 februari 1939) p. 1-3.

DE BLIKSEMAFLEIDER

In: Suum Cuique 14 (1938-1939) 9 (1 april 1939) p. 9-10.

THRILLERS

In: Suum Cuique 14 (1938-1939) 10 (6 mei 1939) p. 8-9.

Frankenstein. HET KASTEEL MET DE FULPEN KAMERS

In: Suum Cuique 14 (1938-1939) 11 (25 mei 1939) p. 8-11. V

DE REIS DER NEDERLANDSE SCHOLIEREN NAAR BELGIË

In: Suum Cuique 14 (1938-1939) 11 (25 mei 1939) p. 12-14.

SLAUERHOFF

In: Suum Cuique 14 (1938-1939) 12 (1 juli 1939) p. 6-8.

HET NIEUWE FEESTLOCAAL

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 1 (16 september 1939) p. 9-10.

TEKENWEDSTRIJD

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 1 (16 september 1939) p. 11.

BIJ DE VIJF EN ZEVENTIGSTE VERJAARDAG VAN LODEWIJK VAN DEYSSEL

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 2 (7 oktober 1939) p. 1-2.

Gedeeltelijk opgenomen in: *Fotobiografie*. Amsterdam 1969 p. [167].

Anoniem. MAYERLING

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 2 (7 oktober 1939) p. 10. G

DE OUDE KERK

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 2 (7 oktober 1939) p. 10-12.

DIT IS INTERESSANT!

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 3 (28 oktober 1939) p. 1-4.

DE CAMERA OBSCURA 100 JAAR

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 3 (28 oktober 1939) p. 5-6.

Anoniem. [NASCHRIFT BIJ EEN PARODIE OP 'MAYERLING']

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 4 (18 november 1939) p. 6-7.

BIOGRAPHISCHE NOTITIE OVER SIR REGINALD CUMMER (M.R.A.S.)

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 4 (18 november 1939) p. 11-12.

DANSFUIF 30 TOT EN MET 60 KLASSEN OP 28 OCTOBER

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 4 (18 november 1939) p. 12.

Oom Wim. RUBRIEK DER 1E EN 2E KLASSEN

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 5 (2 december 1939) p. 7-8.

BOEKBESPREKING

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 5 (2 december 1939) p. 9-11.

Recensie op de volgende gefingeerde boeken: M.A. den Oude. *Kikkie*; Een landloper. *Kroeggedachten*; S. Sichhanssons. *Trilogie*.

Anoniem. MELPOMENE VOORBIJ

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 6 (21 december 1939) p. 5-6. G

THUIS

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 6 (21 december 1939) p. 7-8. G

EEN VACANTIE

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 6 (21 december 1939) p. 8-11. V

Geschreven: 10 december 1939.

BRIEF UIT MEXICO

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 6 (21 december 1939) p. 12. G

Onderschrift: Naar Tristan Corbière.

EN TOCH... WAS DE MACHINE GOED

In: Algemeen Handelsblad 6 april 1940. V

Geschreven: december 1938.

Gedeeltelijk opgenomen in: *Fotobiografie*. Amsterdam 1969 p. [181].

L'AUBE

In: Suum Cuique 15 (1939-1940) 19 [=10] (27 april 1940) p. 9. G

[ZES FIGUREN] GETEEKEND DOOR W.F. HERMANS

In: J.P. Bakker en W.J. Jong. Een kritische beschouwing van enkele nieuwere opvattingen omtrent Piedmonttrappen (met 7 figuren). In: Tijdschrift van het Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap 58 (1941) 6 [november-december] p. 967-985. F

ROBINSON / ZIJ HANGT HET WASGOED AAN DE LIJNEN / IN EEN STRAAT... / VOOR EEN NIEUWE 'MENSCHHEITSDÄMMERUNG'

In: Parade der profeten 1 (1944-1945) 5-6 (augustus-september 1944) p. 168-170. G

Voor een nieuwe 'Menschheitsdämmerung' is opgenomen in: *Hypnodrome*. 's-Gravenhage 1947 [=1948] en in: *Overgebleven gedichten*. Amsterdam 1968.

EEN OPDRACHT / REGEN EN MAAN / OP STRAAT / HERFST / ONTGOOCHELING

In: Parade der profeten 1 (1944-1945) 7-9 (oktober-december 1944) p. 273-275. G

In de tweede, herziene druk van dit nummer op p. 76-78. Een opdracht is opgenomen onder de titel Voor T. in: *Kussen door een rag van woorden*. [Amsterdam 1944].

Op straat en Herfst zijn opgenomen in: *Horror coeli en andere gedichten*. Amsterdam [1946].

Anoniem. NIEUWE FIGUREN IN DE NEDERLANDSCHE LITERATUUR

In: *De Nieuwe Standaard* 28 augustus 1945.

Gedeeltelijk opgenomen in *Lange lijdensweg van de tijdschriften in het kort* in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964] p. 77.

IS HET AMERIKA?

In: *De Baanbreker* 1 (1945) 10-11 (8 september) p. 8.

DE MODERNE FILM

In: *De Baanbreker* 1 (1945) 12-13 (22 september) p. 5.

SLAAP, DE VERLEIDER, GAAT... / EEN STRAAT TUSSCHEN BLAAKRENDE
ACHTERTUINEN / ZWEMMEN

In: *Ad Interim* 2 (1945) 7 (september) p. 213-215. G

Opgenomen in: *Horror coeli en andere gedichten*. Amsterdam [1946].

Het tweede gedicht aldaar opgenomen zonder titel; onder de titel Gedicht ook in *Dietsche Warande & Belfort* 46 (1946) 7 (augustus) p. 431 en onder de titel Een straat in: *Overgebleven gedichten*. Amsterdam 1968.

AANTEKENINGEN BIJ 'KUNST IN VRIJHEID'

In: *De Baanbreker* 1 (1945) 16-17 (20 oktober) p. 8.

Ook in: *De Spectator* 1 (1945) 38 (28 oktober) p. 8.

FRAGMENTEN UIT 'CONSERVE'

In: *Criterium* [4] (1945-1946) 1 (oktober 1945) p. 6-24. R

Geschreven: zomer 1943 (tijdschrift); juli-oktober 1943 (boek).

Opgenomen in: *Conserve*. Amsterdam 1947 en in: *Drie melodrama's*. Amsterdam 1957.

TUIN IN BRUSSEL

In: *De Baanbreker* 1 (1945) 23 (8 december) p. 5. G

H.N. WERKMAN

In: *De Baanbreker* 1 (1945) 24 (15 december) p. 6.

Ook in: *De Spectator* 1 (1945) 47 (30 december) p. 12.

20 JAAR SURREALISME

In: *De Baanbreker* 2 (1946) 7 (16 februari) p. 5.

VAROUNA

In: *Litterair Paspoort* 1 (1946) 1 (februari) p. 11, 16.

Recensie op: J. Green. *Varouna*.

OCHTENDROOD DER EPIGONEN

In: *De Baanbreker* 2 (1946) 12 (23 maart) p. 3.

Opgenomen onder de titel Niet met name genoemd in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

ENRICO

In: *Litterair Paspoort* 1 (1946) 2 (maart) p. 13.

Recensie op: M. Mouloudji. *Enrico*.

CHARLES CROS

In: *Litterair Paspoort* 1 (1946) 3 (mei) p. 8-9.

Recensie op: C. Cros. *Poèmes & proses*.

NIEUWE ROMANSCHRIJVERS [1]

In: *Vrij Nederland* 8 juni 1946.

Recensie op: B. Schierbeek. *Terreur tegen terreur*; H.J. Smeding. *Klopsignalen*; S. Leiker. *Drie getuigen*.

NIEUWE ROMANSCHRIJVERS [2]

In: *Vrij Nederland* 15 juni 1946.

Recensie op: A. Visser. *Rudolf de Mepse*; F. Langen. *Hélène in het heelal*.

MELANCHOLIA

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 9 (juni 1946) p. 411-413. G

Opgenomen onder de titel ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ in: *Horror coeli en andere gedichten*. Amsterdam [1946].

DE HEER EN MEVR. HELMAN-LICHTVELD (BIJ HUN GOUDEN BRUILOFT)

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 9 (juni 1946) p. 462-463.

NIEUWE NOVELLEN

In: *Criterium* [4] (1945-1946) 9 (juni 1946) p. 463-464.

Recensie op: A. van der Vet. *Het goede leven*; G. Kouwenaar. *Uren en sigaretten*; T. Joekes. *Nachtelijke dissonant*; R. Blijstra. *Geheim archief*.

CONSERVE

In: *Proloog* 1 (1945-1946) 8 (juni 1946) p. 338-357. R

Geschreven: zomer 1943 (tijdschrift); juli-oktober 1943 (boek).

Opgenomen in: *Conserve*. Amsterdam 1947 en in: *Drie melodrama's*. Amsterdam 1957.

MET VERF, SCHAAR EN SCHROEVENDRAAIER

In: *De Baanbreker* 2 (1946) 27 (6 juli) p. 5.

H. WIJ TRACTEREN HET BUITENLAND

In: *De Baanbreker* 2 (1946) 29-30 (27 juli) p. 5.

GEVECHT OM GILLIAMS' NACHTEGALEN

In: *De Baanbreker* 2 (1946) 29-30 (27 juli) p. 5.

Recensie op: M. Gilliams. *De man aan het venster*.

VREUGDEN VAN DE OUDE DAG VOOR ANDRÉ BRETON

In: *Litterair Paspoort* 1 (1946) 4 (juli) p. 11.

Recensie op: J. Gracq. *Au château d'Argol* en *Un beau ténébreux*.

DOKTER KLONDYKE

In: *Criterium* [4] (1945-1946) 10-11 (juli-augustus 1946) p. 487-505. V

Geschreven: 8-15 januari 1946.

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Amsterdam [1948].

'EYLDERS' ZINGT

In: *Criterium* [4] (1945-1946) 10-11 (juli-augustus 1946) p. 574-577.

Recensie op: G. den Brabander. *De holle man*; G. Diels. *Het doornen zeel*.

TELEPATHIE EN GEUR

In: *De Baanbreker* 2 (1946) 33-34 (24 augustus) p. 7.

EIKEN EN VULKANEN

In: *Vrij Nederland* 19 oktober 1946.

Recensie op: F. Bordewijk. *Eiken van Dodona en Veuve Vesuvius*.

WAT BETEKENT VAN SCHENDEL VOOR DE JONGERE GENERATIE?

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 13 (oktober 1946) p. 679-688.

SNERPENDE KRITIEK

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 13 (oktober 1946) p. 705-709.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

STELT NEDERLAND BELANG IN SARTRE?

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 13 (oktober 1946) p. 713-715.

DE KLEINE WERELD

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 13 (oktober 1946) p. 715-716.

DE VESTALIUM CASTITATE

In: *Criterion* [4] (1945-1946) 13 (oktober 1946) p. 716-718.

SLAUERHOFF EN HET VERLEDEN (AANTEKENINGEN BIJ ZIJN POËZIE)

In: *In memoriam Slauerhoff*. Amsterdam 1946 p. 46-55 (=Proloog 1 (1945-1946) 10-11 (oktober-november 1946) p. 474-483).

SUPERREALISME

In: *Vrij Nederland* 2 november 1946.

Recensie op: W. van Norden. *De dood van Simon van Nagel*.

VERGANKELIJKE SERMOENEN

In: *Vrij Nederland* 2 november 1946.

Recensie op: A.H. Nijhoff. *De dagen spreken*.

WELKE WEGEN GAAT DE VRIJHEID?

In: *Nationale Rotterdamse Courant* 9 november 1946.

Recensie op: J.P. Sartre. *L'age de raison* en *Le sursis*.

DRIE IN ÉÉN COUPÉ?

In: Vrij Nederland 9 november 1946.

Recensie op: J. van Hattum. *Een zomer*.

OP EEN APART PLAN

In: Vrij Nederland 9 november 1946.

Recensie op: J. van Hattum. *Het brood van Ghisèle*.

LITERATUUR EN PHYSIOLOGIE

In: Vrij Nederland 16 november 1946.

Recensie op: Belcampo. *Nieuwe verhalen*.

VIJFENZEVENTIG VRIENDEN

In: Vrij Nederland 16 november 1946.

Recensie op: L. Boekraad. *Branding*.

DE TRANEN DER ACACIA'S [I]

In: Criterium [4] (1945-1946) 14 (november 1946) p. 765-774. R

Geschreven: 16 mei 1946-4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

MOEILIK DOORDRINGBAAR

In: Criterium [4] (1945-1946) 14 (november 1946) p. 778-780.

Recensie op: C. Debrot. *Bid voor Camille Willocq*.

DE LIEFDE EN DE UEBERMENSCH

In: Litterair Paspoort 1 (1946) 6 (november) p. 6.

Recensie op: R. Warner. *The aerodrome*.

KANTTEKENINGEN BIJ ENGELSE UITGAVEN

In: Litterair Paspoort 1 (1946) 6 (november) p. 14.

Recensie op: R. Lehmann. *The gipsy's baby and other stories*; E. Muir. *The voyage and other poems*; V.L. Ellis. *Collected lyrical poems*.

LOO-LEE

In: De Vlaamsche Gids 30 (1946) 12 (november-december) p. 733-741. V

Geschreven: zomer 1942 (tijdschrift); 16-29 juli 1942 (boek).

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Amsterdam [1948].

LITERATUUR MET ACHTERGROND

In: Vrij Nederland 7 december 1946.

Recensie op: C.B. Timmer. *De overkant*.

ROMAN EN KARAKTER

In: Vrij Nederland 21 december 1946.

Recensie op: A. van der Veen. *Wij hebben vleugels*.

DE TRANEN DER ACACIA'S (II)

In: Criterium [4] (1945-1946) 15 (december 1946) p. 816-824. R

Geschreven: 16 mei 1946-4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

BELIJDENIS DER CLANDESTINITEIT

In: Criterium [4] (1945-1946) 15 (december 1946) p. 838-842.

Recensie op: B. Voeten. *Doortocht*.

Opgenomen onder de titel *De knijpkat op de schoorsteenmantel* in:
Mandarijnen op zwavelzuur. Groningen 1963 [=1964].

INLEIDING

In: [W.G. van] Focquenbroch. *Bloemlezing uit zijn lyriek*. Met een inleiding van W.F. Hermans. Amsterdam 1946 p. 7-16.

Ook in: *De tweede ronde* 20 (zomer 1985) p. 87-95.

KINDERLIJKHEID EN MODERNISME

In: Vrij Nederland 4 januari 1947.

Recensie op: H.A. Gomperts. *Van verlies en dood*.

VEROUDERDE DAMPKRING

In: Vrij Nederland 11 januari 1947.

Recensie op: K. Schuur. *Herfst, hoos en hagel*.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

UYLDERT ALS NOVELLIST

In: Vrij Nederland 25 januari 1947.

Recensie op: M. Uylert. *Verijdelde vlucht*.

DE TRANEN DER ACACIA'S (III)

In: *Criterium* [5] (1947) 1 (januari) p. 53-65. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

GEZOND VERSTAND ALS SYSTEEM?

In: *Criterium* [5] (1947) 1 (januari) p. 73-77.

Recensie op: S. Tas. *De illusie van den ondergang*.

FLUITKETEL VAN LANGE ADEM

In: *Criterium* [5] (1947) 1 (januari) p. 80.

Recensie op: M. Dendermonde. *Muziek in de herfst*.

ELSSCHOT EN DE DESILLUSIE

In: *Vrij Nederland* 22 februari 1947.

DE JONGSTE DICHTERS EN EEN AMERIKAANS GEDICHT

In: *Centaur* 2 (1947) 2 (februari) p. 124-126.

ARIADNE, GEBLEVEN... / VERITATE QUA / HÖLDERLIN

In: *Criterium* [5] (1947) 2 (februari) p. 107-108. G

Opgenomen in: *Hypnodrome*. 's-Gravenhage 1947 [=1948].

Het eerste gedicht ook in: *Overgebleven gedichten*. Vierde vermeerderde druk. Amsterdam 1982; het derde gedicht ook in: *Overgebleven gedichten*. Amsterdam 1968.

DE TRANEN DER ACACIA'S (IV)

In: *Criterium* [5] (1947) 2 (februari) p. 125-135. R

Geschreven: 16 mei 1946-4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

DE CRITISCHE VOORSPELLING

In: *Criterium* [5] (1947) 2 (februari) p. 135-137.

Recensie op: S. Carmiggelt. *100 dwaasheden*; J.J. Klant. *De geboorte van Jan Klaassen*; S.F. Witstein. *Bekentenis aan Julien Delande*; J. Gans. *Liefde en goudvisschen*. Tweede druk; L. Vogel. *Dagboek uit een kamp*.

VERNIEUWING DER CRITIEK?

In: *Criterion* [5] (1947) 2 (februari) p. 137-140.

Recensie op: A. Marja. *Schuchter en iets luider*; H. Pearson. *The life of Oscar Wilde*; G. Stuiveling. *Rekenschap*. Tweede druk; S. Vestdijk. *De Poolsche ruiter*; S. Dresden. *Existentiële filosofie en literatuurbeschouwing*.

DE PROPPENSCHIETER VAN SANCHO PANZA

In: *Criterion* [5] (1947) 2 (februari) p. 141-143.

EEN ONTVOOGDING

In: *Ad Interim* 4 (1947) 2-3 (februari-maart) p. 78-96. V

Geschreven: 23-28 april 1941 (tijdschrift); 23-29 april 1941 (boek).

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Amsterdam [1948].

LEO VROMAN

In: *Vrij Nederland* 15 maart 1947.

Recensie op: L. Vroman. *Gedichten*.

E. DU PERRON ALS LEERMEESTER

In: *Criterion* [5] (1947) 3 (maart) p. 177-189.

Recensie op: E. du Perron. *Cahiers van een lezer, gevolgd door Uren met Dirk Coster en In deze grootse tijd*; S. Tas. *Een kritische periode*.

DE TRANEN DER ACACIA'S (V)

In: *Criterion* [5] (1947) 3 (maart) p. 191-201. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

DE MOED TOT HET ABSURDE. ALBERT CAMUS

In: *Litterair Paspoort* 2 (1947) 8 (maart) p. 14-15.

DE TRANEN DER ACACIA'S (VI)

In: *Criterion* [5] (1947) 4 (april) p. 240-249. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

DE TRANEN DER ACACIA'S (VII)

In: *Criterium* [5] (1947) 5 (mei) p. 307-321. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

LIEFDE EN GOUDVISSSEN

In: *Vrij Nederland* 21 juni 1947.

Met een rectificatie in *Vrij Nederland* 28 juni 1947.

Recensie op: J. Gans. *Liefde en goudvisschen*. Tweede druk.

JEAN-PAUL SARTRE EN HET EXISTENTIALISME

In: *Contact* 14 (1947) 6 (juni) p. 121-122.

DE TRANEN DER ACACIA'S [VIII]

In: *Criterium* [5] (1947) 6 (juni) p. 381-395. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

SURREALISME OF ROMANTIEK

In: *Criterium* [5] (1947) 6 (juni) p. 396-397.

Recensie op: G. Langeweg. *Teekeningen*. Met een inleiding van C.B. Timmer.

DE TOVERTUIN VAN HET GEHEUGEN

In: *Criterium* [5] (1947) 6 (juni) p. 397-400.

Recensie op: H. de Vries. *Toovertuin*.

HUMOR EN KASTELEN

In: *Vrij Nederland* 5 juli 1947.

Recensie op: E. Nicolas. *De heer van Jericho*.

'PLUCKY' GOMPERTS EN HET KLEIN GELUK

In: *Vrij Nederland* 12 juli 1947.

Opgenomen onder de titel Plucky Gomperts en het klein geluk in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

DE TRANEN DER ACACIA'S [IX]

In: *Criterium* [5] (1947) 7 (juli) p. 449-458. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

MORAAL EN LITERATUUR

In: *Nieuwe Rotterdamse Courant* 23 augustus 1947.

Recensie op: A. Camus. *La peste*.

LEEUEW IN INTERIEUR

In: *Vrij Nederland* 30 augustus 1947. V

Ook in: *Parade der profeten reünie-nummer* (september) 1979 p. 120-122.

Geschreven: 1947.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

MULTATULI TOUJOURS VIVANT?

In: *Vrij Nederland* 20 september 1947.

Recensie op: H.A. Ett. *De betekenis van Multatuli voor onze tijd*.

[RECENSIE]

In: *Litterair Paspoort* 2 (1947) 11 (september) p. 12-13.

Recensie op: R. Wright. *Black boy* en *Native son*.

TOVERTUIN EN ARCHIEF

In: *Vrij Nederland* 18 oktober 1947.

Interview met Hendrik de Vries.

DE TRANEN DER ACACIA'S [X]

In: *Criterium* [5] (1947) 10 (oktober) p. 595-608. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

MET LOUPE EN LANCET

In: *Vrij Nederland* 15 november 1947.

Recensie op: M. van Loggem. *Het kleine heelal*.

DE TRANEN DER ACACIA'S (XI)

In: *Criterium* [5] (1947) 11 (november) p. 659-673. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

DE NIEUWE POËZIE

In: *Criterium* [5] (1947) 11 (november) p. 674-677.

Recensie op: L. Vroman. *Gedichten*.

G. van Grijnen. NIET VOOR GEHEELONTHOUDERS

In: *Criterium* [5] (1947) 11 (november) p. 685-688.

Recensie op: C. Jackson. *Het verloren weekend*.

O.V. de L. Millosz. TOUS LES MORTS SONT IVRES... (vertaald door W.F. Hermans)

In: *Litterair Paspoort* 2 (1947) 12 (november) p. 1. G

Opgenomen in: *Hypnodrome*. 's-Gravenhage 1947 [=1948]. Onder de titel *Alle doden zijn dronken...* in: O.V. de L. Milosz. *Zeven gedichten*. Vertaald door Willem Frederik Hermans. Amsterdam 1981 en in: *Overgebleven gedichten*. Vierde vermeerdeerde druk. Amsterdam 1982.

DE TRANEN DER ACACIA'S (XII)

In: *Criterium* [5] (1947) 12 (december) p. 729-750. R

Geschreven: 16 mei 1946 - 4 januari 1948.

Opgenomen in: *De tranen der acacia's*. Amsterdam 1949.

DE LACHSPIEGEL OP HET PODIUM

In: *Criterium* [5] (1947) 12 (december) p. 764-768.

Verwerkt in *Lange lijdensweg van de tijdschriften in het kort* in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964] p. 78-80.

EMIGRATIE

In: *Kompas der Nederlandse letterkunde*. Amsterdam 1947 p. 195-197. V

Geschreven: juni 1946.

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Amsterdam [1948].

SIMON VESTDIJK BIJ DE HAARD

In: Vrij Nederland 17 januari 1948.

Recensie op: S. Vestdijk. *De vuuraanbidders en Puriteinen en piraten*.

HISTORISCHE ROMANS. AMUSEMENTSLITERATUUR?

In: Vrij Nederland 31 januari 1948.

HET ALZIEND OOG IN DE NACHTSPIEGEL

In: Criterium [6] (1948) 1 (januari) p. 32-42.

Ook in: G.F.H. Raat (red.). *Over De avonden*. Schoorl 1989 p. 117-134.

Recensie op: S. van het Reve. *De avonden*.

[RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 1 (januari) p. 57-58.

Recensie op: *The hundred best English essays*. Derde druk.

G.v.G. [RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 1 (januari) p. 58.

Recensie op: G.Th. Kempe. *Misdaad en wangedrag voor, tijdens en na den oorlog*.

[RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 1 (januari) p. 58-59.

Recensie op: A. Bosman. *De revolutie van het woord*.

[RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 1 (januari) p. 59.

Recensie op: A.G. van Kranendonk. *Geschiedenis van de Amerikaanse literatuur*.

G.v.G. [RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 1 (januari) p. 59-60.

Recensie op: E. Kogon. *Der S.S.-Staat*.

TEGEN DE HISTORISCHE ROMAN

In: Criterium [6] (1948) 2 (februari) p. 109-115.

Recensie op: V. Sirolf. *De schuldenaar*; S. Vestdijk. *De vuuraanbidders en Puriteinen en piraten*.

[RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 2 (februari) p. 127-128.

Recensie op: F. Langen. *In pyama*; J. van Hattum. *Mannen en katten*; B. Roest Crollius. *Droomschip*.

JULIEN GREEN, KRANKZINNIG OF KATHOLIEK?

In: Litterair Paspoort 3 (1948) 15 (maart) p. 44-46.

Recensie op: J. Green. *Journal 1940-'42 en Si j'étais vous....*

BORDEWIJK'S NOORDERLICHT

In: Criterium [6] (1948) 5 (mei) p. 297-303.

Recensie op: F. Bordewijk. *Noorderlicht*.

[RECENSIE]

In: Criterium [6] (1948) 5 (mei) p. 318-320.

Recensie op: A. Barea. *Spaansche trilogie* dl. I.

'LEVEN VOOR DE LITERATUUR'

In: Criterium [6] (1948) 6 (juni) p. 364-378.

PARANOIA

In: Criterium [6] (1948) 7-8 (juli-augustus) p. 386-420. V

Geschreven: 25 mei-6 juni 1948 (tijdschrift); mei-juni 1948 (boek).

Opgenomen in: *Paranoia*. Amsterdam 1953.

AMERIKA, ONBESCHRIJFELIJK OF ONVERTEERBAAR?

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 24 [februari] p. 27-29.

Recensie op: J.-L. Bost. *Trois mois aux États-Unis*; S. de Beauvoir.

L'Amérique au jour le jour; D. de Rougemont. *Vivre en Amérique*.

DE TWEE FAULKNERS

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 26 [april] p. 60-62.

Recensie op: W. Faulkner. *Intruder in the dust*.

EZELSOREN

In: Het Parool 11 juni 1949. V

Geschreven: juni 1949.

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Vierde vermeerderde druk.
Amsterdam 1966.

EEN FATALE JONGELING

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 28 [juni-juli] p. 85-86.

Met een naschrift in Litterair Paspoort 4 (1949) 31 [november] p. 150.

Recensie op: C. Jackson. *The fall of Valor*.

2 CANADESE ROMANS

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 28 [juni-juli] p. 93-94.

Recensie op: H. MacLennan. *The precipice*; J.B. Nablo. *The long November*.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 29 [aug-sept] p. 119-120.

Recensie op: F. Littré. *L'adolescente émerveillée*.

KINDEREN VERZETTEN ZICH TEGEN HUN OUDERS

In: Nieuwe Rotterdamse Courant 15 oktober 1949.

Recensie op: H. Bazin. *Vipère au poing* en *La tête contre les murs*.

DE VERLOREN ZOON KEERT NIET WEER

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 30 [oktober] p. 134-136.

Recensie op: H. Bazin. *Vipère au poing* en *La tête contre les murs*.

PORNOGRAFIE EN DE PUBLIEKE OPINIE

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 31 [november] p. 140-143.

Recensie op: R. Varin. *Anthologie de l'érotisme*.

Gedeeltelijk verwerkt in Het sadistische universum in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964 p. 12.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 31 [november] p. 151-152.

Recensie op: E. Chautard. *La vie étrange de l'argot*; J. Lacassagne en P. Devaux. *L'argot du 'milieu'*.

BYRON'S LEVEN INTERESSANTER DAN ZIJN WERK

In: Litterair Paspoort 4 (1949) 32 [december] p. 158-159.

Recensie op: C.E. Vulliamy. *Byron*.

IETS OVER ZENUWEN

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 33 [januari] p. 16-17.

Recensie op: W. Sansom. *The body*.

MANUSCRIPT IN EEN KLINIEK GEVONDEN

In: Podium 6 (1950) 5 (mei) p. 259-276. V

Geschreven: november 1944.

Opgenomen in: *Paranoia*. Amsterdam 1953.

DE TRANEN VAN HERMANS

In: Het Parool 22 juli 1950.

Ook in: Podium 6 (1950) 8-9 (augustus-september) p. 579-580.

Geschreven: 17 juli 1950.

ALBERTO MORAVIA

In: Podium 6 (1950) 8-9 (augustus-september) p. 564-567.

Recensie op: A. Moravia. *Vrouw van Rome*.

HET JAGERTJE

In: Podium 6 (1950) 8-9 (augustus-september) p. 581-583.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

PLEIDOOI VOOR MILOSZ

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 39 [september?] p. 159-160.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 39 [september?] p. 166.

Recensie op: E. de Gengenbach. *L'expérience démoniaque*.

[CULTURELE VRIJHEID EN 'LITTÉRATURE ENGAGÉE']

In: *Schrijvers voor de keuze*. Getuigenissen over de cultuurtaak van de schrijver. 's-Gravenhage 1950 p. 91-95 (=Critisch Bulletin 17 (1950) [9] (najaar) p. 471-475).

Opgenomen onder de titel De Nederlandse auteur en de wereldcrisis in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

CÉLINE, EEN 'POLITICUS ZONDER PARTIJ' TER VERANTWOORDING GEROEPEN

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 40 [oktober] p. 173-175.

Recensie op: M. Hindus. *The crippled giant*.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 40 [oktober] p. 190.

Recensie op: M. Sachs. *Le chasse à courre*.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 40 [oktober] p. 190.

Recensie op: B.M. Mortensen en B.W. Downs. *Strindberg*.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 40 [oktober] p. 191.

Recensie op: P. Quennell. *John Ruskin*; R. Warner. *John Milton*.

OPEN BRIEF AAN PAUL RODENKO

In: Podium 6 (1950) 10-12 (oktober-december) p. 628-633 [=728-733].

DE HEILIGE IDIL EN HAAR NAR

In: Podium 6 (1950) 10-12 (oktober-december) p. 636-641 [=736-741].

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

Ramses. OMKIJKEN NAAR: EMILE ZOLA

In: Litterair Paspoort 5 (1950) 41 [november] p. 203.

[RECENSIE]

In: *Litterair Paspoort* 5 (1950) 41 [november] p. 214.

Recensie op: A. Rüegg. *Miguel de Cervantes; Eranos Jahrbuch 1949*.

NATUURBAD VERSUS FABRIEK

In: *Nieuw Vlaams Tijdschrift* 5 (1950-1951) 4 [december 1950] p. 376-392.

V

Geschreven: maart 1947.

Opgenomen onder de titel *Het fossiel* in: *Een landingspoging op Newfoundland en andere verhalen*. Amsterdam 1957.

PIONIER IN HET VACUUM

In: *Over Multatuli*. Amsterdam 1950 p. 26-32.

GEZONDHEID ZONDER BOOSHEID

In: *Litterair Paspoort* 6 (1951) 43 (januari) p. 6-8.

Recensie op: H. Miller. *The rosy crucifixion* dl. 1.

Ramses II. OMKIJKEN NAAR ALEXANDRE DUMAS

In: *Litterair Paspoort* 6 (1951) 43 (januari) p. 10-11.

Ook in: *Litterair Paspoort 1946-1973*. Amsterdam 1974 p. 80-84.

Recensie op: A.C. Bell. *Alexandre Dumas*.

DE LANGE BROEK ALS MIJLPAAL IN DE CULTUUR

In: *Podium* 7 (1951) 1 (januari-februari) p. 10-31.

Ook in: C. Willink. *De schilderkunst in een kritiek stadium*. Amsterdam 1981 p. 59-85.

KAFKA VERTAALD

In: *Het Vrije Volk* 23 februari 1951.

Recensie op: F. Kafka. *De gedaanteverwisseling* en *Het slot*.

[‘JONGE MODERNE DICHTERS...’]

In: *Blurb* 1 (1950-1951) 6 (februari 1951) p. [4].

HET EERHERSTEL VAN DE MARQUIS DE SADE

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 44 (februari) p. 29-32.

Geschreven: 1951.

Recensie op: M. Blanchot. *Lautréamont et Sade*; M. Heine. *Le marquis de Sade*.

Opgenomen onder de titel Het sadistische universum in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 44 (februari) p. 46.

Recensie op: N. Balchin. *The anatomy of villainy*.

DE ZWARTE HUMOR VAN DE BARON VAN MÜNCHHAUSEN

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 45 (maart) p. 49-51.

Geschreven: 1951.

Recensie op: J. Carswell. *The prospector*.

Opgenomen onder de titel De zwarte humor van de baron Von Münchhausen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

ONMACHT TOT ZELFRESPECT

In: Het Vrije Volk 13 april 1951.

Met naschrift in Het Vrije Volk 19 mei 1951.

Recensie op: J. van Oudshoorn. *Doolhof der zinnen*.

MARIANNE'S ADERVERKALKING

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 46 (april) p. 81-82.

Recensie op: R. Dumay. *Mort de la littérature*.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 46 (april) p. 94.

Recensie op: Th. Mann. *Meine Zeit*.

DE LETTERKUNDE IN WEST-DUISSLAND. JAARLIJKSE SAMENKOMST VAN 'GRUPPE '47'

In: Het Vaderland 19 mei 1951.

BORST EN RUG EVEN BLOOT MAKEN

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 47 (mei) p. 103-105.

Recensie op: E. Bergler. *The writer and psycho-analysis*.

[RECENSIE]

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 47 (mei) p. 118.

Recensie op: R. Kanters en R. Amadou. *Anthologie littéraire de l'occultisme*.

[BIJDRAGE]

In: Litterair Paspoort 6 (1951) 47 (mei) p. 118.

IK HEB ALTIJD GELIJK

In: Podium 7 (1951) 3 (mei-juni) p. 184-205. R

Geschreven: februari-juni 1951.

Opgenomen in: *Ik heb altijd gelijk*. Amsterdam 1951.

BIJZONDERE ROMANS DIE GEEN AANDACHT TROKKEN

In: Het Vaderland 14 juli 1951.

Recensie op: J. Oljesja. *Afgunst*; A. Barea. *Spaanse trilogie*; R. Sender. *De tuinman en de koningin*; A. Moravia. *Vrouw van Rome*.

FAULKNER, KENNER VAN ONZE HARTSTOCHTEN EN ANGSTEN

In: Het Vrije Volk 1 augustus 1951.

Recensie op: W. Faulkner. *Grijze zomer en Geboorte in Augustus*.

IN MEMORIAM: J.V. OUDSHOORN, EENZAAM SCHRIJVER

In: Het Vaderland 3 augustus 1951.

GEEN ALIBI VOOR W.F. HERMANS

In: Nieuwe Rotterdamse Courant 7 augustus 1951.

SCHRIJVER EN COURTISANE

In: Het Vaderland 22 september 1951.

Recensie op: D. Defoe. *Moll Flanders*.

ATONALE

In: Podium 7 (1951) 5 (september-oktober) p. 326-361. V

Geschreven: november 1941 (tijdschrift); 29 oktober 1941 - 3 januari 1942 (boek).

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Tweede druk. Rotterdam 1961.

Van een medewerker. HET HUIDIGE SPANJE. MEER TRADITIONALISTISCH DAN FASCISTISCH

In: Algemeen Handelsblad 13 oktober 1951.

DE BIOSCOOP ALS CULTURELE FACTOR. HET PUBLIEK BEKIJKT RARITEITEN, WAARVAN HET GEEN VERSTAND HEEFT

In: Het Vaderland 13 oktober 1951.

WAARDERING VOOR HOGGS ROMAN KOMT EEN EEUW TE LAAT

In: Het Vrije Volk 12 november 1951.

Recensie op: J. Hogg. *De versierde dwaling*.

WALSCHAP SCHRIJFT OVER HET WONDER MET MEEDOGENLOZE SCHERPTE

In: Het Vrije Volk 22 december 1951.

Recensie op: G. Walschap. *Zuster Virgilia*.

DE TYPISCHE PROLETARIËR. CÉLINE EN KAFKA

In: Het Vaderland 12 januari 1952.

PROBLEEM, DAT NEDERLAND LANG NIET HEEFT WILLEN ZIEN

In: Het Vrije Volk 26 januari 1952.

Recensie op: B. Schierbeek. *Het boek IK*.

LOTTI FUEHRSCHEIM

In: Nieuw Vlaams Tijdschrift 6 (1951-1952) 5 [januari 1952] p. 433-460. V

Geschreven: september 1949.

Opgenomen in: *Paranoia*. Amsterdam 1953.

HET KNIPSELBUREAU

In: Podium 8 (1952) 1 (januari-februari) p. 13-29.

Geschreven: januari 1952.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

PAUL LÉAUTAUD AAN HET WOORD. WAT VOOR DE FRANSE RADIO MOGELIJK IS

In: Het Vaderland 2 februari 1952.

Recensie op: P. Léautaud. *Entretiens avec Robert Mallet*.

JULIEN GRACQ: KRAK!

In: Litterair Paspoort 7 (1952) 54 [februari] p. 29-30.

Recensie op: J. Gracq. *Le rivage des Syrtes* en *La littérature à l'estomac*.

Anoniem. [BESCHRIJVING VAN TWEE EIGEN COLLAGES]

In: *Tentoonstelling tekenende schrijvers in de Moderne Boekhandel Amsterdam, 25 februari - 8 maart 1952*. [Stencil] p. [2].

EEN LANDINGSPOGING OP NEWFOUNDLAND

In: Het Parool 22 maart 1952. V

Geschreven: 21 maart 1952.

Opgenomen in: *Een landingspoging op Newfoundland en andere verhalen*. Amsterdam 1957.

DE DOOD VAN DE WARE REIZIGER. REIZEN ALS CULTURELE BEZIGHEID

In: Het Vaderland 22 maart 1952.

POLEMISCH MENGELWERK

In: Podium 8 (1952) 2 (maart-april) p. 103-129.

Geschreven: 5 april 1952.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

Harry Mulisch. (ADDENDUM VAN 21 MAART)

In: Podium 8 (1952) 2 (maart-april) p. 141-142.

Geschreven: 21 maart 1952.

MORRIËN, DICHTERLIJK PROZAÏST UIT GENERATIE-DER-DUNNE-BOEKJES

In: Het Vrije Volk 12 april 1952.

Recensie op: A. Morriën. *Een slordig mens*.

Gedeeltelijk verwerkt in De generatie van de dunne boekjes in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

GEZOND VERSTAND, HET VOORNAAMSTE WERKTUIG VAN MAUGHAM

In: Het Vrije Volk 10 mei 1952.

Recensie op: W.S. Maugham. *Gekluisterde levens*.

SPANJE EN DE OBJECTIVITEIT

In: Litterair Paspoort 7 (1952) 58 [juni-juli] p. 121-124.

Recensie op: J.-L. Bost. *L'Espagne au jour le jour*.

JACQUES DEN HAAN, BOEKENMINNAAR DIE WEL HUMORIST MÓÉT ZIJN

In: Het Vrije Volk 16 augustus 1952.

Recensie op: J. den Haan. *Het eiland der sirenen*.

IDEOLOGIE EN NATURALISME

In: Critisch Bulletin 19 (1952) [8] (augustus) p. 354-360.

Recensie op: G. Kouwenaar. *Ik was geen soldaat*.

COUPERUS: SCHRIJVER JUIST VOOR DE RIJPERE JEUGD

In: Het Vrije Volk 8 november 1952.

WEZEN VAN HET GEDEELDE GEHEIM

In: Het Vaderland 15 november 1952.

Recensie op: A. Billy. *Chapelles et sociétés secrètes dans l'histoire*.

HET MODERNE PESSIMISME EN DE STERFELIJKHEID VAN DE MENS

In: Het Vaderland 29 november 1952.

SARTRE IN HET NEDERLANDS

In: Het Vrije Volk 6 december 1952.

Recensie op: J.P. Sartre. *De jaren des onderscheids* en *Het oponthoud*.

OVER 'MAGISCH TAALGEBRUIK'...

In: Het Vrije Volk 13 december 1952.

Recensie op: W. Faulkner. *Grijze zomer*. Vierde, herziene druk van de vertaling door J. van Keulen.

ALBERT HELMANS VLUCHT UIT DE WERKELIJKHEID

In: Het Vrije Volk 17 december 1952.

Recensie op: A. Helman. *De laaiende stilte*.

ZWARTE ROMANKUNST

In: Het Vaderland 20 december 1952.

GEBRUIKSAANWIJZING VAN DE CULTUUR

In: Het Vaderland 7 februari 1953.

Recensie op: J. Spieler. *Einführung und Anleitung zu wissenschaftlichem Denken und Arbeiten*; W. Kröber. *Kunst und Technik der geistigen Arbeit*.

DRIE SOORTEN ESSAYISTEN (1). ENKELE EIGENSCHAPPEN VAN HET

NEDERLANDSE ESSAY. VOOR NEGENTIG PROCENT HERKAUWEN EN NAPRATEN

In: Het Vaderland 25 april 1953.

DRIE SOORTEN ESSAYISTEN [2]. DE JOURNALISTIEKE ESSAYIST WIL DE WERELD

NIET VERBETEREN. HUISPREDIKER EN HOFNAR IN ÉÉN PERSOON

In: Het Vaderland 2 mei 1953.

DRIE SOORTEN ESSAYISTEN [3]. HET LITTERAIRE LEVEN IN ONS LAND

GEËINDIGD? WAAROM TIJDSCHRIFTEN OPHIELDEN TE BESTAAN

In: Het Vaderland 9 mei 1953.

'IK WEET HET NIET': INTELLECTUEEL MOTIEF VAN PIERRE H. DUBOIS' EERSTE ROMAN

In: *Het Vrije Volk* 18 juli 1953.

Recensie op: P.H. Dubois. *Een vinger op de lippen*.

DE KAT KILO

In: *Podium* 9 (1953-1954) 1 (oktober-november 1953) p. 52-54. V

Geschreven: 15 augustus 1949.

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Tweede druk. Rotterdam 1961.

HET OMGEKEERDE PENSION. PSYCHODRAMA IN ÉÉN BEDRIJF

In: *Briefgeheim*. Vier eenacters. [Amsterdam] 1953 p. 50-62. T

Ook in: *Het toneel* 74 (1953) 10 (december) p. 3-6.

Geschreven: november 1952.

Opgenomen in: *Drie drama's*. Amsterdam 1962.

DE NIEUWE NATUUR

In: *Schrijversalmanak voor het jaar 1953*. Amsterdam [1953] p. 119-124.

Geschreven: 1952.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

HET PAARD

In: *Schrijversalmanak voor het jaar 1954*. Amsterdam [1953] p. 101-106.

Geschreven: 1953.

Opgenomen onder de titel Monoloog van een paardenliefhebber in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

PRIJSVRAAGNOVELLE

In: *Podium* 9 (1953-1954) 3 (februari-maart 1954) p. 186-192.

Opgenomen onder de titel Avondrood der epigonen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

HET PROZA EN DE NATUUR

In: Het Parool 14 april 1954.

JOHAN LULOFS EN ZIJN TIJDGENOTEN. EEN BIJDRAGE TOT DE KENNIS VAN DE
PHYSISCH-GEOGRAFISCHE DENKBEELDEN IN DE ACHTTIENDE EEUW

In: Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap
71 (1954) 2 [april?] p. 89-103.

Ook in: FG te A 2 (1970) 7 (november) p. 189-217.

NIETS DAN DE WAARHEID OVER HENDRIK DE VRIES

In: Het Parool 22 mei 1954.

Interview met Hendrik de Vries.

OPEN BRIEF OVER DE KINDERZIEL

In: Suum Cuique 30 (1953-1954) 3 (mei 1954; jubileumnummer) p. 13-16.

Ook in Vulpes 30 (1963) 2 (februari) p. 1-4

DAG DOKTER

In: Alles mag 1 [1954] 1 [juli] p. [8-9].

Geschreven: 1955.

Opgenomen onder de titel Dag dokter! in: *Het sadistische universum*.

Amsterdam 1964.

GRONINGEN... PORTRET VAN EEN STAD DIE ALS EEN PUNAISE MET DE PUNT
OMHOOG IN DE GELIJKNAMIGE PROVINCIE LIGT

In: Het Parool 7 augustus 1954.

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR. FRAGMENT UIT HET HOOFDSTUK

'TIJDSCHRIFTEN' / DE BELANGRIJKSTE NEDERLANDSE WEEKBLADEN

In: Podium 9 (1953-1954) 6 (augustus-december 1954) p. 277-285.

Eerste gedeelte verwerkt in Lange lijdensweg van de tijdschriften in het kort
in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

Tweede gedeelte opgenomen onder de titel De voornaamste culturele
weekbladen in: *Idem*.

IK BEHOOR TOT DIE AUTEURS DIE ALTIJD HETZELFDE BOEK SCHRIJVEN

In: *Het Vaderland* 16 oktober 1954.

Ook in: *Schrijversdebuten*. [Artikelenreeks ontleend aan] 'Het Vaderland'. 's-Gravenhage 1960 p. 89-91.

Frederik Hermans. DORIS DAY IS EEN GESCHOREN BULDOG

In: *Beeld* 1 (1954-1955) 1 (december 1954) p. 26. G

IEMAND MOETEN ONTMOETEN

In: *Schrijversalmanak voor het jaar 1955*. Amsterdam [1954] p. 98-102. V

Verwerkt in *Het grote medelijden* in: *Een wonderkind of een total loss*.

Amsterdam 1967 p. 171-179.

[TEKENING]

In: *Schrijversalmanak voor het jaar 1955*. Amsterdam [1954] p. 187. F

[FOTO VAN] DR. FOKKE SIERKSMA

In: *Honderd schrijvers van onze eeuw*. Antwerpen 1954 p. 147. F

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR. ADRIAAN MORRIËN

In: *Podium* 10 (1955) 1 (januari-februari) p. 41-45.

Opgenomen onder de titel Mandarijn Morriën in: *Mandarijnen op zwavelzuur*.

Groningen 1963 [=1964].

[NASCHRIFT BIJ EEN ARTIKEL VAN RUDY KOUSBROEK]

In: *Podium* 10 (1955) 1 (januari-februari) p. 50.

W.F. HERMANS EN DE 'VOLSTREKT ONWARE VERZINSELS'

In: *Nieuwe Rotterdamse Courant* 8 maart 1955.

Verwerkt in *Literatuur, politie en overheid* in: *De mandarijnenpers*. Groningen

1955 p. 11-13 en in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964] p.

185-187.

Anoniem. [FOTOMONTAGE]

In: Podium 10 (1955) 2 (maart-april) voorop omslag. F

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR. HET MECANODOOSJE VAN ADRIAAN VAN DER VEEN / BIJ DE VEERTIGSTE VERJAARDAG VAN H.A. GOMPERTS

In: Podium 10 (1955) 2 (maart-april) p. 96-104.

Eerste gedeelte opgenomen onder de titel Het meccanodoosje van Adriaan van der Veen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

Tweede gedeelte opgenomen in: *Idem*.

[RECENSIE]

In: Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap 72 (1955) 2 [april] p. 155-156.

Recensie op: D. van Diepen. *De bodemgesteldheid van de Maaskant*.

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR. DE HAAGSE POSTHUME GANS

In: Podium 10 (1955) 3 (mei-juni) p. 160-165.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR. VAN VRIESLAND, RECHTOP EN OMGEKEERD

In: Podium 10 (1955) 4 (juli-augustus) p. 245-250.

Hierbij: Enige correcties in: Podium 10 (1955) 6 (november-december) p. 383.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

DE TEDDYBEER

In: Podium 10 (1955) 5 (september-oktober) p. 261-280. V

Geschreven: 18 mei-11 oktober 1955.

Opgenomen in: *Een landingspoging op Newfoundland en andere verhalen*. Amsterdam 1957.

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR. DE HUURSOLDAAT VAN DE VREDE, EEN STUDIE
IN VOLKSDEMOCRATIE

In: Podium 10 (1955) 5 (september-oktober) p. 304-313.

Hierbij: Enige correcties in: Podium 10 (1955) 6 (november-december) p.
383.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

ALS DE 'ELEVATED' WORDT AFGEBROKEN

In: Het Vrije Volk 31 oktober 1955.

Geschreven: 1955.

Opgenomen onder de titel De elevated in: *Het sadistische universum*.
Amsterdam 1964.

IK VOELDE DE HETE ADEM VAN DE ETNA

In: Het Vrije Volk 22 november 1955.

Ook in: Der Clercke Cronike 31 (1957-1958) 15 (1957) p. 35-37.

Opgenomen onder de titel Op de Etna in: *Het sadistische universum*.
Amsterdam 1964.

MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR (SLOT). DE TOEKOMST VAN HET MANDARINAAT.

DE PROTO-MANDARIJN / MANDARIJNEN, NIEUWE OOGST

In: Podium 10 (1955) 6 (november-december) p. 352-364.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

ANTWOORD AAN INZENDSTER

In: Podium 10 (1955) 6 (november-december) p. 380-382.

Verwerkt in Van Vriesland, rechttop en omgekeerd in: *Mandarijnen op
zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

[INLEIDING]

In: *Zwart en Wit*. Stedelijk Museum Amsterdam 22 oktober-21 november
1955 p. [3-5].

PORTRET VAN EEN MANDARIJN

In: *Het Vrije Volk* 3 januari 1956.

Opgenomen onder de titel Boven op de zangberg in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

ACHTER BORDEN VERBODEN TOEGANG

In: *Het Vrije Volk* 25 januari 1956.

Geschreven: 1955.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

OPEN BRIEF AAN ESTEBAN LÓPEZ

In: *Proefschrift 1 (1955-1956) 5 (januari 1956) p. 166.*

Verwerkt in *Mandarijnen*, nieuwe oogst in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

DE GOD DENKBAAR DENKBAAR DE GOD (I)

In: *Podium 11 (1956) 1 (januari-februari) p. 26-64. R*

Geschreven: februari-april 1956.

Opgenomen in: *De God denkbaar Denkbaar de God*. Amsterdam 1956.

DE VERKOMMERDE KATTEN VAN ROME

In: *Het Vrije Volk* 18 februari 1956.

Opgenomen onder de titel De katten van Rome in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

HET OOR VAN DIONYSIUS, DE TIRAN

In: *Het Vrije Volk* 9 maart 1956.

Geschreven: 1955.

Opgenomen onder de titel Het oor van Dionysius in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

DE LYRIEK VAN HET ZINLOZE

In: *Der Clercke Cronike 29 (1955-1956) 25 (23 maart 1956) p. 219-220.*

DE GOD DENKBAAR DENKBAAR DE GOD (II)

In: Podium 11 (1956) 2 (maart-april) p. 90-128. R

Geschreven: februari-april 1956.

Opgenomen in: *De God denkbaar Denkbaar de God*. Amsterdam 1956.

DE BESCHAVING STAAT NIET STIL

In: Het Vrije Volk 3 april 1956.

Verwerkt in Een veelbelovende jongeman in: *Een landingspoging op Newfoundland en andere verhalen*. Amsterdam 1957 p. 28-30.

EEN EENZAAM PLAATSJE IN DE CONDROZ

In: Het Vrije Volk 16 mei 1956.

Geschreven: 1952.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

DE GOD DENKBAAR DENKBAAR DE GOD (SLOT)

In: Podium 11 (1956) 3 (mei-juni) p. 133-174. R

Geschreven: februari-april 1956.

Opgenomen in: *De God denkbaar Denkbaar de God*. Amsterdam 1956.

ZOU DE ZEESLANG HEBBEN GESPROKEN?

In: Het Vrije Volk 21 juni 1956.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

L.P. BOONS WERK: AANGRIJPENDE LITANIE OVER ARMOEDE

In: Het Vrije Volk 7 juli 1956.

Recensie op: L.P. Boon. *Zomer te Termuren*.

LAURA EN DE GRAMMOFOONPLAAT

In: Podium 11 (1956) 4 (juli-augustus) p. 219-234. V

Geschreven: augustus 1956.

Opgenomen in: *Een landingspoging op Newfoundland en andere verhalen*. Amsterdam 1957.

DE LEPROOS VAN MOLOKAI (FRAGMENT)

In: Podium 11 (1956) 5 (september-oktober) p. 271-285. R

Geschreven: december 1945, bewerkt september 1956.

Opgenomen in De leproos van Molokai in: *Drie melodrama's*. Amsterdam 1957.

MIJN BRIEVENBUS STAAT VOOR U OPEN!

In: Podium 11 (1956) 5 (september-oktober) p. 320.

MELANCHOLIE OP HET BITTERUUR

In: Het Vrije Volk 4 oktober 1956.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

GOEDE RAAD VOOR JONGE SCHRIJVERS (1)

In: Het Vrije Volk 30 oktober 1956.

Opgenomen onder de titel Goede raad voor jonge schrijvers (3) in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

GOEDE RAAD VOOR JONGE SCHRIJVERS (2)

In: Het Vrije Volk 28 november 1956.

Opgenomen onder de titel Goede raad voor jonge schrijvers (1) in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

HERMANS IS HIER GEWEEST (FRAGMENT)

In: Podium 11 (1956) 6 (november-december) p. 351-368. R

Geschreven: augustus 1946, bewerkt september 1956.

Opgenomen in Hermans is hier geweest in: *Drie melodrama's*. Amsterdam 1957.

[RECENSIE]

In: Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap 73 (1956) [4] [oktober] p. 364.

Recensie op: H. Schirmer. *Die räumliche Struktur der Niederschlagsverteilung in Mittelfranken*.

[RECENSIE]

In: Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap 73 (1956) [4] [oktober] p. 364-365.

Recensie op: W. Weischet. *Die Geländeklimate der Niederrheinischen Bucht und ihre Rahmenlandschaften*.

[RECENSIE]

In: Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap 73 (1956) [4] [oktober] p. 365.

Recensie op: J. Körber. *Morphologie der Leinetallandschaft im Raume Elze-Kreiensen*.

GOEDE RAAD VOOR JONGE SCHRIJVERS [3]

In: Het Vrije Volk 29 december 1956.

Opgenomen onder de titel Goede raad voor jonge schrijvers (2) in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

DUITSLAND IS GROTER GEWORDEN!

In: Het Vrije Volk 31 januari 1957.

DE BALK IN HET ENE OOG

In: Het Vrije Volk 28 februari 1957. V

SUBSIDIE IS HET ENIGE NIET

In: Het Vrije Volk 2 april 1957.

ELSSCHOTS SLECHTE VOORBEELD

In: Het Vrije Volk 3 mei 1957.

DE BLINDE FOTOGRAAF

In: Podium 12 (1957) 3 (mei-juni) p. 160-184. V

Geschreven: februari 1957.

Opgenomen in: *Een landingspoging op Newfoundland en andere verhalen*. Amsterdam 1957.

HET NATTE ELEMENT ACHTER GLAS

In: Het Vrije Volk 1 juni 1957.

Anoniem. GIJON OP GOEDE VRIJDAG

In: Foto 12 (1957) 7 (juli) p. 254-257.

Drie foto's opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1986 nrs. 34, 35 en 138.

[BIJ DE BAUDELAIRE-HERDENKING]

In: Podium 12 (1957) 4 (juli-augustus) p. 233-236.

ECHT MANNELIJKE VERMAKEN

In: Het Vrije Volk 2 november 1957.

ALLEEN VOOR GEVORMDE LEZERS

In: Het Vrije Volk 24 december 1957.

[FOTO]

In: F. Sierksma. *De mens en zijn goden*. Amsterdam 1959 plaat 5. F

Opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1986 nr. 86.

[FOTO'S]

In: J. Blokker. *De erotiek van het dagelijks leven*. Zaandijk 1959 enkele foto's op omslag en tegenover p. 16. F

Een foto opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1986 nr. 88.

DUTCH COMFORT. PROEVE VAN VOLKSTONEEL IN EEN VOORSPEL EN TWEE
BEDRIJVEN

In: Podium 14 (1959-1960) 3 (januari-februari 1960) p. 135-166. T

Opgenomen in: *Drie drama's*. Amsterdam 1962.

DE PSYCHOLOGISCHE TEST

In: *Nieuw Nederlands toneel*. Zaandijk - Amsterdam 1960 p. [58-90]

(=Podium-58 15 (1960-1961) 1-2 (september-november 1960) en Gard Sivik 17-18 = 4 (1959-1960) 5-6 (maart-juni 1960)).

Opgenomen in: *Drie drama's*. Amsterdam 1962.

DE ENIGE ESSAYIST

In: *Propria Cures* 70 (1959-1960) 23 (19 maart 1960).

WAT ZIE IK DAAR?

In: Gard Sivik 19 = 5 (1960-1961) 1 (juli-augustus 1960) p. [41].

ANTIPATHIEKE ROMANPERSONAGES

In: De Vlaamse Gids 44 (1960) 9 (september) p. 547-560.

Geschreven: 1960.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Vijfde, vermeerderde druk.
Amsterdam 1967.

[FOTO'S]

In: Camera van Hermans ziet leven en dood. In: Het Vrije Volk 27 oktober 1960. F

Twee foto's opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1986 nrs. 80 en 88.

[FOTO'S]

In: Theo Ramaker. W.F. Hermans als fotograaf. In: Het Parool 31 oktober 1960. F

DE FOTOGRAAF SANNE SANNES

In: Vrij Nederland 26 november 1960.

THE SPREADING EUROPEAN PATTERN

In: Delta 3 (1960) 4 (winter 1960-1961) p. 36-38.

DE PSYCHOLOGISCHE TEST

In: ReperToire 1 (1960-1961) 2 (december 1960) p. 7-9.

Ook in: Podium 15 (1960-1961) 4 (februari-maart 1961) p. 241-245.

Opgenomen onder de titel Toelichting bij de test in *De psychologische test*
in: *Drie drama's*. Amsterdam 1962.

verplaatst naar 308a

SLECHTS TWEE TYPEN CAMERA'S VOLDOEN AAN MODERNE EISEN

In: Het Parool 6 januari 1961.

FOTO'S MAKEN IS KUNST APART

In: Het Parool 7 januari 1961.

DOPE: MANA, MANIE EN TABOE

In: Gard Sivik 22-24 = 5 (1960-1961) 4-6 (januari-juni 1961) p. [16-20].

Geschreven: 1961.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

[FOTO'S]

In: Hermans kiekt 't Leidseplein. In: Het Vrije Volk 21 februari 1961. F

‘ALLEEN DE FOTO KAN CHAOS UITBEELDEN ZONDER ORDENEN’

In: Het Parool 16 maart 1961.

EXPERIMENTELE ROMANS

In: Het Vaderland 29 maart 1961.

Geschreven: 1953 (vanaf de negende druk: 1958).

Opgenomen onder de titel Experimentele romans? in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

WAARSCHUWING

In: Podium 16 (1961-1962) 1 (oktober 1961) p. 3 van het omslag.

Geschreven: augustus 1961.

MISDAADFILMS? NIETS VOOR NEDERLAND!

In: Symbiose 1 (1961-1962) 1 (winter) p. 30-31.

Geschreven: 1961.

Opgenomen onder de titel Een Nederlandse detectivefilm? in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

NOOIT MEER SLAPEN

In: Taboe 1 (1960-1961) 2 (1961) p. 53-56. V

Geschreven: 10-14 november 1960.

Opgenomen onder de titel In verwarring, onder verdoving in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

[FOTO VAN SYBREN POLET]

In: *1900-1950*. Bloemlezing uit de moderne buitenlandse poëzie in Nederlandse vertaling samengesteld door Sybren Polet. Amsterdam 1961 achterop omslag. F

Ook in: *De Revisor* 4 (1977) 3 (juni) p. 51.

[FOTO VAN] JAN WOLKERS

In: J. Wolkers *Serpentina's petticoat*. . [Zaandijk 1961] binnenkant stofomslag.

F

Ook in: J. Wolkers. *Werkkleding*. Amsterdam-Brussel 1971 p. 97.

HONDERDVIJF

In: Podium 16 (1961-1962) 4 (januari 1962) p. 149-152. V

Verwerkt in Hundertwasser, honderdvijf en meer (Een geriatrische verkenning) in: *Een wonderkind of een total loss*. Amsterdam 1967 p. 153-159.

KLEINIGHEDEN [1]

In: Podium 16 (1961-1962) 4 (januari 1962) p. 189-190.

REPELSTEELTJE CONTRA HERMANS

In: Vrij Nederland 3 februari 1962.

HET GROTE MEDELIJDEN

In: Randstad 2 (februari 1962) p. 8-35. V

Opgenomen in: *Een wonderkind of een total loss*. Amsterdam 1967.

[FOTO'S]

In: [G. Luyendijk en A.G.J. Baeten]. Gesprek met Hermans. In: Bourgond 1 (1961-1962) 8-9 (30 maart 1962) p. 24 en 27. F

STILZWIJGEND VOLTE-FACE MAKEN

In: Bourgond 1 (1961-1962) 8-9 (30 maart 1962) p. 30.

Opgenomen onder de titel Hier en daar heb ik mijzelf geciteerd in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

Anoniem. [FOTO VAN MISCHA DE VREEDE]

In: Vrij Nederland 31 maart 1962. F

Ook in Het Vrije Volk 18 november 1962 en in Even lezen september 1963 p. 14.

UITGEVER OORWURM

In: Podium 16 (1961-1962) 6 (maart 1962) p. 241-252. T

Geschreven: december 1961.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

O.A.S. JOURNAL INTIME VAN GENERAAL SALAN

In: Podium 16 (1961-1962) 8 (mei 1962) p. 383-384.

Geschreven: 23 mei 1962.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

KLEINIGHEDEN (2)

In: Podium 17 (1962-1963) 1 (oktober 1962) p. 45-46.

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

TWEDE WAARSCHUWING TEGEN VAN OORSCHOT

In: Podium 17 (1962-1963) 3 (december 1962) p. 141-142.

Geschreven: december 1962.

O.A.S. UITGEVER HUILENBURG

In: Podium 17 (1962-1963) 3 (december 1962) p. 143-144.

UIT EEN DAGBOEKJE

In: *Vacantieclopedie*, samengesteld door A. Tjepkema. Dl. 3: Spanje. [Breda 1962] p. 46-50.

Geschreven: 1951.

Opgenomen onder de titel Eerste reis naar Spanje in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

OPEN BRIEF AAN PROFESSOR DR. K VAN HET REVE

In: *Hollands Maandblad* 4 (1962-1963) 186 (17 januari 1963) p. 28-29.

Geschreven: 9 januari 1963.

EINDELIJK ALLES OVER MENNO

In: *Merlyn* 1 (1962-1963) 2 (januari 1963) p. 74-84.

Opgenomen onder de titel Denken tussen aanhalingstekens in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

DINKY TOYS (3)

In: Podium 17 (1962-1963) 4 (januari 1963) p. 191-192.

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

DE SCHRIJVER EN ZIJN BESCHERMER

In: Algemeen Handelsblad 16 februari 1963.

ANTWOORD AAN LICHTVELD

In: Forum Academiale 17 (1962-1963) 6 (28 februari 1963) p. 3.

TWEEDE OPEN BRIEF AAN PROF. DR. K. V.H. REVE

In: Hollands Maandblad 4 (1962-1963) 187 (februari 1963) p. 37.

Geschreven: 24 januari 1963.

[FOTO]

In: Podium 17 (1962-1963) 6 (maart 1963) voorop omslag. F

DINKY TOYS (4): ORADOUR

In: Podium 17 (1962-1963) 6 (maart 1963) p. 241-244.

Geschreven: 1962.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

DINKY TOYS (5)

In: Podium 17 (1962-1963) 7 (april 1963) p. 46-48 [=334-336].

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

[ADVERTENTIE VOOR MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR]

In: Randstad 6 (april 1963) voorop omslag.

Ook achterop: Barbarber 31 (juli 1963), Merlyn 1 (1962-1963) 4 (augustus 1963); Podium 17 (1962-63) 8 (mei 1963) en 9-10 (september 1963); Gard Sivik 7 (1963-1964) 31 (september-oktober 1963) en Bo 3 (1963) 16-18.

DINKY TOYS [6]

In: Podium 17 (1962-1963) 8 (mei 1963) p. 372-377.

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

PROEVE VAN RUSTIG LESGEVEN

In: Podium 17 (1962-1963) 9-10 (september 1963) p. 385-407.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964].

DINKY TOYS [7]

In: Podium 17 (1962-1963) 9-10 (september 1963) p. 441-444.

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

BLOKKER EN BOMMEL

In: Podium 18 (1963-1964) 1 (oktober 1963) p. 38-48.

Ook in: Skoop 1 (1963) 4 [oktober] p. 9-15 en Skoop 20 (1984) 1 (februari-maart) p. 23-26.

Geschreven: 26 september 1963.

Gedeeltelijk verwerkt in De filmmakers en de Witte Paters in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964 p. 94, 96-97.

BVD. FOTO'S [VAN G.B.J. HILTERMANN]

In: De stem des volks. In: Podium 18 (1963-1964) 2-3 (november-december 1963) p. 97-102. F

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

HET WONDERKIND OF EEN TOTAL LOSS

In: Podium 18 (1963-1964) 2-3 (november-december 1963) p. 103-136. V

Opgenomen onder de titel Een wonderkind of een total loss in: *Een wonderkind of een total loss*. Amsterdam 1967.

EEN FOTOGRAFEREND SCHRIJVER

In: Drukkersweekblad en Autolijn. Kerstnummer 1963 p. 47.

Anoniem. [ALS TWEE DRUPPELS WATER]

In: *Als twee druppels water*. [Brochure]. [Amsterdam 1963] p. [4, 6].

MONOLOG VAN EEN ANGLOFOOB

In: Podium 18 (1963-1964) 4 (januari 1964) p. 145-154.

Geschreven: 1964.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

[FOTOMONTAGE]

In: Podium 18 (1963-1964) 4 (januari 1964) achterop omslag. F

HOTEL MULTATULI

In: Algemeen Handelsblad 29 februari 1964.

Geschreven: 1963.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964.

INGEZONDEN STUKJES

In: Podium 18 (1963-1964) 5-6 (februari-maart 1964) p. 275-276.

Het tweede ingezonden stukje ook in: De Tijd - Maasbode 14 april 1964 (geschreven: 11 april 1964).

Verwerkt in Naschrift bij de tweede druk in: *Mandarijnen op zwavelzuur*.

Tweede druk, herzien, uitgebreid. Amsterdam 1967 p. 236-237.

DE WERKELIJKHEID VAN WILLEM VAN GENK

In: Kunst van Nu 1 (1963-1964) 5 (maart 1964) p. 8-9.

WITTGENSTEIN'S LEVENSVORM

In: Podium 18 (1963-1964) 7-8 (april-mei 1964) p. 304-337.

Geschreven: 1964.

Opgenomen in: *Het sadistische universum*. Amsterdam 1964 en in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

Camille Houckaert. WEVERBERGH, DE BEDRIEGER

In: Podium 18 (1963-1964) 10 (juli-augustus 1964) p. 469-477.

Geschreven: september 1964.

Verwerkt in Naschrift bij de tweede druk in: *Mandarijnen op zwavelzuur*.

Tweede druk, herzien, uitgebreid. Amsterdam 1967 p. 240-245.

[FOTOMONTAGE]

In: Podium 19 (1964-1965) 1 (september-oktober 1964) achterop omslag. F

Camille Houckaert. O.A.S. - HET GELEUTER VAN LAURENS

In: Podium 19 (1964-1965) 6 (september 1965) p. 474-477.

Geschreven: 17 augustus 1965.

Opgenomen onder de titel Camille Houckaert waarschuwt in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

KARDINAAL PÖLÄTÜO EN DE ZIJNEN

In: De Gids 128 (1965) 10 (december) p. 328-336.

Ook in: Stefan Themerson. *Kardinaal Pölätiö*. Amsterdam 1967 p. 5-29.

Opgenomen onder de titel Kardinaal Pölätiö in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

[FOTO VAN JAN ELBURG]

In: *De beweging van Vijftig*. Amsterdam 1965 p. 98. F

R.P. Anastase Prudhomme s.j. VERDER VAN MIJ

In: Hollands Maandblad 8 (1966-1967) 228 (augustus-september 1966) p. 3-7.

Ook in: Het Parool 1 oktober 1966.

Verwerkt in Naschrift bij de tweede druk in: *Mandarijnen op zwavelzuur*.

Tweede druk, herzien, uitgebreid. Amsterdam 1967 p. 248-253.

WITTGENSTEIN IN DE MODE

In: Algemeen Nederlands tijdschrift voor wijsbegeerte en psychologie 58 (1966) 4 (december) p. 228-242.

Geschreven: maart-november 1966.

Herdrukt: Amsterdam 1967. Opgenomen onder de titel Wittgenstein in de mode en Kazemier niet in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

OPEN BRIEF

In: Hollands Maandblad 8 (1966-1967) 232 (januari 1967) p. 10.

Geschreven: 4 januari 1967.

WITTGENSTEIN EN PÖLÄTÜO

In: Algemeen Handelsblad 17 maart 1967.

TIKKEN MET 1 1/2 SPATIE

In: Haagse Post 29 april 1967.

BLOOT EN NOG BLOTER

In: Haagse Post 6 mei 1967.

LINKS BIJ DE PSYCHIATER [1]

In: Haagse Post 13 mei 1967.

Recensie op: J. Plumyène en R. Lasierra. *Le complexe de la gauche*.

LINKS BIJ DE PSYCHIATER [2]

In: Haagse Post 20 mei 1967.

IN GESPREK MET MIJZELF

In: Elseviers Weekblad 27 mei 1967.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

MANNEN MET VISIE

In: Haagse Post 27 mei 1967.

DE GROENE GEESTDRIJVER

In: Haagse Post 27 mei 1967.

MENSBEELD EN AANSTOOT

In: Haagse Post 3 juni 1967.

Geschreven: mei 1967.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

GEVAARLIJKE SCHRIFTUREN

In: Haagse Post 10 juni 1967.

JUGENDSTIL ONDER MONUMENTENZORG

In: Haagse Post 17 juni 1967.

DE KRETENZISCHE LEUGENAAR EN HET KRULHAAR

In: Haagse Post 24 juni 1967.

HET GLAS STAAT OP TAFEL

In: Het Parool 24 juni 1967.

LOWRY, AANDOENLIJKE EPIGOON

In: Litterair Paspoort 22 (1967) 207 (juni-juli) p. 121-122.

Recensie op: M. Lowry. *Under the volcano* en *Selected letters*.

Opgenomen in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

SADE ET LAUTRÉAMONT EN LAUTRÉAMONT ET SADE EN SACHER - MASOCH

In: Litterair Paspoort 22 (1967) 207 (juni-juli) p. 139.

Recensie op: M. Blanchot. *Lautréamont et Sade*; L. von Sacher-Masoch. *La Vénus à la fourrure*.

LANDVERRADERS AAN HET WOORD

In: Haagse Post 1 juli 1967.

Geschreven: juni 1967.

Recensie op: Armando en H. Sleutelaar. *De SS'ers*.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

WAT IS EEN JOODSE STAAT?

In: Haagse Post 1 juli 1967.

EEN DUNDENKER

In: Haagse Post 8 juli 1967.

ALGEMEEN AGENTSCHAP ZELFMOORD

In: Haagse Post 15 juli 1967.

WIJZE LESSEN

In: Haagse Post 22 juli 1967.

DAGBOEK VAN EEN DAGBOEKSCHRIJVER [1]

In: Haagse Post 29 juli 1967.

NIET WITTGENSTEIN, MAAR KAZEMIER IN HET GEDING

In: Algemeen Nederlands tijdschrift voor wijsbegeerte en psychologie 59 (1967) 2 (juli) p. 91-95.

Geschreven: 13 april 1967.

Opgenomen onder de titel Appendix in: *Wittgenstein in de mode en Kazemier niet*. Tweede druk, herzien en uitgebreid. Amsterdam 1967 en in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

NEVADA EN UTAH OF TWEE FAMILIES SMITH

In: Avenue juli 1967 p. 95-102.

Opgenomen onder de titel Twee families Smith in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

VERSLAGENEN ZIJN PATIËNTEN

In: Haagse Post 5 augustus 1967.

MA CABANE AU CANADA

In: Haagse Post 12 augustus 1967.

GEVAARLIJKE ANGLOMANIE

In: Haagse Post 19 augustus 1967.

DAGBOEK VAN EEN DAGBOEKSCHRIJVER (2)

In: Haagse Post 26 augustus 1967.

ONZE VLAAMSE BROEDERS

In: Haagse Post 23 september 1967.

Geschreven: augustus 1967.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

MOGEN WIJ NEDERLANDS SCHRIJVEN?

In: Haagse Post 30 september 1967.

Geschreven: september 1967.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

ONGEHUWDE MOEDERS

In: Haagse Post 7 oktober 1967.

DE ZWEEP EROVER!

In: Litterair Paspoort 23 (1968) 214 (maart) p. 41-42.

Recensie op: A. von Sacher-Masoch-Rumelin. *Confession de ma vie*.

KAN DE TIJD TEKENS GEVEN?

In: Raster 2 (1968-1969) 2 (juli 1968) p. 121-142.

Opgenomen in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

WELVAART: UITBESTEDEN EN BESTEDEN OF KLAAS BOVEN KLAAS

In: Avenue december 1968 p. 35-46.

Opgenomen onder de titel Klaas boven Klaas in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

WITTGENSTEIN EN WITTGENSTEINBOEKEN

In: Litterair Paspoort 23 (1968) 222 (december) p. 181-189.

Verwerkt in Leven van Wittgenstein in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970 en in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

REINA PRINSEN GEERLIGS / VREEMD EN TE LAAT UITGEVONDEN

In: Bijster 1 (1969-1970) 1 [maart-april] 1969 p. 7.

[FOTO VAN 'JAN CREMER', MET ONDERSCHRIFT]

In: Bijster 1 (1969-1970) 2 (mei-juni 1969) p. 16. F

REIS NAAR DE WEST (1): SURINAME

In: Avenue juni 1969 p. 196-211.

Geschreven: 1 juni 1969.

Opgenomen in: *De laatste resten tropisch Nederland*. Amsterdam 1969.

[REIS NAAR DE WEST (2):] OP DE ANTILLEN

In: *Avenue augustus* 1969 p. 72-79.

Geschreven: 1 juni 1969.

Opgenomen in: *De laatste resten tropisch Nederland*. Amsterdam 1969.

FRAGMENT UIT GITAARVISSEN EN BANJOKLOKKEN

In: *Raster* 3 (1969) 3 (herfst) p. 296-301.

Opgenomen in: *Gitaarvissen en banjoklokken*. Amsterdam 1991.

[RECENSIE]

In: *Litterair Paspoort* 24 (1969) 232 (oktober) p. 159-160.

Recensie op: M. Lowry. *Dark as the grave wherein my friend is laid*.

Verwerkt in Lowry, aandoenlijke epigoon in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970 p. 137.

Pater Anastase Prudhomme s.j. 'LINKS TEGEN HERMANS'

In: *Propria Cures* 80 (1969-1970) 8 (1 november 1969).

Pater Anastase Prudhomme s.j. ZO JONG EN AL ZO JALOERS

In: *Propria Cures* 80 (1969-1970) 12 (29 november 1969).

VEEL HEIL EN ONHEIL

In: *HP-magazine* 24 december 1969.

Opgenomen in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

EVENTJES EVALUEREN

In: *HP-magazine* 21 januari 1970.

Met naschrift in *HP-magazine* 4 februari 1970.

Geschreven: januari 1970.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

KONING HOLLEWEINREB: FRYDERYK DE VROME

In: HP-magazine 4 maart 1970.

Verwerkt in Frijderijk de Vrome in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

DE WASSCHER VAN DE ZWAKKEN

In: HP-magazine 25 maart 1970.

Verwerkt in Frijderijk de Vrome in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

DE ZAAK-WEINREB: HET GEVAL TURKSMA

In: HP-magazine 20 mei 1970.

Geschreven: 7 mei 1970.

Verwerkt in Frijderijk de Vrome in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

VAN KAFKA TOT PRESSER

In: HP-magazine 10 juni 1970.

Met naschrift in HP-magazine 1 juli 1970.

Geschreven: 29 mei 1970.

Verwerkt in Frijderijk de Vrome in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

VAN WITTGENSTEIN TOT WEINREB

In: *Soma* 2 (1970-1971) 9 (september 1970) p. 18-19.

Opgenomen onder de titel Achteraf in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Amsterdam 1970.

WEINREB BIJ DE NEUS GENOMEN

In: *Handelsblad / N.R.C.* 13 november 1970.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

Pater - Frater B.I.M. Boefjes (O.F.M.). VRAATZUCHT

In: J. Roelofs. *De zeven hoofdzonden*. Amsterdam 1970 p. 35-45. V

DINKY TOYS (I)

In: *Propria Cures* 81 (1970-1971) 26 (24 april 1971).

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

DINKY TOYS (II)

In: *Propria Cures* 81 (1970-1971) 27 (8 mei 1971).

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

RAZENDE RENATE

In: *HP-magazine* 12 mei 1971.

Met naschriften in *HP-magazine* 26 mei en 8 juni 1971.

Gedeeltelijk verwerkt in Een jaar later in: *Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2*. Tweede, herziene en vermeerderde druk. Amsterdam 1971 p. 248.

DINKY TOYS (III)

In: *Propria Cures* 81 (1970-1971) 28 (15 mei 1971).

Gedeeltelijk opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

FRAGMENT UIT EEN ENGELBEWAARDER (HERINNERINGEN VAN)

In: *Raster* 5 (1971) 2 (zomer) p. 148-168. R

Geschreven: 7 september 1970 - 30 mei 1971.

Opgenomen in: *Herinneringen van een engelbewaarder*. Amsterdam 1971.

DE ZITTING

In: *Elseviers Literair Supplement* 21 augustus 1971. R

Geschreven: 7 september 1970 - 30 mei 1971.

Opgenomen in: *Herinneringen van een engelbewaarder*. Amsterdam 1971.

[FOTO]

In: *Soma* 3 (1971-1972) 20-21 (januari-februari 1972) achterop omslag. F

SPELLINGSVERNIEUWING ALS SPELLINGSVERVUILING

In: *Het Parool* 10 maart 1972.

Ook in: J[eugd in] S[chool en] W[ereld] mei 1972 p. 40-42.

DE ANATOMIE VAN DE SCHRIJFMACHINE

In: *Soma* 3 (1971-1972) 22 (maart 1972) p. 26-31. F

[DIEPE SLAAP]

In: *Liber Amicorum Steendrukkerij de Jong & Co. 1911-1971*. [Hilversum 1972] p. [38]. F

Gedateerd: augustus 1971.

DE SPELLING VAN 'VERSPILLING'

In: *De Gids* 135 (1972) 3 [mei] p. 194-203.

Geschreven: maart 1972.

Opgenomen onder de titel *De spelling van verspilling* in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

Schrijver Dezes. HET EVANGELIE VAN O. DAPPER DAPPER

In: *Raster* 6 (1972-1973) 4 (winter) p. 412-428. R

Geschreven: 3 juni 1972 - 4 februari 1973.

Opgenomen in: Schrijver Dezes. *Het evangelie van O. Dapper Dapper*. Amsterdam 1973.

DE HOLLERITHKAART

In: F.A. Janssen en R. Delvigne. *Bibliografie van de verspreide publicaties van Willem Frederik Hermans*. Amsterdam 1972 p. vii-xi.

Geschreven: juni 1972.

KABELJAUW IN RODE INKT

In: L. Craeybeckx. *Sluipmoord op de spelling*. Amsterdam - Brussel 1972 p. 69-71.

Geschreven: juli 1972.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

DE ONTWIKKELING VAN DE SCHRIJFMACHINE

In: *Uitgave ter gelegenheid van de Typiade*. Amersfoort 1972 p. [1-13].

Geschreven: 17 oktober 1972.

Verwerkt in: *Bijzondere tekens*. Antwerpen 1977 en in: *De schrijfmachine mijmert gekkepraat*. Amsterdam 1989.

[RECENSIE]

In: Tijdschrift voor economische en sociale geografie 64 (1973) 1
[januari-februari] p. 64.

Recensie op: H.H. Lamb. *Climate: present, past and future* vol. I.

DER KEERLEN GOD

In: HP 3 februari 1973.

[RECENSIE]

In: Chemisch Weekblad. Editie boekbesprekingen 2 (1973) 3 (maart) p. 13.

Recensie op: H.A. Visscher. *Lexicon voor fysische geografie*.

HET PLEIDOOI

In: R. Delvigne. Een pleidooi van Willem Frederik Hermans. In: Hollands
Maandblad 15 (1973-1974) 306-307 (mei-juni 1973) p. 23-25.

Opgenomen in Een pleidooi in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Vierde druk.
Amsterdam 1973 p. 264-266.

FRAGMENT

In: Het Parool 29 september 1973. R

Geschreven: 3 juni 1972 - 4 februari 1973.

Opgenomen in: Schrijver Dezes. *Het evangelie van O. Dapper Dapper*.
Amsterdam 1973.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 december 1973.

Opgenomen onder de titels Wie is Age Bijkaart?, Na de verhuizing en Op de
dag van de staking in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 januari 1974.

Opgenomen onder de titels Is de welvaartstaat voorbij? en Wanhoop dus niet
in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 26 januari 1974.

Opgenomen onder de titels Demonstratie, Gelijkheid en Geluk in: *Boze
brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

A. Bijkaart. VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 9 februari 1974.

Opgenomen onder de titels Ruitjespapier, Klok, Publiciteit, Zonderlinge Nixon en Flippeur in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

A. Bijkaart. VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 23 februari 1974.

Opgenomen onder de titels Tegenzet, Iedereen evenveel kaviaar? en Inkomens en uitgaven in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 9 maart 1974.

Opgenomen onder de titels Narcissus bedrogen en Visuele echo in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 23 maart 1974.

Opgenomen onder de titels Wat maakt het voor verschil?, Mee met de tijd, In de bodemloze put, Op empirische gronden en Niet Lenin, niet Stalin in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 6 april 1974.

Opgenomen onder de titels Eten voor wel iets meer dan een tientje..., Hotelmelange en Chocoladehagelslag in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 20 april 1974.

Opgenomen onder de titels De grootste schrijfmachine aller tijden en Zwitserland of Veertig jaar later in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 4 mei 1974.

Opgenomen onder de titels Een bezwerende hand in de blauwe lucht, Brieven van algemeen belang en Machinegeweer in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 18 mei 1974.

Opgenomen onder de titel Hollands Heilige Woordenboek in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 1 juni 1974.

Opgenomen onder de titels Een herinnering en Het perverse heimwee in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 15 juni 1974.

Opgenomen onder de titels De taal van de elite, Apenliefde van een doofstomme aap en Gelijke kansen - maar waarop? in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 juni 1974.

Opgenomen onder de titels Op het slechte pad en Als ik Karel maar niet in gevaar gebracht heb in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 juli 1974.

Opgenomen onder de titel Het laatste kamertje in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 27 juli 1974.

Opgenomen onder de titels Een ingezonden brief en Dierengeluid in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 augustus 1974.

Opgenomen onder de titel Hugo knijpt haar in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 augustus 1974.

Opgenomen onder de titels Nog meer over dierengeluiden en Opstaan, Joseph, opstaan! in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 7 september 1974.

Opgenomen onder de titel Droogstoppel, een miskende verzetsheld in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 21 september 1974.

Opgenomen onder de titels Een nieuwe rechtvaardigheid, Alleen het noodlot is rechtvaardig, Klein en Een nieuwe Hitler? in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 5 oktober 1974.

Opgenomen onder de titels In de antilooplederen bagage en Toen God dood was in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 19 oktober 1974.

Opgenomen onder de titels Opzichtige verkwisting, Verschuiving van de taboes en Over het scheppen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 november 1974.

Opgenomen onder de titel Nescio's onvolwassenen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 november 1974.

Opgenomen onder de titel Nescio's Nirwana in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 30 november 1974.

Opgenomen onder de titels Theorievorming, Het volledige geheugen en Onverbeterlijk in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Ludwig Wittgenstein. TRACTATUS LOGICO-PHILOSOPHICUS. Vertaald en van een nawoord en aantekeningen voorzien door W.F. Hermans

In: De Revisor 1 (1974) 8 (november) p. 9-16.

Opgenomen in: Ludwig Wittgenstein. *Tractatus logico-philosophicus*. Vertaald en van een nawoord en aantekeningen voorzien door W.F. Hermans. Amsterdam 1975.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 14 december 1974.

Opgenomen onder de titels Een halfdoorzichtige spiegel en Waarom ik Manet's Olympia niet geschilderd heb in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 28 december 1974.

Opgenomen onder de titels De ware as van Multatuli en De Schaal van Cancani in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 11 januari 1975.

Opgenomen onder de titels Och, och, als men alles eens wist! en Met de karwats in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 25 januari 1975.

Opgenomen onder de titels De paradoxale prijs van de Goncourts, Het dagboek van de Goncourts en De aangename waarheid en de onaangename in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 februari 1975.

Opgenomen onder de titels Nieuws van de Euromarkt en Badeloch in Parijs in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 februari 1975.

Opgenomen onder de titels Rechtvaardige bakerpraatjes van Kamerlid en Een geluk dat er nog censuur bestaat! in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 maart 1975.

Opgenomen onder de titel Nakaarten over Klein's kaartenhuis in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 maart 1975.

Opgenomen onder de titels Wie krijgt nog iets cadeau in deze wereld? en Een nieuw Leven en een nieuwe Ethos in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 5 april 1975.

Opgenomen onder de titels Een soort inwendig zoemen en Een ware overwinning van de techniek in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

MULTATULI HAD GEEN ONGELIJK!

In: Het Parool 12 april 1975.

Opgenomen onder de titel Nieuwenhuys tegen de mythen in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 april 1975.

Opgenomen onder de titel De president bij de open haard in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 19 april 1975.

Opgenomen onder de titel Hij denkt alleen maar aan horloges in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 26 april 1975.

Opgenomen onder de titel Ger, lang niet onbemiddeld in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

[FOTO]

In: De Poezenkrant 16 (april 1975). F

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 3 mei 1975.

Opgenomen onder de titel Ger, doel en middelen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 mei 1975.

Opgenomen onder de titel Op het balkon in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 mei 1975.

Opgenomen onder de titels Regenbooglint en regenboogcarbon en Nog een smeekbede in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 mei 1975.

Opgenomen onder de titel De zeer miskende dokter Petiot in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 31 mei 1975.

Opgenomen onder de titel Mijn kleine bloemlezing in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 7 juni 1975.

Opgenomen onder de titel Het einde van de Maserati's in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 14 juni 1975.

Opgenomen onder de titel Spreiding van macht, kennis en bezit in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 21 juni 1975.

Opgenomen onder de titels Kaukasische Vleugelnoot en Vertalen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 28 juni 1975.

Opgenomen onder de titel Een criminologisch voorstel in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 5 juli 1975.

Opgenomen onder de titel Lees FURORE in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 juli 1975.

Opgenomen onder de titels Voorzitter Mao en de geologie en Everdina Bassani in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 19 juli 1975.

Opgenomen onder de titels Hondenpistool en Uit het industriële leven in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 26 juli 1975.

Opgenomen onder de titel Aan de vereerde nagedachtenis van Multatuli in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

BOEKEN AAN HET WOORD

In: R. Delvigne. Hermans als interviewer. In: *De Revisor* 2 (1975) 3 (juli) p. 33-37.

Interview met H. van Kuilenburg.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 augustus 1975.

Opgenomen onder de titels Er al of niet geweest en Nog meer over hondenpistolen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

ONDER PROFESSOREN

In: *Furore* -2/-1 (2-29 augustus 1975) p. 4-5. R

Geschreven: voorjaar 1975.

Opgenomen in: *Onder professoren*. Amsterdam 1975.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 9 augustus 1975.

Opgenomen onder de titel Iedereen met vakantie in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 augustus 1975.

Opgenomen onder de titel Een mooie stad in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 23 augustus 1975.

Opgenomen onder de titel De inhalige Franse staatsmachine in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 30 augustus 1975.

Opgenomen onder de titel Het vreselijk geheim van de klarinettist in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

DE DENKBEELDIGE UNIVERSITEIT VAN W.F. HERMANS

In: Hollands Diep dummynummer augustus 1975 p. 4-7. R

Geschreven: 10 april 1975.

Opgenomen in: *Onder professoren*. Amsterdam 1975.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 6 september 1975.

Opgenomen onder de titel Retro in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 september 1975.

Opgenomen onder de titel Nooit meer schelden? in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

FRAGMENTEN UIT NIEUWE ROMAN VAN W.F. HERMANS

In: De Telegraaf 13 september 1975. R

Geschreven: 10 april 1975.

Opgenomen in: *Onder professoren*. Amsterdam 1975.

HEM HULDIGEN

In: Het Parool 20 september 1975. R

Geschreven: 10 april 1975.

Opgenomen in: *Onder professoren*. Amsterdam 1975.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 20 september 1975.

Opgenomen onder de titel Bankroof: Enige voorlopige verkenningen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 27 september 1975.

Opgenomen onder de titel Het avontuur van Bonaventure; zijn gewicht in kaas waard! in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 4 oktober 1975.

Opgenomen onder de titels Scenario van een Kroondocent en Afgepeigerde hoogleraar in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 11 oktober 1975.

Opgenomen onder de titel Het seksuele leven van de arbeidersklasse in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 18 oktober 1975.

Opgenomen onder de titel Franse doktersmanieren in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 25 oktober 1975.

Opgenomen onder de titels Ot en Sien in China en Nieuwste ontwikkeling van de criminologie in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 1 november 1975.

Opgenomen onder de titel Tamtam in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 november 1975.

Opgenomen onder de titel Even beven in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 15 november 1975.

Opgenomen onder de titel Lartigue in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 november 1975.

Opgenomen onder de titel Op z'n Amerikaans in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 november 1975.

Opgenomen onder de titel Hoe het weekblad TIME aan meer dan acht miljoen abonnees komt in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

EEN RECHTZINNIGE ZONDAAR

In: Hollands Diep 1 (1975) 3 (6 december) p. 25.

Geschreven: november 1975.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 6 december 1975.

Opgenomen onder de titel Wij gaan door met de strijd in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 december 1975.

Opgenomen onder de titel Nadar in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 20 december 1975.

Opgenomen onder de titel Perihan Balci in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 27 december 1975.

Opgenomen onder de titel Een dichterlijke rechter in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 3 januari 1976.

Opgenomen onder de titel Met behoud van salaris in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 januari 1976.

Opgenomen onder de titel De mede-menselijkheid in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

DE VERBODEN BOEKEN VAN DE TACHTIGERS

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 2 (17 januari) p. 17.

Geschreven: december 1975.

Opgenomen onder de titel De verboden boeken van de Tachtigers (I): Een Liefde in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 januari 1976.

Opgenomen onder de titel Zijn 'schrijfcafé' in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 januari 1976.

Opgenomen onder de titel Adèle in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 31 januari 1976.

Opgenomen onder de titel Niet geheel vergeten in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

TWEE DINKY TOYS

In: *Furore* 1 (januari 1976) p. 9.

Opgenomen in: *Dinky toys*. Amsterdam 1988.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 7 februari 1976.

Opgenomen onder de titel Op de vleugelen van de regenboog in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 14 februari 1976.

Opgenomen onder de titel Twee talen. Of een linker- en een rechtertaal in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 21 februari 1976.

Verwerkt in Nico Jesse in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

DE VERBODEN BOEKEN VAN DE TACHTIGERS (2). DE LIEFDE VAN SAM EN JOOP

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 5 (28 februari) p. 21.

Geschreven: februari 1976.

Opgenomen onder de titel *De verboden boeken van de Tachtigers (II)*:

Pijpelijntjes in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 28 februari 1976.

Verwerkt in Nico Jesse in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 6 maart 1976.

Opgenomen onder de titel *Oude vrouwtjes en honden* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 13 maart 1976.

Opgenomen onder de titel *Zuster Veronica* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 20 maart 1976.

Recensie op: A.C. Brown. *Bodyguard of lies*.

Opgenomen onder de titel *Een lijfwacht van leugens* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 27 maart 1976.

Opgenomen onder de titel *De gevaren van een nieuwe schrijfmachine* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 3 april 1976.

Opgenomen onder de titel *Een hengst voor zijn maffe hersens* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

DE TOEGANKELIJKHEID VAN INDIA

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 8 (10 april) p. 16-17.

Geschreven: april 1976.

Opgenomen onder de titel Twee Indiase romans in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 10 april 1976.

Opgenomen onder de titel Een wonderkind? Een total loss! in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 17 april 1976.

Opgenomen onder de titel De Oriënt-Expres in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 24 april 1976.

Opgenomen onder de titel Kleine Klein en grote Klein in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 8 mei 1976.

Opgenomen onder de titels De overgrootvader zyner kinderen en Groot over Gorter in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 15 mei 1976.

Opgenomen onder de titel De macht van 'men' in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

VOOR HONGER WIJKT ALLES

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 11 (22 mei) p. 18-19.

Geschreven: mei 1976.

Opgenomen onder de titel Hamsun's honger in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 mei 1976.

Opgenomen onder de titel Ondernemingen en anderen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

DE RAADSELACHTIGE MULTATULI

In: De Telegraaf 22 mei 1976.

Geschreven: september 1975.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli*. Amsterdam 1976.

FOTO'S

In: Furore 3 (mei 1976) p. 15. F

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 5 juni 1976.

Opgenomen onder de titel Een heel stout uitgevertje in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 juni 1976.

Opgenomen onder de titel Peter Lorre aan de macht in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 19 juni 1976.

Opgenomen onder de titels Claire Bretécher en Waar moet intellectuele Abraham voortaan de mosterd halen? in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. DE BRONNEN VAN DE WAARHEID

In: Het Parool 26 juni 1976.

Gedeeltelijk opgenomen in De bronnen van de waarheid in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

DE KOPPIGE KLIMAATSCHIETER

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 14 (3 juli) p. 32-33.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk.
Amsterdam 1987.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 3 juli 1976.

Opgenomen onder de titel Italië in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 10 juli 1976.

Opgenomen onder de titel Bijkaarts honderdste brief in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 17 juli 1976.

Recensie op: C. Albaret. *Monsieur Proust*.

Opgenomen onder de titel Als het een schrijver gemakkelijk wordt gemaakt in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. BIJKAARTS KILLE KIJK OP MULTATULI

In: *Het Parool* 24 juli 1976.

Verwerkt in Bijkaart's kille kijk op Multatuli en Duymaer van Twist in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

Age Bijkaart. BIJKAARTS KILLE KIJK OP MULTATULI EN DUYMAER VAN TWIST

In: *Het Parool* 31 juli 1976.

Verwerkt in Bijkaart's kille kijk op Multatuli en Duymaer van Twist in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

DE SS ALS AMATEURSPORT

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 17 (14 augustus) p. 16-17.

Geschreven: juli 1976.

Opgenomen onder de titel *De SS als amateur-sport* in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 28 augustus 1976.

Opgenomen onder de titels *Het intellect en OVNI* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 4 september 1976.

Opgenomen onder de titel *De B.O.N.D.* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 11 september 1976.

Opgenomen onder de titel *Op een eiland, onder de palmen, o!* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 18 september 1976.

Opgenomen onder de titel *Een markies onder markiezen* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

BLOED & BODEM OF WAARHEID EN IDEOLOGIE

In: *Hollands Diep* 2 (1976) 20 (25 september) p. 16-17.

Geschreven: september 1976.

Opgenomen onder de titel *Bloed en Bodem of Waarheid en Ideologie* in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: *Het Parool* 25 september 1976.

Opgenomen onder de titel *Het wondere toeval* in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 oktober 1976.

Opgenomen onder de titels Peter Lorre niet meer aan de macht en De negentiende eeuw in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

WEINREB EN NEDERLANDSE LETTERKUNDE

In: Het Parool 7 oktober 1976.

Geschreven: 27 september 1976.

Recensie op: D. Giltay Veth en A.J. van der Leeuw. *Rapport door het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie uitgebracht aan de Minister van Justitie inzake de activiteiten van drs. F. Weinreb gedurende de jaren 1940-1945, in het licht van nadere gegevens bezien*. Den Haag 1976.

Opgenomen onder de titel Weinreb en de Nederlandse letterkunde in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

HET WEINREB RAPPORT

In: Hollands Diep 2 (1976) 21 (9 oktober) p. 10-13.

Geschreven: 26 september 1976.

Recensie op: D. Giltay Veth en A.J. van der Leeuw. *Rapport door het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie uitgebracht aan de Minister van Justitie inzake de activiteiten van drs. F. Weinreb gedurende de jaren 1940-1945, in het licht van nadere gegevens bezien*. Den Haag 1976.

Opgenomen onder de titel De Chassidische bellenblazer of De demontage van de maatschappijkritische, gynaecologische, religieuze, historische en literaire stinkbom die Weinreb heette in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 9 oktober 1976.

Opgenomen onder de titel Eddy's eiland in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 oktober 1976.

Opgenomen onder de titel De poes van Lenin in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 23 oktober 1976.

Opgenomen onder de titel Sprak Sylvia de waarheid? in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 30 oktober 1976.

Opgenomen onder de titel Nog meer over Eddy's eiland in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

ONGETROUWDE MACHINES ZIJN MONOGAAM

In: Museumjournaal 21 (1976) 5 (oktober) p. 224-228.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 6 november 1976.

Opgenomen onder de titel Bij Zorba de Griek in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 november 1976.

Opgenomen onder de titel Witmuts of witte muts in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 20 november 1976.

Opgenomen onder de titel Een nieuwe mens en een nieuwe poëzie in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 27 november 1976.

Opgenomen onder de titel In gesprek met de tijd in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977.

VAN OUDSHOORN, WAT IK ME VAN HEM HERINNER

In: Tirade 20 (1976) 219-220 (november-december) p. 607-616.

Geschreven: 27 juni 1976.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

LOU DE JONG EN DE TANTE VAN WEINREB

In: Hollands Diep 2 (1976) 24 (4 december) p. 14-16.

Geschreven: november 1976.

Recensie op: L. de Jong. *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog* dl. 6 en 7.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 4 december 1976.

Opgenomen onder de titel Reportage in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 11 december 1976.

Opgenomen onder de titel Voor ons zieleheil in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 18 december 1976.

Opgenomen onder de titel Hoop voor de ondervoeden in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. MARC MOEST EENS WETEN / MARC & VIVIANE

In: Het Parool 24 december 1976. V

Verwerkt in: *Dood en weggeraakt*. Antwerpen 1980 en in *Dood en weggeraakt* in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. ZOALS, NAAR ALGEMEEN BEKEND IS, DE FÜHRER GEZEGD HEEFT...

In: Het Parool 31 december 1976.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 januari 1977.

Geschreven: januari-maart 1977.

Verwerkt in De Heilige Howard in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

BRONNEN VAN ENERGIE

In: Hollands Diep 3 (1977) 1 (15 januari) p. 36-38. V

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 15 januari 1977.

Opgenomen onder de titel Het paradijs op aarde in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 januari 1977.

Opgenomen onder de titel De Italianen van de Noordzee in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 januari 1977.

Geschreven: september 1978.

Verwerkt in Een Pronkstuk van ontwikkelingshulp in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

EEN WONDERWERK. HET CENTRE POMPIDOU

In: NRC Handelsblad 4 februari 1977.

Geschreven: februari 1977.

Opgenomen onder de titel Centre Pompidou geopend in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 5 februari 1977.

Opgenomen onder de titel De ware Adèle in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 februari 1977.

Geschreven: februari 1977.

Opgenomen onder de titel Hoe het niet moet in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 19 februari 1977.

Geschreven: februari 1977.

Opgenomen onder de titel Cultureel Luilekkerland in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

DE ONDERGANG VAN DE PORNOGRAFIE

In: Hollands Diep 3 (1977) 4 (26 februari) p. 30-31.

Geschreven: februari 1976.

Opgenomen onder de titel De schipbreuk der bibliofielen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. VOOR DE LEERGIERIGE JEUGD

In: Het Parool 26 februari 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. BEWUSTE BEDRIJFSVOERING?

In: Het Parool 5 maart 1977.

DE HEILIGE HOWARD

In: NRC Handelsblad 11 maart 1977.

Geschreven: januari-maart 1977.

Recensie op: J. Phelan. *Howard Hughes, the hidden years*.

Verwerkt in De Heilige Howard in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. BIJKAARTS FIJNE PRIJSVRAAG

In: Het Parool 12 maart 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. EEN OPSTANDIGE TOERIST

In: Het Parool 19 maart 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 26 maart 1977.

Opgenomen onder de titel De broodrooster van de boekenclub in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 april 1977.

Geschreven: januari-maart 1977.

Verwerkt in De Heilige Howard in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

HET DRUKWERK VAN PIERRE REY

In: NRC Handelsblad 8 april 1977.

Geschreven: maart 1977.

Opgenomen onder de titel De anale analyse van Pierre Rey in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

CÉLINE EN DE HAAT

In: Hollands Diep 3 (1977) 7 (9 april) p. 12-16.

Met naschriften in Hollands Diep 7 en 21 mei 1977.

Geschreven: april 1977.

Opgenomen onder de titel Céline in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 9 april 1977.

Opgenomen onder de titel De ketel van Watt, de appel van Newton in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 april 1977.

Opgenomen onder de titel Het enige pistoolschot in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 23 april 1977.

Opgenomen onder de titel Mussert was daar in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. FESTIVAL VAN DE TOEKOMST

In: Het Parool 30 april 1977.

ZELFPORTRET

In: De Revisor 4 (1977) 2 (april) p. 25. F

Gedateerd: 27 maart 1977.

Ook in: *Schrijvers tekenen zichzelf*. Amsterdam 1980 p. [55].

EEUWIG DUREN DE HELDEN

In: NRC Handelsblad 6 mei 1977.

Geschreven: mei 1977.

Recensie op: R. Marty. *Découvrir le roman populaire*.

Opgenomen onder de titel Een bloemlezing uit volkslectuur in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 7 mei 1977.

Opgenomen onder de titel Een loods vol dode koningen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 14 mei 1977.

Opgenomen onder de titel Kazem's ongeluk in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

TIEN HERDERSUURTJES. HOE VERTEL IK HET MIJN CRITICI?

In: Elseviers magazine 21 mei 1977.

Geschreven: april 1977.

Recensie op: H. van der Ent (red.). *Literatuur en ethiek*.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

DE DOOD IN MERANO

In: Hollands Diep 3 (1977) 10 (21 mei) p. 26-28.

Geschreven: 3 mei 1977.

Opgenomen onder de titel Merano en de reïncarnatie van Kafka in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. DE MENSELIJKE WAARDIGHEID

In: Het Parool 21 mei 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. EEN VROOM WERK

In: Het Parool 28 mei 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 4 juni 1977.

Opgenomen onder de titel Nederland straks geboycot in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

LIEVE OUDERS, IK DANK JULLIE MET HEEL MIJN HART

In: NRC Handelsblad 10 juni 1977.

Met naschrift in NRC Handelsblad 8 juli 1977.

Recensie op: F. Gibault. *Céline, 1894-1932, le temps des espérances*.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 11 juni 1977.

Opgenomen onder de titel De prinsemarij in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE VLEUGEL VAN DE BUREN

In: Hollands Diep 3 (1977) 12-13 (18 juni) p. 34-36. V

Geschreven: mei 1977.

Opgenomen onder de titel Buren in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. Zouden ze Idi hebben gekaapt?

In: Het Parool 18 juni 1977.

Age Bijkaart. VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 25 juni 1977.

Geschreven: juni 1977.

Opgenomen onder de titel Idiote schilderijen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

STUIVELING EN DE WETENSCHAPPELIJKE BIOGRAFIE VAN MULTATULI

In: De Gids 140 (1977) 4-5 (juni) p. 369-374.

Ook in G. Stuiveling. *Levenslang. Opstellen over Multatuli*. Amsterdam 1982
[= Over Multatuli 10] p. 86-93.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk.
Amsterdam 1987.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 juli 1977.

Opgenomen onder de titel Musea waar niemand komt in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. DE AL TE GOEDHARTIGE STEM DES
VADERLANDS

In: Het Parool 9 juli 1977.

DE TASTBARE METAFOREN VAN O.V. DE L. MILOSZ

In: NRC Handelsblad 15 juli 1977.

Geschreven: juli 1977.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 juli 1977.

Opgenomen onder de titel De gekamerde bijzit in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. TWEE HEREN

In: Het Parool 23 juli 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 30 juli 1977.

Opgenomen onder de titel De onderste steen boven in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

GUILLAUME APOLLINAIRE, HET LITERAIRE GENIE UIT DE GELUKKIGSTE JAREN VAN ONZE GESCHIEDENIS

In: NRC Handelsblad 5 augustus 1977.

Geschreven: augustus 1977.

Recensie op: G. Apollinaire. *Oeuvres en prose t. I.*

Opgenomen onder de titel De jeugd van de tovenaarsleerling in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 6 augustus 1977.

Verwerkt in Goede raad voor oude schrijvers in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983 p. 15.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 augustus 1977.

Opgenomen onder de titel Hoe de pionier zijn fototoestel vasthield in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 20 augustus 1977.

Geschreven: augustus 1977.

Opgenomen onder de titel Achterberg in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 27 augustus 1977.

Verwerkt in Goede raad voor oude schrijvers in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983 p. 17.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 3 september 1977.

Opgenomen onder de titel De hel staat open in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BURGEMEESTER EN LITERATOR

In: NRC Handelsblad 9 september 1977.

Geschreven: september 1977.

Opgenomen onder de titel Peenhaar's biografie in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 september 1977.

Opgenomen onder de titel Opgepast met Kleinduimpje! in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 september 1977.

Geschreven: september 1977.

Opgenomen onder de titel Wim Kok moet ook professor worden in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 september 1977.

Geschreven: september 1977.

Opgenomen onder de titel Uitputtend in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. DE OORLOG DIE VOORGOED AAN DE OORLOG EEN EIND MAAKT

In: Het Parool 1 oktober 1977.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 oktober 1977.

Geschreven: oktober 1977.

Opgenomen onder de titel Om zijn eigen pens vol te krijgen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 15 oktober 1977.

Geschreven: oktober 1977.

Opgenomen onder de titel Ook Rudi Dutschke moet professor worden in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 oktober 1977.

Opgenomen onder de titel Zuivere ideeën zonder wulpsheid in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE PET VAN PAUL FEYERABEND

In: NRC Handelsblad 28 oktober 1977.

Met naschriften in NRC Handelsblad 18 november 1977.

Geschreven: oktober 1977.

Recensie op: P. Feyerabend. *Against method*.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979 en in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 oktober 1977.

Geschreven: oktober 1977.

Opgenomen onder de titel Oorsprong en wezen van het kapitalisme in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. WOLFJE OP DE DREMPEL

In: Het Parool 5 november 1977.

‘IK BEN DIT LAND HOOGST ERKENTELIJK’

In: De Tijd 11 november 1977.

Ook in: Literama 12 (1977) 7 (november) p. 293-295; DW&B 122 (1977) 10 (december) p. 736-738; Gedeeld domein 31 (december 1977) p. 18 en Hollands Maandblad 19 (1977-1978) 362 (januari 1978) p. 45-46.

Geschreven: 4 november 1977.

Opgenomen onder de titel Sire! Excellenties! Dames en Heren! in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 november 1977.

Geschreven: november 1977.

Opgenomen onder de titel Is het om te huilen? in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. PIET, PAUL EN RAOUL IN DE LICHTSTAD

In: Vrij Nederland 12 november 1977, uitgebreider in: Het Parool 19 november 1977.

GEVLEUGELDE WOORDEN

In: NRC Handelsblad 18 november 1977.

Geschreven: november 1977.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 26 november 1977.

Verwerkt in De grote prijs in plastic in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

Anoniem. [FOTO VAN FRANS A. JANSSEN]

In: Literama 12 (1977-1978) 7 (november 1977) p. 299. F

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 3 december 1977.

Opgenomen onder de titel Het spel der nederlagen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE ONGEÖLIEDE PINDA'S VAN HUGO CLAUS

In: NRC Handelsblad 9 december 1977.

Geschreven: januari 1978.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 december 1977.

Opgenomen onder de titel Een Hart onder de riem in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

EINDELIJK: MULTATULI DEEL ELF

In: NRC Handelsblad 16 december 1977.

Recensie op: Multatuli. *Volledige werken* dl. XI.

Opgenomen in *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 december 1977.

Verwerkt in De grote prijs in plastic in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 december 1977.

Geschreven: december 1977.

Opgenomen onder de titel Krijgsgevangene Bakker Schut in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 31 december 1977.

Recensie op: H. Heestermans (red.). *Erotisch woordenboek*.

Opgenomen onder de titel Doe Poulyntje wordt bestreecken in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

A. Bijkaart. R. VAN PLEZIER

In: *Het tandpastahondje*. [Utrecht 1977] p. 13 = De Poezenkrant 22a (december 1977). F

SCHRIJFMACHINES - CAPITA SELECTA

In: Utopia 8 (december 1977) p. 1-10.

Gedeeltelijk opgenomen in: *De schrijfmachine mijmert gekkepraat*. Amsterdam 1989.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 7 januari 1978.

Opgenomen onder de titel Onder een nieuw dak in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 14 januari 1978.

Opgenomen onder de titel Een kolossale voorbereiding in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 21 januari 1978.

Opgenomen onder de titel Op golven van tijd in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 28 januari 1978.

Opgenomen onder de titel Betoverd worden zonder toverij in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 4 februari 1978.

Opgenomen onder de titel Wanneer is het ernst? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. CALVIJN IS NIET WEG TE BRANDEN

In: Het Parool 11 februari 1978.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 18 februari 1978.

Opgenomen onder de titel Op de rommelmarkt in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HOE NAIËF WAS ATGET?

In: NRC Handelsblad 24 februari 1978.

Geschreven: februari 1978.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 25 februari 1978.

Geschreven: februari 1978.

Opgenomen onder de titel Een jaar later in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

[FOTO'S, WAARVAN EEN ONDER PSEUDONIEM GUIBAL]

In: De Revisor 5 (1978) 1 (februari) p. 52, 54. F

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 4 maart 1978.

Opgenomen onder de titel Een kwaaië meid in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

LIANE'S BLAUWE SCHRIFTEN

In: NRC Handelsblad 10 maart 1978.

Geschreven: maart 1978.

Recensie op: L. de Pougy. *Mes cahiers bleus*.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 11 maart 1978.

Geschreven: februari 1978.

Opgenomen onder de titel De vijanden van de lagere volksklassen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 18 maart 1978.

Opgenomen onder de titel Randfiguren in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 25 maart 1978.

Opgenomen onder de titel Dingen waar de mensen niet bij stilstaan in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 1 april 1978.

Opgenomen onder de titel Een dagje op Nederlandse bodem in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 april 1978.

Opgenomen onder de titel Dokter Allwissend in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE SNIPPERS VAN DE SCHRIJFTAFEL

In: NRC Handelsblad 14 april 1978.

Geschreven: maart 1978.

Recensie op: L. Wittgenstein. *Vermischte Bemerkingen*.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979 en in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 15 april 1978.

Opgenomen onder de titel Wat nu? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 april 1978.

Opgenomen onder de titel Logica van kleermakers in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 april 1978.

Opgenomen onder de titel De tranen van Vietnam in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

MULTATULI'S PORTRETTE

In: Over Multatuli 1 [april] 1978 p. 3-12.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

EEN MUSEUM VOOR AANPLAKBILJETTEN

In: NRC Handelsblad 5 mei 1978.

Geschreven: april 1978.

Opgenomen onder de titel Een museum voor reclameplaten in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 6 mei 1978.

Opgenomen onder de titel Kind, je bederft je ogen! in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 mei 1978.

Opgenomen onder de titel De Amerikanen hebben een computer die weet of u geslachtsziek bent! in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 20 mei 1978.

Verwerkt in Parijs in de vuilnisbak in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 27 mei 1978.

Verwerkt in Parijs in de vuilnisbak in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HAD HITLER TOCH GELIJK?

In: *Skoop* (1978) 3 (mei) p. 5-7.

Geschreven: 15 maart 1978 (tijdschrift); mei 1978 (boek).

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

ZONDER VLIEGTUIGEN EN ZONDER RADIO

In: NRC Handelsblad 2 juni 1978.

Geschreven: mei 1978.

Recensie op: J.-F. Rolland. *Le grand capitaine*.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. BUITEN DE WAARDIN GEREKEND

In: Het Parool 3 juni 1978.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 juni 1978.

Geschreven: juni 1978.

Recensie op: J.J. Peereboom. *Ik ben niets veranderd*.

Opgenomen onder de titel Op de hoek van de tafelreeks in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 juni 1978.

Opgenomen onder de titel De wetten van het pessimisme in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 juni 1978.

Verwerkt in De gesel van de schoolboekjes of Kan er uit Groningen iets goeds komen? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

WAT IK GRAAG MAG LEZEN

In: NRC Handelsblad 30 juni 1978.

Geschreven: juni 1978.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 1 juli 1978.

Verwerkt in De gesel van de schoolboekjes of Kan er uit Groningen iets goeds komen? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 8 juli 1978.

Opgenomen onder de titel Wat Knap niet snapt in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 15 juli 1978.

Opgenomen onder de titel De Brug der Kunsten in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 22 juli 1978. G

Opgenomen onder de titel Rechtsbijstand in het dierenrijk in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 29 juli 1978.

Geschreven: juli 1978.

Opgenomen onder de titel Blanco papier in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. DE NIEUWE FILOSOFEN

In: Het Parool 5 augustus 1978.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 12 augustus 1978.

Geschreven: augustus 1978.

Verwerkt in Jan Cremer in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

DE OPMARS DER DAGBOEKANIERS

In: NRC Handelsblad 18 augustus 1978.

Geschreven: juli 1978.

Opgenomen onder de titel Opmars der dagboekaniërs in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 19 augustus 1978.

Geschreven: augustus 1978.

Verwerkt in Jan Cremer in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 26 augustus 1978.

Verwerkt in De dood in Dublin in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 september 1978.

Verwerkt in De dood in Dublin in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

TWAALF BEROEMDE DENKERS VOOR DE BELGISCHE RADIO

In: NRC Handelsblad 8 september 1978.

Geschreven: september 1978.

Recensie op: F. Boenders. *Denkers in tweespraak*.

Opgenomen onder de titel Wat radio vermag - of niet in: *Klaas kwam niet*.
Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 9 september 1978.

Verwerkt in De dood in Dublin in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 september 1978.

Geschreven: april 1979.

Verwerkt in De Koning en de baard van Pronk in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 23 september 1978.

Opgenomen onder de titel Het bordeel van tante Pos in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJZONDER AARDIG; PRIMA, PRIMA

In: NRC Handelsblad 29 september 1978.

Met naschrift in NRC Handelsblad 13 oktober 1978.

Geschreven: september 1978.

Recensie op: C. Buddingh'. *Een mooie tijd om later te worden*.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 30 september 1978.

Opgenomen onder de titel Alles van karton in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE SCHOORSTEEN (AUTOBIOGRAFISCH FRAGMENT)

In: De Vlaamse Gids 62 (1978) 5 (september-oktober) p. 22-27. V

Geschreven: 1978.

Opgenomen onder de titel De schoorsteen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. BIJKAART HEEFT NIETS TE VERBERGEN

In: Het Parool 7 oktober 1978.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. EEN WANDELING

In: Het Parool 14 oktober 1978.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 21 oktober 1978.

Opgenomen onder de titel De glinsterende wereld van de prijzen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 28 oktober 1978.

Geschreven: oktober 1978.

Opgenomen onder de titel Schijndood begraven? in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. STAKEN?

In: Het Parool 4 november 1978.

POETSEN IS NIET STOMPZINNIGER DAN LOPEN

In: NRC Handelsblad 10 november 1978.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 11 november 1978.

Opgenomen onder de titel Kronkel op Montmartre in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 18 november 1978.

Opgenomen onder de titel Op het landgoed Amelisweert in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

IN GRONINGEN VERSTA IK DE MENSEN MINDER GOED DAN IN PARIJS

In: NRC Handelsblad 24 november 1978.

Geschreven: 1978.

Opgenomen onder de titel Gedachten over wonen in het buitenland in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 25 november 1978.

Opgenomen onder de titel Parijse straatnamen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE SCHRIJFMACHINE EN HET GRAF VAN SHOLES

In: Avenue november 1978 p. 52-57.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 2 december 1978.

Recensie op: R. Koolhaas. *New York Délire*.

Opgenomen onder de titel New York's delirium in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 9 december 1978.

Opgenomen onder de titel Hoe zal ik mijn tijdschrift noemen? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

PLEIDOOI VOOR EEN NIEUWE HOFMEIER

In: NRC Handelsblad 16 december 1978.

Geschreven: december 1978.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 16 december 1978.

Opgenomen onder de titel Zaken zijn zaken - wat anders? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

EEN BOEK DER BOEKEN

In: NRC Handelsblad 22 december 1978.

Geschreven: december 1978.

Opgenomen in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 23 december 1978.

Geschreven: december 1978.

Opgenomen onder de titel Het huis van Balzac in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 30 december 1978.

Geschreven: december 1978.

Opgenomen onder de titel Een droeve mijmering in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

HET HUIS VAN GEORGE EASTMAN

In: Avenue december 1978 p. 212-217.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 6 januari 1979.

Opgenomen onder de titel Een geïnspireerde in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 13 januari 1979.

Opgenomen onder de titel Opschudding in de Lichtstad in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 20 januari 1979.

Geschreven: januari 1979.

Opgenomen onder de titel De school van De Schoolmeester in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 27 januari 1979.

Opgenomen onder de titel Fair play in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE STAD VAN BENJAMIN FRANKLIN

In: Avenue januari 1979 p. 14-19.

VAN DEYSSELS DANDYISME

In: NRC Handelsblad 2 februari 1979.

Geschreven: februari 1979.

Recensie op: L. van Deysel. *Het ik*.

Opgenomen onder de titel Van Deysel's dandyisme in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART UIT PARIJS

In: Het Parool 3 februari 1979.

Geschreven: februari 1979.

Opgenomen onder de titel Heb ik eigenlijk wel lezen geleerd? in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 februari 1979.

Opgenomen onder de titel Sociologie van het kerkhof in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 februari 1979.

Opgenomen onder de titel Brunel in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 februari 1979.

Opgenomen onder de titel Stations in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. NIETZSCHE IN TURIJN

In: Het Parool 3 maart 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 10 maart 1979.

Geschreven: maart 1979.

Opgenomen onder de titel Simone in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 17 maart 1979.

Opgenomen onder de titel Leningrad in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

BORDEWIJKS JEUGDPORTRET

In: NRC Handelsblad 23 maart 1979.

Geschreven: maart 1979.

Opgenomen onder de titel Bordewijk's jeugdportret in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 24 maart 1979.

Opgenomen onder de titel Vader Dépret in: *Door gevaarlijke gekken omringd*.
Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 31 maart 1979.

Geschreven: maart 1979.

Opgenomen onder de titel Leve de democratie! in: *Klaas kwam niet*.

Amsterdam 1983.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS

In: Het Parool 7 april 1979.

Opgenomen onder de titel Waar is het goed voor? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN AGE BIJKAART, UIT PARIJS. DROEVE TIJDING?

In: Het Parool 14 april 1979.

UIT MIJN DAGBOEK

In: NRC Handelsblad 20 april 1979.

'T IS ACHTER DE SCHERMEN TE DUISTER OM VAST TE STELLEN OF HET DAAR INTERESSANTER IS DAN ERVÓÓR

In: NRC Handelsblad 11 mei 1979.

Geschreven: mei 1979.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS. COMMERCIE EN CORRUPTIE

In: Nieuwsnet 19 mei 1979.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 26 mei 1979.

Geschreven: mei 1979.

Opgenomen onder de titel De arme minister Pais in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

OVER DE PROFUNDIS O.A.

In: Bzzlletin 7 (1978-79) 66 (mei 1979) p. 101-102.

Geschreven: mei 1979.

Opgenomen onder de titel Over De Profundis o.a. in: *Ik draag geen helm met vederbos*. Amsterdam 1979.

[FOTO MET ONDERSCHRIFT]

In: *De Poezenkrant* 25 (mei 1979). F

BIJKAART, PARIJS

In: *Nieuwsnet* 2 juni 1979.

Geschreven: mei 1979.

Opgenomen onder de titel Trotski en Stalin in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS. DE ROMMELMARKT, PSYCHO-ANALYTISCH

In: *Nieuwsnet* 9 juni 1979.

BIJKAART, PARIJS

In: *Nieuwsnet* 16 juni 1979.

Opgenomen onder de titel Op het Zwaneneiland in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: *Nieuwsnet* 23 juni 1979.

Opgenomen onder de titel Wie zal dat betalen? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: *Nieuwsnet* 30 juni 1979.

Geschreven: juni 1979.

Opgenomen onder de titel Klaas kwam niet in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

Oscar V. de L. Milosz. VERTALING [VAN ZES GEDICHTEN]

In: *Avenue* juni 1979 p. 165-166. G

Opgenomen in: O.V. de L. Milosz. *Zeven gedichten*. Vertaald door Willem Frederik Hermans. Amsterdam 1981 en in: *Overgebleven gedichten*. Vierde vermeerderde druk. Amsterdam 1982.

BIJKAART, PARIJS

In: *Nieuwsnet* 7 juli 1979.

Opgenomen onder de titel Ik ook een atoombom in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE MYTHE TEGEN BETER WETEN IN

In: NRC Handelsblad 13 juli 1979.

Geschreven: juni 1979.

Recensie op: L. Sprague de Camp. *Lovecraft, a biography*.

Onder de titel De mythe, tegen beter weten in ook in: H.P. Lovecraft.

Griazelverhalen. Amsterdam 1982 p. 7-14 en onder deze titel opgenomen in in:

Klaas kwam niet. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS. OPINIEBLADEN (1)

In: Nieuwsnet 14 juli 1979.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

BIJKAART, PARIJS. OPINIEBLADEN (2)

In: Nieuwsnet 21 juli 1979.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

BIJKAART, PARIJS. OPINIEBLADEN (3)

In: Nieuwsnet 28 juli 1979.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 4 augustus 1979.

Opgenomen onder de titel Voor arbeiders en intellectuelen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

WEL EN WEE VAN DE WERELDROEM

In: NRC Handelsblad 10 augustus 1979.

Geschreven: augustus 1979.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 11 augustus 1979.

Geschreven: augustus 1979.

Opgenomen onder de titel De Mirliton in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 18 augustus 1979.

Opgenomen onder de titel Wat ze eerherstel noemen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 25 augustus 1979.

Opgenomen onder de titel De muis Goliath in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 1 september 1979.

Geschreven: september 1979.

Opgenomen onder de titel Heinrich Hugendubel in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 8 september 1979.

Opgenomen onder de titel Peereboom? Treurwilg? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 15 september 1979.

Geschreven: september 1979.

Opgenomen onder de titel Dass ich gar kein Holländer bin... in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS. MET EEN VREEMD ACCENT [1]

In: Nieuwsnet 22 september 1979.

BIJKAART, PARIJS. MET EEN VREEMD ACCENT (2)

In: Nieuwsnet 29 september 1979.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 6 oktober 1979.

Opgenomen onder de titel Krijgslisten in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

EEN MARTELAAR VOOR VONDEL

In: NRC Handelsblad 12 oktober 1979.

Geschreven: oktober 1979.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS. DE HULPVERLENER

In: Nieuwsnet 13 oktober 1979.

BIJKAART, PARIJS. DE HULPVERLENER (VERVOLG)

In: Nieuwsnet 20 oktober 1979.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 27 oktober 1979.

Geschreven: oktober 1979.

Opgenomen onder de titel Khnopff in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

UIT TALLOOS VEEL MILJOENEN (FRAGMENT)

In: Avenue oktober 1979 p. 179-184. R

Geschreven: 27 september 1977 - 21 oktober 1980.

Opgenomen in: *Uit talloos veel miljoenen*. Amsterdam 1981.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 3 november 1979.

Opgenomen onder de titel De weerspannige slaper in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 10 november 1979.

Opgenomen onder de titel Dokter staakt in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 17 november 1979.

Opgenomen onder de titel Oorlog is voor de dommen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HET FRANS VAN VAN DALE

In: NRC Handelsblad 23 november 1979.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 24 november 1979.

Opgenomen onder de titel Oorlog in Londen (1) in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 1 december 1979.

Opgenomen onder de titel Oorlog in Londen (2) in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 8 december 1979.

Opgenomen onder de titel De grote Augustinus in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

GEEN ZOEKER, MAAR EEN ZIENER - EEN BLINDE ZIENER, ZOALS HET HOORT

In: NRC Handelsblad 11 december 1979.

Recensie op: C.P. Janz. *Friedrich Nietzsche, Biographie*.

Verwerkt onder de titel Nietzsche's nieuwste biografie in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

NIETZSCHE'S WEDEROPSTANDING [1]

In: NRC Handelsblad 14 december 1979.

Geschreven: december 1979.

Opgenomen onder de titel Nietzsche's wederopstanding (1) in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 15 december 1979.

Opgenomen onder de titel Dokter doet z'n best in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

NIETZSCHE'S WEDEROPSTANDING (2)

In: NRC Handelsblad 21 december 1979.

Met naschrift in NRC Handelsblad 25 januari 1980.

Geschreven: december 1979.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS. ZOUT IN DE PAP

In: Nieuwsnet 22 december 1979.

NULLEN IN VERLEDEN EN TOEKOMST

In: Nieuwsnet 22 december 1979.

Geschreven: december 1979.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

INLEIDING

In: C. Blazer. *Anderland*. Amsterdam 1979 p. 5-7.

FOTO [VAN PHILIP MECHANICUS]

In: P. Mechanicus. *Het lot van de oester*. Amsterdam 1979 achterop omslag.

F

[FOTO VAN] W.F. HERMANS

In: *Kisah belanda sepanjang zaman. Modern*. Jakarta 1979 tussen p. 30 en 31. F

EEN TOERIST

In: Snoecks 55 (1979) p. 19-31. V

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 5 januari 1980.

Geschreven: januari 1980.

Opgenomen onder de titel *Daverende Successen (1)* in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

BIJKAART, PARIJS

In: Nieuwsnet 12 januari 1980.

Geschreven: januari 1980.

Opgenomen onder de titel *Daverende Successen (2)* in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

'WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN' (1)

In: Nieuwsnet 19 januari 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

'WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN' (2)

In: Nieuwsnet 26 januari 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

'WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN' (3)

In: Nieuwsnet 2 februari 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

GUY DE MAUPASSANT HERLEEFT

In: NRC Handelsblad 8 februari 1980.

Geschreven: februari 1980.

Recensie op: A. Lanoux. *Maupassant le Bel-Ami*.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

‘WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN’ (4)

In: Nieuwsnet 9 februari 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN (5)

In: Nieuwsnet 16 februari 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN (6)

In: Nieuwsnet 23 februari 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN (7)

In: Nieuwsnet 1 maart 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

WANKLANKEN UIT DE HAAGSE POSTHOORN (SLOT)

In: Nieuwsnet 8 maart 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

DE LUILEKKERLANDSKETTINGREACTIE

In: Nieuwsnet 15 maart 1980.

Opgenomen onder de titel De Luilekkerlandkettingreactie in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

[COLLAGE]

In: J. Voeten. Schrijvers aan de muur. In: NRC Handelsblad 21 maart 1980.

F

ADÉ

In: Nieuwsnet 22 maart 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

VAN KONINKLIJKE BLOEDE?

In: Nieuwsnet 29 maart 1980.

Opgenomen onder de titel Van koninklijke bloede? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HET PERFIDE ALBION

In: Nieuwsnet 5 april 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE TOENEMENDE VERDIERLIJING VAN DE NEDERLANDSE POLITICUS

In: Nieuwsnet 12 april 1980.

Geschreven: april 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

HOEST

In: Nieuwsnet 19 april 1980. V

Geschreven: 4 maart - 6 augustus 1980.

Opgenomen in: *Homme's hoest*. Amsterdam 1980 en in: *Vier novellen*. Amsterdam 1993.

PIËTEIT

In: Nieuwsnet 26 april 1980.

Geschreven: april 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

HET PRESTIGE VAN DE NEDERLANDSE LITERATUUR

In: NRC Handelsblad 2 mei 1980.

Met naschrift in NRC Handelsblad 16 mei 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

EEN LEERZAAM TAFEREEL

In: Nieuwsnet 3 mei 1980.

Opgenomen onder de titel Een leerzaam tafereel in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

EVENTJES IN AMSTERDAM

In: Nieuwsnet 10 mei 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

'S WERELDS RIJKSTE TREUZELAAR

In: NRC Handelsblad 10 mei 1980.

Recensie op: D.L. Barlett en J.B. Steele. *Empire*. The life, legend and madness of Howard Hughes.

DE ATOOMBOM IN DE KINDERKAMER

In: Nieuwsnet 17 mei 1980.

Opgenomen onder de titel De atoombom in de kinderkamer in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HEB IK HET NIET GEZEGD?

In: Nieuwsnet 24 mei 1980.

Geschreven: mei 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

FLAUBERT HERDACHT

In: Nieuwsnet 31 mei 1980.

Geschreven: mei 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

DE TOREN VAN JOYCE (1)

In: Nieuwsnet 7 juni 1980.

Verwerkt in De toren van Joyce in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE TOREN VAN JOYCE (2)

In: Nieuwsnet 14 juni 1980.

Verwerkt in De toren van Joyce in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

RENATE RUBINSTEINS FANTASIE EN BEP TURKSMA

In: NRC Handelsblad 20 juni 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

DE TOREN VAN JOYCE (3)

In: Nieuwsnet 21 juni 1980.

Verwerkt in De toren van Joyce in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE TOREN VAN JOYCE (SLOT)

In: Nieuwsnet 28 juni 1980.

Verwerkt in De toren van Joyce in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BEDERF DOOR VERVAGING

In: De Gids 143 (1980) 3-4 [juni] p. 174-176.

Geschreven: 2 maart 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

KLEUREN UIT HET AARDEDONKER

In: Nieuwsnet 5 juli 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

SLAAP

In: Nieuwsnet 12 juli 1980.

Geschreven: juli 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

AAN DE NOORDZEE

In: NRC Handelsblad 18 juli 1980. V

Geschreven: 20 juni 1980.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

KAMPIOENEN VOOR MOSKOU?

In: Nieuwsnet 19 juli 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE KOEKOEKSKLOK

In: Nieuwsnet 26 juli 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJ DE HORLOGEMAKERS

In: Nieuwsnet 2 augustus 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE NIEUWE ZEDENMEESTERS

In: Nieuwsnet 9 augustus 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

DE GROTE KLETSKOUS

In: Nieuwsnet 16 augustus 1980.

EEN NIEUW MUSEUM

In: Nieuwsnet 23 augustus 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

TRIBSCHEN

In: NRC Handelsblad 29 augustus 1980.

Met naschrift in NRC Handelsblad 10 oktober 1980.

Geschreven: augustus 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

MAGIËRS EN VERTALERS

In: Nieuwsnet 30 augustus 1980.

Geschreven: augustus 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

LUZERN

In: NRC Handelsblad 5 september 1980.

Geschreven: augustus 1980.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

TUSSEN SCHRIJVER EN UITGEVER (1)

In: Nieuwsnet 6 september 1980.

Opgenomen onder de titel Tussen schrijver en uitgever in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

TUSSEN SCHRIJVER EN UITGEVER (2)

In: Nieuwsnet 13 september 1980.

Opgenomen onder de titel De uiensnijder in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE KLOTSER VAN DE HAAGSE POST

In: Nieuwsnet 20 september 1980.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

DE PERZEN IN DE LITERATUUR

In: Nieuwsnet 27 september 1980.

Geschreven: augustus 1980.

Opgenomen onder de titel De Perzen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

[DE OUDE PHOTOGRAPHIE I]. IN DE ANTIEKE DAMPEN

In: NRC Handelsblad 3 oktober 1980.

BIOSCOOPALEIZEN

In: Nieuwsnet 4 oktober 1980.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE OUDE PHOTOGRAPHIE II. ZOUTPAPIER EN BIJENWAS

In: NRC Handelsblad 10 oktober 1980.

DE OUDE PHOTOGRAPHIE III (SLOT). SERIES VAN HONDERDEN STUKS

In: NRC Handelsblad 24 oktober 1980.

HET LIJDEN VAN EEN DIKKE MAN

In: NRC Handelsblad 28 november 1980.

Geschreven: november 1980-1981.

Opgenomen onder de titel Nabeschouwing in: H. Béraud. *De martelgang van een dikzak*. Vertaald en van een nawoord voorzien door Willem Frederik Hermans. Amsterdam 1981 en onder de titel Henri Béraud in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

[FOTO'S, WAARVAN TWEE ONDER PSEUDONIEM GUIBAL]

In: F.A. Janssen. *Bedriegers en bedrogenen*. Amsterdam 1980 p. 45, 47, 93 en 96. F

UNTITLED. WAAROM BLIJVEN DE FOTO'S VAN CARTIER-BRESSON INTERESSANT EN DIE VAN LIFE EN LOOK NIET

In: NRC Handelsblad 2 januari 1981.

HET OUDE KANON

In: NRC Handelsblad 13 februari 1981. V

Geschreven: 1981.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

ZICH ONVERGETELIJK MAKEN, HET DAGBOEK VAN MARIE BASHKIRTSEFF

In: NRC Handelsblad 6 maart 1981.

Geschreven: maart 1981.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

HET LIJDEN DER VERTAALDE SCHRIJVERS

In: NRC Handelsblad 27 maart 1981.

Geschreven: maart 1981.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

HET RAS BEHEERST 'S WERELDS LOOP

In: NRC Handelsblad 22 mei 1981.

Met naschrift in NRC Handelsblad 5 juni 1981.

Geschreven: mei 1981.

Opgenomen onder de titel De veelgesmade graaf Gobineau in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

CABARET

In: NRC Handelsblad 17 juli 1981.

Geschreven: 12 april 1981.

Gedeeltelijk opgenomen onder de titel Televisiereclame voor een nieuwe auto (historisch) in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

ZELFPORTRET MET OUDE LEICA

In: *Propria Cures* 92 (1981-1982) 2 (5 september 1981). F

HET GEKWELDE TOTEMDIER. CÉLINE EN ZIJN NEDERLANDSE BEWONDERAARS

In: NRC Handelsblad 30 oktober 1981.

Met naschrift in NRC Handelsblad 13 november 1981.

‘RONDUIT SENSATIELUST’

In: *Over Multatuli* 8 [november] 1981 p. 55-59.

Recensie op: M. Anderson. *Uit Multatuli's leven*; L. von Sacher-Masoch.

Maria Theresia en de vrijmetselaars.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

TWEË GEBOUWEN, TWEË GELEERDEN

In: NRC Handelsblad 18 december 1981. V

Met naschrift in NRC Handelsblad 22 januari 1982.

Geschreven: 18 november 1981.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

HIERNAMAALS

In: NRC Handelsblad 19 december 1981.

Geschreven: december 1981.

Opgenomen onder de titel Over het Hiernamaals in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

OVER POPPER

In: *Hollands Maandblad* 33 (1981) 409 (december) p. 3-13.

Geschreven: 4 maart 1972, herzien november 1981.

Opgenomen in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

GELUKKIG NIEUWJAAR

In: *Aan het werk*. Amsterdam 1981 p. 210-221. R

Geschreven: 27 september 1977 - 21 oktober 1980.

Opgenomen in: *Uit talloos veel miljoenen*. Amsterdam 1981.

FOTO [VAN CEES NOOTEBOOM]

In: C. Nooteboom. *Voorbije passages*. Amsterdam 1981 achterop omslag. F

TOETI DINKY TOY

In: *Kat in beeld*. Amsterdam 1981 p. 128. F

Opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1984 nr. 142.

HOE DE BIEFSTUK SMAAKTE

In: *NRC Handelsblad* 29 januari 1982. V

Geschreven: 12 januari 1982.

Opgenomen onder de titel Hoe biefstuk smaakte in: *De laatste roker*.

Amsterdam 1991.

HET VERRE OOSTEN

In: *NRC Handelsblad* 9 april 1982.

Met naschrift in *NRC Handelsblad* 30 april 1982.

Recensie op: P. van 't Veer. *Het leven van Multatuli*.

Opgenomen onder de titel Paul van 't Veer over Multatuli in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

MULTATULI DEEL VEERTIEN, DE BRIEVEN EN DOCUMENTEN VAN 1870 EN 1871

In: *NRC Handelsblad* 30 april 1982.

Recensie op: Multatuli. *Volledige Werken* dl. XIV.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk.

Amsterdam 1987.

[TEKENING]

In: *De tweede ronde* 3 (1982) 2 (zomer) p. 111. F

DE TOVERKRACHT VAN WETZLAR

In: *Avenue juli* 1982 p. 72-77.

GAUDÍ, DE GROOTSTE ARCHITECT IN TWEEHONDERD JAAR

In: *NRC Handelsblad* 17 september 1982.

WANDELEN DOOR BARCELONA. DE MODERNISTEN EN HUN VOORLOPERS

In: *NRC Handelsblad* 24 september 1982.

99 JAAR KAFKA

In: *NRC Handelsblad* 29 oktober 1982.

Geschreven: oktober 1982.

Recensie op: J. Unseld. *Franz Kafka, ein Schriftstellerleben*.

Opgenomen onder de titel *Honderd jaar Kafka* in: *Klaas kwam niet*.

Amsterdam 1983.

NIETZSCHE DOOR DE ARBEIDERSPERS VERKLAARD

In: *NRC Handelsblad* 26 november 1982.

Met een rectificatie in *NRC Handelsblad* 27 november 1982.

Geschreven: november 1982.

Recensie op: F. Nietzsche. *Uit mijn leven*.

Opgenomen onder de titel *Nietzsche, door De Arbeiderspers verklaard* in:

Klaas kwam niet. Amsterdam 1983.

SCHICHTIG EN NOG LUIER

In: *Elseviers magazine* 27 november 1982.

Recensie op: J.J. Oversteegen. *Voetstappen van WFH*.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

LANDMETER OF LANDLOPER

In: *NRC Handelsblad* 10 december 1982.

Met naschrift in *NRC Handelsblad* 14 januari 1983.

Geschreven: december 1982.

Opgenomen onder de titel *Het Slot*, door een vergrootglas in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

Age Bijkaart. DE JONGE BLOMMESTEIN / GRAP OP NAAM

In: *Propria Cures* 93 (1982-1983) 15-16 (18 december 1982). G

OPEN BRIEF AAN HOLLANDS MAANDBLAD

In: *Hollands Maandblad* 24 (1982-1983) 421 (december 1982) p. 16.

Geschreven: 24 november 1982.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983 p. 47.

HOE VOORSPELBAAR IS DE KOSMOS?

In: *NRC Handelsblad* 7 januari 1983.

Geschreven: januari 1983.

Opgenomen onder de titel Popper's indeterminisme in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

WEINREB REVISITED

In: *NRC Handelsblad* 18 februari 1983.

Met naschrift in *NRC Handelsblad* 25 februari 1983.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

OPEN BRIEF

In: *Hollands Maandblad* 24 (1982-1983) 423 (februari 1983) p. 35.

Geschreven: 10 januari 1983.

DE ZUSTER VAN ZARATHOESTRA

In: *NRC Handelsblad* 1 juli 1983.

Geschreven: december 1979 - juni 1983.

Recensie op: H.F. Peters. *Zarathustras Schwester*.

Verwerkt onder de titel Nietzsche's nieuwste biografie in: *Klaas kwam niet*. Amsterdam 1983.

ONS KLEINE KIKKERTAALTJE

In: *NRC Handelsblad* 12 augustus 1983.

WAAROM SCHRIJVEN?

In: NRC Handelsblad 9 september 1983.

Met naschrift in NRC Handelsblad 16 september 1983.

Geschreven: 24 augustus 1983.

Opgenomen in: *Waarom schrijven?* Amsterdam 1983 en in: *De laatste roker.* Amsterdam 1991.

DE TWEDE ZON. BORDEWIJKS MISKENDE VERHALEN

In: NRC Handelsblad 11 november 1983.

Ook in: F. Bordewijk. *De fruitkar.* Inleiding W.F. Hermans. 's-Gravenhage 1984 p. 5-17.

DE NOODUITGANG

In: Playboy december 1983 p. 64, 66, 151, 182, 184. V

Geschreven: 1965.

Opgenomen in: *De laatste roker.* Amsterdam 1991.

EEN HELE STAPEL HAVELAARS

In: NRC Handelsblad 6 januari 1984.

Opgenomen in: *De raadselachtige Multatuli.* Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

HET DOODSLIED, NIET HET LEVENSLIED. DE GEDICHTEN VAN HENDRIK DE VRIES

In: NRC Handelsblad 10 februari 1984.

OUDEJAAR IN LIBANON

In: NRC Handelsblad 2 maart 1984.

LES GOLIATH ET LES DAVID

In: Le Monde 25-26 maart 1984.

SLAVEN VAN HET POLSHORLOGE

In: NRC Handelsblad 27 april 1984.

PHOTO [VAN J.G.J. KUIPER]

In: Septentrion 13 (1984) 1 (april) p. 64. F

PARAGRAFEN OVER PENNEN

In: NRC Handelsblad 11 mei 1984.

SYRIE

In: Hollands Maandblad 26 (1984) 438-439 (mei-juni) p. 54-61.

MULTATULI DEEL XVI

In: NRC Handelsblad 8 juni 1984.

Recensie op: Multatuli. *Volledige Werken* dl. XVI.

Opgenomen onder de titel Multatuli deel zestien in: *De raadselachtige Multatuli*. Tweede herziene druk. Amsterdam 1987.

EEN FILOSOFISCH FOSSIEL

In: NRC Handelsblad 27 juli 1984.

Recensie op: O. Weininger. *Geslacht en karakter*.

Verwerkt in De snippets van de schrijftafel in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

SCHRIJVEN IN EEN VERANDERENDE WERELD

In: NRC Handelsblad 12 oktober 1984.

Met naschrift in NRC Handelsblad 26 oktober 1984.

AU PAIR

In: NRC Handelsblad 14 december 1984. R

Geschreven: 27 augustus 1983 - 29 januari 1989.

Opgenomen in: *Au pair*. Amsterdam 1989

is vervallen.

Age Bijkaart. TWEE GEDICHTEN

In: De tweede ronde 5 (1984-85) 4 (winter) p. 86. G

Roeping opgenomen in: *De liefde tussen mens en kat*. Amsterdam 1985.

DE WOORDKUNST VAN DE TACHTIGERS

In: NRC Handelsblad 18 januari 1985.

Met naschriften in NRC Handelsblad 1 februari 1985.

OORLOG EN LITERATUUR

In: NRC Handelsblad 10 mei 1985.

Ook in: *1940-1945. Onverwerkt verleden?* Utrecht 1985 p. 88-98.

Opgenomen in: *Mondelinge mededelingen*. Amsterdam 1987.

[FOTO'S EN TEKENINGEN]

In: Bzzlletin 13 (1984-1985) 126 (mei 1985) p. 5, 18, 26, 31, 45, 46, 61, 73.

F

Vier foto's opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1986 nrs. 16, 50, 129 en 130.

CAMIEL' PLAGIAAT

In: NRC Handelsblad 10 juni 1985.

Opgenomen onder de titel Camiel's plagiaat in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE PUB VAN CAMIEL

In: NRC Handelsblad 20 september 1985.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

CAMIEL GEEFT GEEN KRIMP EN OOK VERDER NIETS

In: NRC Handelsblad 4 oktober 1985.

Opgenomen onder de titel Camiel geeft geen krimp en ook verder niks in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

TRANEN STORTEN AAN DE GROEVE

In: Elseviers magazine 3 mei 1986.

Recensie op: J. Brouwers (red.). *Hij is reeds aan de overzijde*.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

EEN VOLK VAN KNOPIESDRUKKERS

In: Elseviers magazine 13 september 1986.

VAN DUISTERNIS TOT LICHT, EN TERUG

In: Elseviers magazine 20 september 1986.

Opgenomen in: *Mondelinge mededelingen*. Amsterdam 1987.

WAAROM EEN FOTOGRAFISCHE HERUITGAVE VAN MAX HAVELAAR, VIJFDE DRUK?

In: Over Multatuli 17 [september] 1986 p. 64-70.

Geschreven: 28 december 1985.

Opgenomen in: Multatuli. *Max Havelaar*. Ingeleid en van verklarende noten voorzien door Willem Frederik Hermans. Amsterdam 1987.

HET LAATSTE WOORD OVER KING KONG?

In: Elseviers magazine 25 oktober 1986.

DE WINTERCOLLECTIE OP EEN WARME DAG

In: Elegance oktober 1986 p. 94-97 (foto's op p. 86-93).

Twee foto's opgenomen in: *Een foto uit eigen doos!* Amsterdam 1994 nrs 3 en 4.

NIET BANG

In: NRC Handelsblad 14 november 1986.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DU PERRON EN TER BRAAK IN ZUID-AFRIKA

In: NRC Handelsblad 22 november 1986.

DE JONGE EN DE OUDE BORDEWIJK

In: NRC Handelsblad 29 november 1986.

HIJ EN IK OVER GROTE SCHRIJVERS

In: Profile november 1986 p. 41, 43.

VERSTANDIGE WELWILLENDHEID. BIJ HET HONDERDJARIG BESTAAN VAN DE BERNER CONVENTIE

In: NRC Handelsblad 5 december 1986.

Ook in: *Auteursrechtbeleid in de informatiemaatschappij*. 's-Gravenhage 1987 p. 157-174.

Opgenomen onder de titel Schrijver en auteursrecht in: *Mondelinge mededelingen*. Amsterdam 1987.

HARRY DE SPREKER

In: NRC Handelsblad 12 december 1986.

Met naschrift in NRC Handelsblad 9 januari 1987.

Recensie op: H. Mulisch. *Aan het woord*.

Opgenomen onder de titel Harry de spreker in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

'HET STATION ZIET ERUIT ALS EEN PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN'

In: Elseviers magazine 20 december 1986.

Opgenomen onder de titel Van station tot museum in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

IN DAT GEVAL ZOU IK NIET AARZELEN. TWEE BRIEVEN

In: *Er is niets poëtischer dan de waarheid*. Amsterdam 1986 p. 20-24.

Geschreven: 18 januari 1986 en 10 februari 1986.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988 p. 621-624.

WATER

In: *Het literair drinkboek*. Amsterdam 1986 p. 11-13.

Geschreven: 11 september 1986.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HEREN OP GROTE HOOGTE

In: *'t Is vol van schatten hier*. Amsterdam - 's-Gravenhage 1986 dl. 2 p. 63.

F

Gedateerd: 1983.

Opgenomen in: *Het hoedenparadijs*. Den Haag 1991 p. [44].

[FOTO'S]

In: K. Helsloot. *Willem Frederik Hermans*. Volledig herziene en uitgebreide uitgave. Amsterdam 1986 foto's 3,7,8,10,13. F

Foto 13 opgenomen in: *Koningin Eenoog*. Amsterdam 1986 nr. 125.

HEDENDAAGS KANNIBALISME

In: NRC Handelsblad 9 januari 1987.

Recensie op: A.W.B. Simpson. *Cannibalism and the common law*.

EERSTE ZINNEN VAN ROMANS

In: NRC Handelsblad 19 januari 1987.

Opgenomen in: *Mondelinge mededelingen*. Amsterdam 1987.

MULTATULI'S ONBESCHAAMDHEID

In: Elseviers magazine 31 januari 1987.

Opgenomen onder de titel Multatuli: honderd jaar dood en nog niet vergeten?
in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

HET GERETOUICHEERDE WERELDBEELD

In: NRC Handelsblad 13 maart 1987.

STUKJES EN BROKJES VAN GRIJZE PIET

In: De Volkskrant 10 april 1987.

Met Verbetering in De Volkskrant 15 april 1987.

Opgenomen onder de titel Stukjes en brokjes van Grijze Piet in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

EERST WETEN DAN SCHRIJVEN

In: NRC Handelsblad 24 april 1987.

Recensie op: E. Zola. *Carnets d'enquêtes*.

NIEUWS OVER HET ENGLANDSPIEL?

In: NRC Handelsblad 1 mei 1987.

Met naschriften in NRC Handelsblad 5 juni 1987.

DE MOEDER VAN EEN GENIE. VITALIE RIMBAUD EN HAAR TWEDE ZOON

In: Elseviers magazine 2 mei 1987.

DE VALKUILEN VAN DE GESCHIEDENIS

In: Elsevier 30 mei 1987.

Recensie op: N. Noordervliet. *Tine*.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

DE LITERAIRE PRIJSSTIJGING

In: Elsevier 6 juni 1987.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

NAAR DE SOUWÈRES. GLASSCHILDERIEN UIT SENEGAL IN PARIJS

In: NRC Handelsblad 19 juni 1987.

NOG IS HET ENGLANDSPIEL NIET UIT!

In: NRC Handelsblad 10 juli 1987.

Met naschrift in NRC Handelsblad 24 juli 1987.

NIET NAAR RUSLAND

In: NRC Handelsblad 31 juli 1987.

Recensie op: O. Rolin. *En Russie*.

Opgenomen onder de titel Niet naar Rusland? in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

BIJ DE NOTARIS

In: *Elegance* juli 1987 p. 78-79. R

Geschreven: 27 augustus 1983 - 29 januari 1989.

Opgenomen in: *Au pair*. Amsterdam 1989.

STENTOR MET EN ZONDER DRAAD. VAN KRISTALDETECTOR TOT SYNTHESIZER
TUNER

In: NRC Handelsblad 4 september 1987.

Met naschrift in NRC Handelsblad 18 september 1987.

BAUDELAIRES DEMONIE

In: Elsevier 19 september 1987.

Recensie op: Cl. Pichois en J. Ziegler. *Baudelaire*.

DE CHICAGO-SCHOOL

In: NRC Handelsblad 16 oktober 1987.

Opgenomen onder de titel Aantekeningen over de Chicago-school in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

SPAANSE GLORIE VERLICHT PARIJS. TENTOONSTELLINGEN VAN GOYA TOT PICASSO

In: Elsevier 24 oktober 1987.

WAT IS ER EIGENLIJK TEGEN BUNDELEN?

In: Elsevier 7 november 1987.

Recensie op: H.L. Wesseling. *Vele ideeën over Frankrijk*.

WIJS PESSIMISME

In: Elsevier 5 december 1987.

Geschreven: november 1987.

Recensie op: R. Safranski. *Schopenhauer und die wilden Jahre der Philosophie*.

Opgenomen onder de titel Schopenhauer in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

Anoniem. DE NIEUWE ROMAN. WILLEM FREDERIK HERMANS. EEN HEILIGE VAN DE HORLOGERIE

In: *Vers voor de pers*. Najaarsproductie van De Bezige Bij. Amsterdam 1987.

Gedeeltelijk opgenomen in de flaptekst van: *Een heilige van de horlogerie*. Amsterdam 1987.

NA HET LAATSTE MULTATULIJAAR

In: NRC Handelsblad 29 januari 1988.

Met rectificatie in NRC Handelsblad 5 februari 1988 en naschrift in NRC Handelsblad 4 maart 1988.

Opgenomen onder de titel Aan het eind van het laatste Multatuli-jaar in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

EEN MEESTER VAN HET STOFFELIJKE. FRANCISCO DE ZURBARÁN IN PARIJS

In: Elsevier 30 januari 1988.

DEGAS

In: NRC Handelsblad 19 februari 1988.

NIEMANDS LEERLING

In: Elsevier 20 februari 1988.

Geschreven: februari 1988.

Opgenomen onder de titel Vincent van Gogh in Parijs in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

DE KLEURENTHEOLOOG

In: NRC Handelsblad 25 maart 1988.

Recensie op: A. Schöne. *Goethes Farbentheologie*.

MEVROUW KETS-VREE OVER HET ANNOTEREN VAN HAVELAAR

In: Over Multatuli 20 [maart] 1988 p. 62-65.

Opgenomen onder de titel Mevrouw Kets-Vree over het annoteren van Max Havelaar in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

OPEN BRIEF AAN FRANS BOENDERS, LID VAN DE AKO-JURY

In: NRC Handelsblad 10 juni 1988.

Opgenomen onder de titel Open brief aan Frans Boenders, lid van de AKO-jury 1988 in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

OVERTUIGENDE BRAAFHEID. SIBERIË VIA FRANKRIJK EN ITALIË VERTOLKT

In: Elsevier 9 juli 1988.

EEN EN ANDER OVER DE ARTISTIEKE BETEUGELING VAN DE PITBULL-TERRIËR

In: NRC Handelsblad 15 juli 1988.

DE NANEVEN VAN VOLTAIRE

In: NRC Handelsblad 5 augustus 1988.

Recensie op: J. Brenner. *Les familles littéraires françaises*.

UIT DE LEERSCHOOL VAN MADAME RENARD

In: Elsevier 6 augustus 1988.

Geschreven: juli 1988.

Recensie op: J. Renard. *Dagboek*.

OPGENOMEN IN: MALLE HUGO. AMSTERDAM 1994.

RAUSCHNING, JA MAAR WELKE RAUSCHNING?

In: NRC Handelsblad 8 september 1988.

DE NEDERLANDSE TAAL IN DE EUROPESE BRANDING

In: NRC Handelsblad 9 september 1988.

Geschreven: augustus 1988.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

PROFESSOREN OVER TAALGEBRUIK

In: NRC Handelsblad 21 september 1988.

Geschreven: september 1988.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

HOOGGELEERDE CHICANES

In: NRC Handelsblad 7 oktober 1988.

Geschreven: oktober 1988.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

GIETIJZEREN SNEEUWKLOKJES

In: NRC Handelsblad 2 december 1988.

Recensie op: M. Rheims. *Hector Guimard*.

ZO DOORGAAN, PANORAMA!

In: Panorama 8-16 december 1988 p. 3-5.

WEG MET DE REVOLUTIE!

In: Elsevier 24 december 1988.

TOESPRAAK BIJ DE OPENING VAN DE NIEUWE BOEKHANDEL

In: *Met verschuldigde achting*; honderdvijfentwintig jaar boekhandel
Kooyker te Leiden. Leiden 1988 p. 175-178.

WASDRANG EN WERKKRACHT. EEN NIEUWE LEVENSBESCHRIJVING VAN CHARLES DICKENS

In: Elsevier 7 januari 1989.

Recensie op: F. Kaplan. *Dickens, a biography*.

SPINRAG EN MAANLICHT. EDGAR ALLEN POE IN FOTO'S

In: NRC Handelsblad 13 januari 1989.

Recensie op: S. Marsden. *Visions of Poe*.

IK BEN EEN WILDE, IK BEN EEN WOLF. GAUGUIN IN PARIJS

In: NRC Handelsblad 20 januari 1989.

DE LIEFDE VOOR CÉLINE. HERINNERINGEN VAN ESTELLE DEBROT EN ELISABETH CRAIG

In: NRC Handelsblad 24 maart 1989.

Met rectificatie in NRC Handelsblad 7 april 1989 en naschrift in NRC Handelsblad 14 april 1989.

DE SPELLINGVERPESTERS

In: Elsevier 15 april 1989.

UIT NAAM VAN DE GELIJKHEID. DE FRANSE REVOLUTIE TENTOONGESTELD

In: NRC Handelsblad 28 april 1989.

VONDERVOTTEIMITTISS. POE, BAUDELAIRE EN SCHOOLMEESTER RICHARD

In: Elsevier 3 juni 1989.

Recensie op: E.A. Poe. *Contes, essais, poèmes*.

HET EIGEN LEVEN IS GEHEIM

In: NRC Handelsblad 23 juni 1989.

Recensie op: A. Camus. *Carnets* t. 3.

TWEEHONDERD JAAR BLOEDVERGIETEN

In: NRC Handelsblad 14 juli 1989.

Met naschrift in NRC Handelsblad 21 juli 1989.

Geschreven: juli 1989.

Recensie op: Ph. de Villiers. *Lettre ouverte aux coupeurs de têtes et aux menteurs du Bicentenaire.*

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

BATTUS GECALANGEERD

In: NRC Handelsblad 21 juli 1989.

Geschreven: juli 1989.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

HELENA, HELENA, HELENA

In: NRC Handelsblad 4 augustus 1989.

Met rectificatie in NRC Handelsblad 11 augustus 1989.

Geschreven: juli 1989.

Recensie op: R. Queneau. *Un rude hiver/ Een barre winter.*

Opgenomen onder de titel Een barre vertaling in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

AU PAIR

In: NRC Handelsblad 11 augustus 1989. R

Geschreven: 27 augustus 1983 - 29 januari 1989.

Opgenomen in: *Au pair*. Amsterdam 1989.

DE VERJAARDAG VAN EEN GAATJE

In: Elsevier 2 september 1989.

IK HAAT HET VOLK OM ZIJN VIEZE HANDEN

In: NRC Handelsblad 13 oktober 1989.

Met naschriften in NRC Handelsblad 20 oktober en 3 november 1989.

Recensie op: E. en J. de Goncourt. *Journal 3 t.* en *De ivoren kooi.*

HOE RECHTVAARDIG IS HET NAGESLACHT. OVER HET VERGETEN VAN SCHRIJVERS

In: Elsevier 28 oktober 1989.

Recensie op: H.J. Schütz. *'Ein deutscher Dichter bin ich einst gewesen'*.

WAT BELGEN ONDER NEDERLANDS VERSTAAN

In: NRC Handelsblad 17 november 1989.

Met naschrift in NRC Handelsblad 1 december 1989.

Geschreven: oktober 1989.

Recensie op: J. van Haver. *Noorderman & Zuiderman*.

Opgenomen onder de titel Wat vele Belgen onder Nederlands verstaan in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

DE FRANSE DRIEKLEUR IN OCUMICHO. MEXICAANS AARDEWERK OVER DE REVOLUTIE VAN 1789

In: NRC Handelsblad 15 december 1989.

GING HIJ OOIT NAAR EEN MUSEUM? HONDERD JAAR WITTGENSTEIN

In: NRC Handelsblad 22 december 1989.

Met rectificatie in NRC Handelsblad 29 december 1989.

Opgenomen onder de titel Honderd jaar Wittgenstein in: *Wittgenstein*. Amsterdam 1990.

LIEVER SCHOENMAKER

In: Elsevier 23 december 1989.

Geschreven: november 1989.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

IN DE MARGE VAN DE WERELDROEM. OVER DRIE ENGELSE MAX HAVELAARS

In: Over Multatuli 23 [december] 1989 p. 67-72.

[FOTO]

In: E. van Moerkerken. *Foto's*. Amsterdam 1989 p. [2]. F

OP DE TOREN VAN BABEL

In: NRC Handelsblad 12 januari 1990.

Geschreven: januari 1990.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

O. DAPPER, GROOT GELEERDE

In: NRC Handelsblad 19 januari 1990.

EEN STRIJKBOUT MET SPIJKERS

In: Elsevier 20 januari 1990.

Recensie op: N. Baldwin. *Man Ray*.

LOUISE BROOKS. DEMON VAN DE ART DECO

In: Elsevier 27 januari 1990.

Recensie op: B. Paris. *Louise Brooks*.

WORSTELKAMPIOEN VAN DER STOEL. KANTTEKENINGEN BIJ DUITSE

EENWORDING

In: NRC Handelsblad 5 februari 1990.

TOPTAAL VAN TOPMAN

In: Onze Taal 59 (1990) 2-3 (februari-maart) p. 22-23.

Geschreven: december 1989.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

ZEVEN VEREN PENNETJES. FRANSE TEKSTEN IN BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

In: NRC Handelsblad 23 maart 1990.

Met naschrift in NRC Handelsblad 27 april 1990.

EEN PENSIONKAMER IN BERLIJN

In: Elsevier 7 april 1990.

Geschreven: maart 1990.

Opgenomen onder de titel Op een pensionkamer in Berlijn in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

VERZOEND MET HET KANTOOR. FOTOTOESTELLEN, SCHRIJFMACHINES EN

WOORDENBOEKEN

In: NRC Handelsblad 27 april 1990.

Geschreven: september 1991.

Gedeeltelijk opgenomen onder de titel Domme Hans in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

DE LAATSTE ROKER

In: Elsevier 7 juli 1990. V

Geschreven: 14 april - 11 juni 1990.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

ER IS GEEN GROTER GENIE DAN HET FRANSE

In: NRC Handelsblad 20 juli 1990.

Geschreven: juli 1990.

Recensie op: *L'Esprit NRF 1908-1940*.

Opgenomen onder de titel Een bloemlezing uit de Nouvelle Revue Française in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

EEN DASSPELD, MAAR GEEN DAS

In: Elsevier 6 oktober 1990.

Geschreven: september 1990.

Recensie op: M. 't Hart. *Een dasspeld uit Toela*.

Opgenomen onder de titel Een dasspeld en geen das in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

HET OUDSTE SNELHEIDSMONSTER

In: Elsevier 27 oktober 1990.

DE NATUUR ALS KUNSTENARES

In: Elsevier 10 november 1990.

ZIJN GOD WAS EEN MENS

In: Elsevier 22 december 1990. V

Geschreven: 1990.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

HOLLANDSCHE NIEUWE

In: *Op het netvlies getekend*. Den Haag 1990 p. 40-41.

RECLAME, KUNST, EN SLUIKRECLAME

In: Elsevier 5 januari 1991.

DE WERELD VOLGENS MAGNUM

In: Elsevier 9 februari 1991.

Recensie op: W. Manchester. *In our time*.

DE TOEKOMST VAN HET NEDERLANDS

In: Elsevier 9 februari 1991.

Geschreven: januari 1991.

Recensie op: L. Simons. *Het ravijn tussen Essen en Roosendaal*.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

[FOTO'S]

In: J. Koelewijn. De vele lagen van een meesterwerk. In: *Vrij Nederland* 2 maart 1991. F

DE BLOEITIJD VAN HET OPTIMISME. NADAR, DE VLIEGENDE FOTOGRAAF

In: Elsevier 6 april 1991.

GOEDE ZAKEN MET KWALIJKE AFLOOP

In: Elsevier 27 april 1991.

Recensie op: B.-H. Levy. *Les aventures de la liberté*.

VADER TIJD IN DE MODE

In: NRC Handelsblad 10 mei 1991.

Met rectificatie in NRC Handelsblad 17 mei 1991.

DE BRIEVEN VAN EEN ANTISCHRIJVER

In: NRC Handelsblad 24 mei 1991.

Geschreven: mei 1991.

Recensie op: E. du Perron. *Brieven* dl. IX.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

DE SOMBERE ZARTOG. EEN ONBEKEND VERHAAL VAN JULES VERNE

In: NRC Handelsblad 7 juni 1991.

DE STIPPENSCHILDER. DE BEZONNEN NATUUR VAN GEORGES SEURAT

In: Elsevier 15 juni 1991.

HET LEVEN VAN OCTAVE MIRBEAU

In: NRC Handelsblad 26 juli 1991.

Recensie op: P. Michel en J.-F. Nivet. *Octave Mirbeau l'imprécauteur au coeur fidèle*.

LEVITATIE

In: NRC Handelsblad 2 augustus 1991. V

Geschreven: 1991.

Opgenomen in: *De laatste roker*. Amsterdam 1991.

OP HET VERKEERDE BEEN

In: Elsevier 17 augustus 1991.

Recensie op: H. Gidel. *Georges Feydeau*.

VREEMD NEDERLANDS EN EEN NEDERLANDER IN DEN VREEMDE

In: NRC Handelsblad 27 september 1991.

Met naschrift in NRC Handelsblad 11 oktober 1991.

Geschreven: september 1991.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

DE LOMPSTE TWEEVOETERS IN HET UNIVERSUM

In: NRC Handelsblad 1 november 1991.

Recensie op: W. Beckford. *Een dromer op reis*.

A. .ARB=DEF ARB. WITTGENSTEIN'S GEHEIME DAGBOEKEN

In: NRC Handelsblad 15 november 1991.

DE MYSTAGOOG VAN HET ONDERAARDSE

In: NRC Handelsblad 13 december 1991.

Recensie op: A. Haakman. *De onderaardse wereld van Athanasius Kirchner*.

NEDERLANDS ALS TUSSENTAALTJE

In: Elsevier 11 januari 1992.

Recensie op: G. Krol. *Wat mooi is is moeilijk*.

DE MAAN IS HET GEWETEN VAN DE AARDE

In: NRC Handelsblad 24 januari 1992.

Recensie op: S. Kierkegaard. *Dagboeken*.

FYSISCH-GEOGRAFISCHE WERKZAAMHEDEN IN HET GEOGRAFISCH INSTITUUT
TE GRONINGEN

In: Het Oog in 't Zeil 9 (1991-92) 2 (januari 1992) p. 10-12.

BELEDIGD DOOR AMBTENAREN, VERNEDERD DOOR DE OVERHEID. DE TOEKOMST
VAN HET NEDERLANDS

In: NRC Handelsblad 6 maart 1992.

EEN GENIE IS NIET NAUWKEURIG. SLAUERHOFF, ROMANTISCH MAAR SOMS PRAKTISCH

In: NRC Handelsblad 13 maart 1992.

DE NIEUWSTE VIJFDE DRUK VAN MAX HAVELAAR

In: NRC Handelsblad 20 maart 1992.

Met naschrift in NRC Handelsblad 3 april 1992.

Recensie op: Multatuli. *Max Havelaar*. Historisch-kritische uitgave, verzorgd door A. Kets-Vree.

Verwerkt in: *Slechte kritieken gaan nooit verloren, goede ook niet, sinds kort*. Amsterdam 1993 en in *Slechte kritieken gaan nooit verloren, goede ook niet, sinds kort* in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

EDGAR ALLAN POE'S TREURIGE LEVEN

In: Elsevier 28 maart 1992.

Recensie op: K. Silverman. *Edgar A. Poe*.

HET VOGELTJE WAS SOMS EEN REVOLVER

In: NRC Handelsblad 3 april 1992.

Recensie op: B. Jay. *Cyanide & spirits*.

WAAROM IK IN BRUSSEL WOON

In: Intermagazine april 1992 p. 36-37, 43.

EET MIJ! ROEPT HET GIETIJZER. TENTOONSTELLING OVER ARCHITECT HECTOR GUIMARD IN PARIJS

In: NRC Handelsblad 1 mei 1992.

DREYFUS, VOOR EN NA DE AFFAIRE

In: Elsevier 2 mei 1992.

Recensie op: M. Burns. *Dreyfus, a family affair*.

INFERNO

In: NRC Handelsblad 10 juli 1992. V

Geschreven: 25 december 1943.

Opgenomen in: *Moedwil en misverstand*. Dertiende, vermeerderde druk. Amsterdam 1992.

NAAR DE KONGO MET DE TRAM. MUSEUM VOOR MIDDEN-AFRIKA IN TERVUREN

In: NRC Handelsblad 17 juli 1992.

GEVANGEN IN DE FUIK. DE EINDELOZE LIJNEN VAN HET MISKENDE GENIE

WACLAW SZPAKOWSKI

In: NRC Handelsblad 28 augustus 1992.

WILT GIJ WERKELIJK GENIETEN

In: Elsevier 12 september 1992.

Recensie op: G. Flaubert en G. Sand. *Wij moeten lachen en huilen*.

DE BRUINE ENVELOPPE

In: *De bruine enveloppe*. 20 jaar De Harmonie. 50 jaar Jaco Groot. Amsterdam 1992 p. 9-10.

DE LEZENDE SCHRIJVER

In: *Lezen & schrijvers*. Amsterdam 1992 p. 5-8.

EEN BLOEMLEZING VAN ANTIPATHIEËN

In: Elsevier 23 januari 1993.

Recensie op: *The Penguin book of fights, feuds and heartfelt hairedes*.

MIJN HERINNERINGEN AAN RUIM VEERTIG BOEKENJAREN

In: Elsevier 6 maart 1993.

Geschreven: januari 1993.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

‘HEEFT U NOG ALTIJD GELIJK?’ VROEG HIJ

In: Avenue maart 1993 p. [49-53].

KUNST IN KUNSTHARS

In: Elsevier 3 april 1993.

SCHATKAMER VAN DE FOTOGRAFIE

In: Elsevier 10 april 1993.

Recensie op: J.M. Swinnen. *De paradox van de fotografie*.

NUTTIGE DINGEN

In: Elsevier 8 mei 1993.

Recensie op: H. Petroski. *The evolution of useful things*.

SCHILDEREN MET EEN FOTOTOESTEL

In: Elsevier 7 augustus 1993.

Recensie op: L. Misonne. *La couleur des temps*.

VINDEN, SCHEUREN, KNIPPEN EN PLAKKEN

In: Elsevier 9 oktober 1993.

Recensie op: D. Waldman. *Collage, assemblage, and the found object*.

HET GEHEIM VAN DE POËZIE, EEN GESPREK

In: Capi 1 (1993-94) 1 (december 1993) p. 44-45.

LOFZANG OP HET PAPIER

In: *Papier per se*. Amsterdam-Apeldoorn 1993 p. 2-3.

[COLLAGE]

In: Piet Calis. *Speeltuin van de titaantjes. Schrijvers en tijdschriften tussen 1945 en 1948*. Amsterdam 1993 p. 281. F

DE TABOES VAN W.F. HERMANS

In: Vrij Nederland 26 maart 1994.

Geschreven: maart - oktober 1994.

Opgenomen onder de titel Taboes in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

MET MULTATULI IN ARGENTINIË

In: Over Multatuli 33 [november] 1994 p. 70-78.

Geschreven: april 1994.

Opgenomen in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

SCHURK IN HET SCHIMMENRIJK

In: HP / De Tijd 3 maart 1995.

Recensie op: A. Kok. *De verrader*. Leven en dood van Anton van der Waals.

TOESPRAAK BIJ DE VOLTOOIING VAN MULTATULI'S VOLLEDIGE WERKEN

In: Over Multatuli 35 [oktober] 1995 p. 10-17.

IK HEB BRUSSEL LIEF

In: *Brusselse vergezichten*. Brussel 1995 p. 37-41.

BRUSSEL: EEN COLLAGE

In: *Brussel, je zit in mijn binnenzak*. Brussel 1995 p. [34-35].

Appendix I ingezonden brieven

Redactie Criterium. SCHANDAAL OM SCHEEFHALS

In: Vrij Nederland 26 juni 1948.

VONDELPARK GEEN LUNAPARK

In: Het Parool 2 april 1949.

LUCEBERT

In: Het Parool 1 april 1954.

MISLUKT PORTRET VAN GRONINGEN

In: Nieuwsblad van het Noorden 12 augustus 1954.

BLANCO STRAFBLAD?

In: Haagsch Dagblad 19 februari 1955.

Doctor Victor E. van Vriesland. [INGEZONDEN BRIEF]

In: Gard Sivik 14 = 4 (1959-1960) 2 (september-oktober 1959) laatste pagina.

RADIO-HUMOR

In: Het Parool 28 oktober 1960.

ROMANTIEK 2

In: Haagse Post 20 januari 1962.

EIGEN BOEZEM?

In: Vrij Nederland 24 februari 1962.

WIE LIEGT?

In: Vrij Nederland 12 mei 1962.

MIJNHEER

In: Forum Academiale 17 (1962-1963) 6 (28 februari 1963) p. 3.

DR. JEF LAST

In: Het Parool 22 maart 1963.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964] p. 226.

BAARN

In: Het Parool 16 mei 1963.

CRIMINOLOGIE V. HET BOEK VAN VAN BEMMELEN

In: Het Parool 4 oktober 1963.

DE NAGEL OP DE KOP GESLAGEN

In: *Bourgond* 3 (1963-1964) 3 (24 oktober 1963) p. 4.

Geschreven: 6 november 1962.

DE SADE (II)

In: *Algemeen Handelsblad* 1 oktober 1966.

DE 'FASCISTEN' VAN NEDERLAND

In: *Haagse Post* 29 oktober 1966.

WITTGENSTEIN IN DE MODE

In: *Nieuwe Rotterdamse Courant* 3 juni 1967.

WITTGENSTEIN IN DE MODE

In: *Nieuwe Rotterdamse Courant* 27 juni 1967.

GESPREK MET ADRIAAN MORRIËN

In: *Haagse Post* 8 maart 1969.

Ook in: *HP-magazine* mei 1969 (dummy-nummer).

HOTEL OP SABA

In: *De Telegraaf* 14 mei 1969.

CURAÇAO

In: *Haagse Post* 21 juni 1969.

Een fotoamateur. [INGEZONDEN BRIEF]

In: *Bijster* 1 (1969-1970) 5 (november-december 1969) p. 1.

WEINREB III

In: Het Parool 13 februari 1970.

DREYFUS ANNO 1970

In: Handelsblad / N.R.C. 26 november 1970.

Verwerkt in Een jaar later in: *Van Wittgenstein tot Weinreb*. Het sadistische universum 2. Tweede, herziene en vermeerderde druk. Amsterdam 1971 p. 236-237.

WEINREB (1)

In: Handelsblad / N.R.C. 12 maart 1971.

Verwerkt in Een jaar later in: *Van Wittgenstein tot Weinreb*. Het sadistische universum 2. Tweede, herziene en vermeerderde druk. Amsterdam 1971 p. 244-245.

R.P. Anastase Prudhomme s.j. W.F. HERMANS EN TOM POES

In: HP-magazine 9 februari 1972.

A. Prudhomme s.j. [BRIEF] VOOR MENSJE [VAN KEULEN]

In: *Propria Cures* 82 (1971-1972) 27 (29 april 1972).

Geschreven: 21 april 1972.

VERVELING BESTAAT NIET

In: HP-magazine 8 november 1972.

TINBERGEN'S ETHIEK VAN DE INKOMSTENVERDELING, COLUMN J. PEN

In: HP 4 augustus 1973.

Opgenomen in: *Houten leeuwen en leeuwen van goud*. Amsterdam 1979 p. 383-384.

INTERVIEW HERMANS

In: De Telegraaf 11 oktober 1973.

[BRIEF AAN MARTIN ROS]

In: *Maatstaf* 22 (1974) 10 (oktober) p. 71-72.

Geschreven: 20 juli 1974.

Bijkaart. NIEUW

In: *Furore* -3 (5-18 juli 1975) p. 3.

FIGURANT

In: *Furore* -2/-1 (2-29 augustus 1975) p. 3.

ONTHOOFD

In: *Furore* 3 (mei 1976) p. 7.

MULTATULI

In: *De nieuwe linie* 7 juli 1976.

Verwerkt in: Age Bijkaart, *Het Parool* 26 juni 1976.

VERHAARS WAARHEIDSLIEFDE

In: *De nieuwe linie* 11 augustus 1976.

RUSSELL ET LÉNINE

In: *Le nouvel observateur* 4-10 oktober 1976.

Opgenomen in: *Boze brieven van Bijkaart*. Amsterdam 1977 p. 381.

[INGEZONDEN BRIEF[KAART]]

In: *Furore* 8 (oktober 1977) p. 3.

EEN WARHOOFD

In: *Het Parool* 13 januari 1978.

NUIS ALS KONIJN

In: *De Poezenkrant* 24 (juli 1978).

RODE KANTLIJN

In: *Furore* 11 (oktober 1978) p. 3.

Toutti. [OPDRACHT]

In: *De Poezenkrant* 27 (januari 1980).

Geschreven: 23 juli 1979.

HET LEGENDARISCHE LEVEN VAN JACQUES GANS

In: *NRC Handelsblad* 20 december 1980.

Opgenomen onder de titel Aanvullende gegevens over Jacques Gans in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983.

W.F. HERMANS OVER GERARD VAN HET REVE

In: *NRC Handelsblad* 15 januari 1982.

Verwerkt in Hulde aan de jarige in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983 p. 38.

‘DE UITGEVERIJ IS EEN MONTE CARLO’ (2)

In: Haagse Post 6 maart 1982.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur, supplement*. Parijs 1983 p. 20.

TWEЕ GЕBOUWEN, TWEЕ GELEERDEN

In: Nieuwsbrief van het KNGMG april 1982 p. 5.

ONDER GEOLOGEN

In: NRC Handelsblad 11 oktober 1982.

ZUID-AFRIKA (4)

In: Trouw 7 april 1983.

SCHUHMACHER

In: NRC Handelsblad 15 juli 1983.

Met naschrift in NRC Handelsblad 22 juli 1983.

ROBBENEILAND

In: NRC Handelsblad 8 augustus 1983.

TWEЕ ERNSTIGE BEZWAREN

In: Het Oog in 't Zeil 2 (1984/85) 7 [=1] (oktober 1984) p. 21.

HERMANS REAGEERT

In: VPRO gids 28 december 1985 - 3 januari 1986.

Geschreven: 8 november 1985.

[INGEZONDEN BRIEF]

In: Juffrouw Ida 11 (1985) 3 (december) p. 22.

Geschreven: 20 juli 1985.

DU PERRON

In: De Morgen 13 januari 1986.

KING KONGS OORLOG

In: HP 8 februari 1986.

MAX HAVELAAR

In: Vrij Nederland 21 juni 1986.

EEN INGEBEELD SCHULDGEVOEL

In: NRC Handelsblad 22 oktober 1986.

HERMANS' CHANSONS

In: HP 25 oktober 1986.

'STERVEN ALS EEN ROMEIN'

In: Vrij Nederland 10 januari 1987.

INGEZONDEN

In: Over Multatuli 18 [maart] 1987 p. 69.

Geschreven: 16 september 1986.

W.F. HERMANS OP ZOEK NAAR DE VADER VAN GRIJS

In: De Volkskrant 9 mei 1987.

Opgenomen in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1989 p. 618-620.

A. Bijkaart. OPEN BRIEF AAN DE REDACTIE VAN HET OOG IN 'T ZEIL

In: Het Oog in 't Zeil 5 (1987/88) 2 (december 1987) p. 33.

Geschreven: 3 november 1987.

[INGEZONDEN BRIEF]

In: De Poezenkrant 36 (december 1987).

Geschreven: 26 oktober 1987.

TURF

In: NRC Handelsblad 4 oktober 1988.

LOF EN VAN HARTE BETERSCHAP VOOR DE WOLFF

In: De Volkskrant 16 december 1989.

Geschreven: december 1989.

Opgenomen onder de titel Agonie in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994.

HELDRINGS DIALECTIEK

In: NRC Handelsblad 21 december 1989.

[BRIEF AAN DE REDACTIE]

In: Girugten 21 (1990) 1 (februari) p. 15.

Geschreven: 22 januari 1990

ANTWOORD

In: NRC 27 april 1990.

JAARBOEK EN WITTGENSTEIN

In: *Het Oog in 't Zeil* 9 (1991-1992) 3 (april 1992) p. 59.

W.F. HERMANS EN GRONINGEN

In: *Het Oog in 't Zeil* 9 (1991-1992) 4 (juli 1992) p. 54-55.

LASTERLIJKE LEUGENS

In: *Utrechts Nieuwsblad* 11 februari 1994.

Verwerkt in *Taboes* in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994 p. 178.

'LEUGEN'

In: *Nieuwsblad van het Noorden* 12 februari 1994.

Verwerkt in *Taboes* in: *Malle Hugo*. Amsterdam 1994 p. 178.

HERMANS OVER TER BRAAK

In: *Vrij Nederland* 4 juni 1994.

[INGEZONDEN BRIEF]

In: *De Poezenkrant* 44 (juni 1994).

[BRIEF AAN SERGE VAN DUIJNHOFEN]

In: *MilleniuM* 5 (voorjaar 1995) p. 3.

Geschreven: 22 januari 1995.

Appendix II brieven in werk van anderen

[BRIEF AAN A.TH. MOOIJ]

In: A. Marja. *Over de kling*. Schrijvers slaags met elkaar. Den Haag 1956 p. 17.

Geschreven: 25 januari 1956.

[BRIEFKAART AAN S. CARMIGGELT]

In: Kronkel. Post. In: Het Parool 4 februari 1960.

Père Prudhomme. [BRIEF AAN NICO SCHEEPMAKER]

In: S [= N. Scheepmaker]. Père-Modesty-Dimitri-Louis-Ad-Hielke. In: Algemeen Handelsblad 15 oktober 1966.

[BRIEF AAN FREDDY DE VREE]

In: Vandaag 12 (november 1966) p. 251.

Geschreven: 16 mei 1966.

[BRIEF AAN BESTUUR JAN CAMPERTSTICHTING]

In: Hermans Vijverbergprijs naar India. In: Algemeen Handelsblad 10 maart 1967.

Geschreven: 8 maart 1967.

[BRIEVEN AAN DE N.O.S.]

In: J. van Tijn. 'King Kong' van W. F. Hermans wel geaccepteerd en toch niet. In: Vrij Nederland 18 oktober 1969.

Geschreven: 14 oktober 1968 en 12 april 1969.

Tweede brief verwerkt in Wat Nederland niet op de televisie mocht zien in: *King Kong*. Amsterdam 1972.

[BRIEF AAN W. POLAK]

In: J. van Tijn. Nog eens King Kong, Hermans en de NOS. In: Vrij Nederland 6 december 1969.

Geschreven: 25 november 1969.

Verwerkt in Wat Nederland niet op de televisie mocht zien in: *King Kong*. Amsterdam 1972.

[BRIEF AAN FERNAND AUWERA]

In: F. Auwera. *Schrijven of schieten?* Antwerpen - Utrecht 1969 p. 12.

[INGEZONDEN BRIEF]

In: Tamar [=Renate Rubinstein]. *Brieven aan Tamar*. In: *Vrij Nederland* 14 november 1970.

[BRIEF AAN PAUL RODENKO]

In: B. van Garrel en K. Schippers. *Vriend en vijand over Willem Frederik Hermans*. In: *HP-magazine* 15 september 1971.

[BRIEF AAN H.C. TEN BERGE]

In: *Raster* 5 (1971) 2 (zomer) p. 146-147.

Geschreven: 22 december 1970.

[BRIEF AAN EVA SMIT]

In: *Televizier* 9-15 oktober 1971.

[BRIEF AAN SIMON CARMIGGELT]

In: *Kronkel* [=S. Carmiggelt]. *Waar?* (II). In: *Het Parool* 24 december 1971.

[BRIEF AAN PETER ANDRIESSE]

In: P. Andriessse. *Beweren en bewijzen zijn twee*. Amsterdam 1971 p. 92-95.

Geschreven: 10 maart 1970.

[BRIEF AAN PIET SCHREUDERS]

In: *De wolkenkrabber* 1 (1971-1972) 7 (1 februari 1972) en 8 (1 maart 1972).

Geschreven: 19 november 1971.

[BRIEFKAART AAN PIET SCHREUDERS]

In: *De wolkenkrabber* 1 (1971-1972) 7 (1 februari 1972).

Geschreven: 31 januari 1972.

[BRIEF AAN DIRECTIE HET NEDERLANDS ZUIVELBUREAU]

In: Van harte. In: *Propria Cures* 82 (1971-1972) 29 (20 mei 1972).

Geschreven: 4 mei 1972.

[BRIEVEN AAN RICHTER ROEGHOLT]

In: R. Roegholt. *De geschiedenis van De Bezige Bij 1942-1972*. Amsterdam 1972 p. 94-95 en 203-204.

Geschreven: 29 oktober 1971 en 27 januari 1972.

[BRIEF AAN P. ENGELS]

In: W.F. Hermans tikt minister Engels fors op de vingers. In: *Vrij Nederland* 27 januari 1973.

Geschreven: 14 januari 1973.

Verwerkt in De kroon op dit werk in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Vierde druk. Amsterdam 1973 p. [261].

[BRIEF AAN FREDDY DE VREE]

In: F. de Vree. *Rita Renoir, enz.* Amsterdam - Brussel 1973 p. 57.

Geschreven: 16 januari 1963.

[BRIEF AAN GEERT LUBBERHUIZEN]

In: *Ontdekkingen*. In: *Vrij Nederland* 30 maart 1974.

Verwerkt in *Bijkaart, Het Parool* 6 april 1974.

[BRIEFKAART AAN PIET SCHREUDERS]

In: *De Poezenkrant* 5 (10 juni 1974).

Geschreven: 21 mei 1974.

[BRIEFKAART AAN PIET SCHREUDERS]

In: *De Poezenkrant* 7 (10 juli 1974).

Geschreven: 19 juni 1974.

verplaatst naar I-31a

[BRIEFKAART AAN PIET SCHREUDERS]

In: *De Poezenkrant* 15 (januari 1975).

Geschreven: 16 december 1974.

- Anatole Biquart. [BRIEFKAART AAN PIET SCHREUDERS]
 In: De Poezenkrant 17 (juni 1975).
 Geschreven: 2 augustus 1975.
- Anoniem. [BRIEFKAART AAN GRIJS DE PIJS EN R. DE PLAISIR]
 In: De Poezenkrant 17 (juni 1975).
 Geschreven: 12 augustus 1975.
- [BRIEF AAN JAN CREMER]
 Achterop uitnodigingskaart Nieuwe grafiek van Jan Cremer, Printshop
 Amsterdam 1976.
 Geschreven: 31 maart 1976.
- [TWE E ANSICHTKAARTEN AAN ANTON HERMUS]
 In: Onder de dop van het brillantinepotje no 2a (september 1977).
 Geschreven: 20 augustus 1977 en 23 september 1977.
- [BRIEF AAN SUBFACULTEITSRAAD GEOGRAFIE]
 In: Girugten 9 (1978) 1 [± februari] p. 23.
 Geschreven: 27 december 1971.
- [BRIEFKAART AAN FELIX FRANKFURTHER]
 In: Suum Cuique 56 (1977-78) 5 (maart 1978).
 Geschreven: 3 maart 1978.
- [BRIEF AAN ANGENIES BRANDENBURG]
 In: [T. Pollmann]. Willem Frederik 2. In: Vrij Nederland 17 juni 1978.
 Ook in Chrysallis 3 (1979) p. 189.
 Geschreven: 19 januari 1978.
- [BRIEF AAN GEERT LUBBERHUIZEN]
 In: [L. Lewin]. Contract. In: Vrij Nederland 7 oktober 1978.
- [BRIEF AAN PIET SCHREUDERS]
 In: De Poezenkrant 25 (mei 1979).
 Geschreven: 20 februari 1978.
- [BRIEFKAARTEN AAN ANTON HERMUS]
 In: Tintiniana = Brillantinepotje VIII, zomer 1980, p. 54, 67 en 93.
 Geschreven: 20 febr., 4 april en 9 mei 1979.

[BRIEF AAN OKKE JAGER]

In: O. Jager. Rechtzetting 'Nooit meer slapen'. In: Literama 16 (1981-1982) 6 (oktober 1981) p. 214.

[BRIEVEN AAN HERMAN VERHAAR EN FLORIS COHEN]

In: H. Verhaar. Het gelijk van de fotograaf. In: Tirade 25 (1981) 271 (december) p. 704-705.

[BRIEF AAN BAS LUBBERHUIZEN]

In: *Herinneringen aan De Engelbewaarder 1971-1981*. Amsterdam 1981 p. 4.

Geschreven: 23 november 1971.

[BRIEF AAN ANTIQUARIAAT SCHUHMACHER]

In: *Antiquariaat Schuhmacher, catalogus 205*: W.F. Hermans. Amsterdam lente 1982 achterop omslag.

Geschreven: 18 april 1956.

[CORRESPONDENTIEKAART AAN J. VAN OUDSHOORN]

In: W.A.M. de Moor. *Van Oudshoorn*. Amsterdam 1982 p. 720-721 (en afgebeeld tussen p. 682-683).

Geschreven: 29 maart 1951.

[BRIEF AAN ERIK LANKESTER]

In: *Westman's wereld* 4 (1982).

Geschreven: 5 oktober 1982.

[BRIEF AAN PIET SCHREUDERS]

In: *Beatlesvisie* 21 (maart 1985) p. 20.

Geschreven: 21 oktober 1975.

[BRIEFKAART AAN PIET SCHREUDERS]

In: *The explorer* 2 (april 1985) p. 29-31.

Geschreven: 27 oktober 1975.

[BRIEF AAN LITERAIRE MANIFESTATIE HERFSTSCHRIFT]

In: *Nieuwsblad van het Noorden* 20 september 1985.

[BRIEFKAARTEN AAN JAN CREMER]

In: *Jan Cremer in beeld*. Amsterdam 1985 p. 184.

Geschreven: 16 maart 1975.

[BRIEF AAN JAN HANLO]

In: *'t Is vol van schatten hier*. Amsterdam - 's-Gravenhage 1986 dl. 2 p. 104.
Geschreven: 8 maart 1965.

[BRIEF AAN SINT DOMINICUS VITUS]

In: *Dichter bij de mens*. Amsterdam 1986 p. 90.
Geschreven: 20 mei 1986.

[BRIEF AAN THOMAS RAP]

In: H. Reurslag. *Han de Wit verplettert Frits van Egters*. Baarn 1986 p. 8.
Geschreven: 19 april 1972.

[BRIEF AAN ED. HOORNIK]

In: *De Gids sinds 1837*. Den Haag 1987 p. 188.
Geschreven: 7 juli 1966.

[BRIEF AAN HUUG KALEIS]

In: H. Kaleis. Objectiviteit Raat illusie. In: *De Volkskrant* 31 oktober 1987.
Geschreven: 19 september 1987.

[BRIEVEN AAN HUUG KALEIS]

In: H. Kaleis. *De God Denkbaar verklaard*. Amsterdam 1987 p. 173, 179,
181, 187-188, 188-189 en 202-203.
Geschreven: 27 juni 1981, 24 januari 1982, 15 en 23 april 1986.

[BRIEF AAN HANS VAN STRATEN]

In: H. van Straten. *De omgevallen boekenkast*. Amsterdam 1987 p. 343.
Geschreven: 6 februari 1978.

[BRIEF AAN H.L. WESSELING]

In: *Alle cultuur is streven*. Amsterdam 1987 p. 16-17.
Geschreven: 15 december 1983.

[BRIEF AAN JAN PRAAS]

In: P. Calis. *Het ondergronds verwachten*. Amsterdam 1989 p. 274.

Geschreven: 11 augustus 1944.

[BRIEF AAN AD. VAN NOPPEN]

In: P. Calis. *Het ondergronds verwachten*. Amsterdam 1989 p. 292.

Geschreven: 11 december 1944.

[REACTIE AAN HANS VISSER]

In: H. Visser (red.). *Brieven rond de Vestdijk-biografie*. Amsterdam 1989 p. [255].

Geschreven: 18 april 1983.

[BRIEF AAN PIERRE ROTH]

In: L. Wagenaar. 'Ik word beschouwd als literair vuilnisvat'. In: *Het Parool* 6 januari 1990.

[BRIEF AAN LEINS JANEMA]

In: K.N.L. Grazell. *Valsheid in geschrifte*. Doorwerth 1990 p. 10.

Geschreven: 8 september 1947.

[BRIEF AAN THOMAS RAP]

In: S. Hubregtse. Van de auteur. In: *Uitgelezen boeken* 4 (1991-1992) 3 (december 1991) p. 33.

Geschreven: 21 november 1972.

[BRIEF AAN ADRIAAN VENEMA]

In: *WFH-verzamelkrant* 1 (1991-1992) 4 (september 1992) p. 22.

Geschreven: 27 maart 1991.

[BRIEF AAN FOKKE SIERKSMA]

In: *WFH-verzamelkrant* 1 (1991-1992) 4 (september 1992) p. 24-25.

Geschreven: 6 januari 1971.

[BRIEF AAN FOKKE SIERKSMA]

In: *WFH-verzamelkrant* 2 (1992-1993) 5 (december 1992) p. 10-11.

Geschreven: 30 juni 1953.

[BRIEF AAN DE REDACTIE]

In: C. S[choemaker]. *Hermansiana*. In: *Propria Cures* 103 (1992-1993) 17 (6 februari 1993).

Geschreven: 19 juni 1992.

[BRIEF AAN ADRIAAN VENEMA]

In: A. Venema. *Verleden tijd*. Amsterdam 1994 p. 276-277.

Geschreven: 29 september 1988.

[BRIEFKAART AAN JOLANDA VAN DER PLOEG, BRIEFKAARTEN EN BRIEVEN AAN GERTRUDE PAPE EN THEO VAN BAAREN, BRIEFKAART EN BRIEVEN AAN WOUTER NOORDEWIER, BRIEFKAART EN BRIEVEN AAN PETER ANDRIESSE EN BRIEVEN AAN HENK EN MIES JONKMAN]

In: WFH-verzamelkrant 18-22 (Sterfboek) [mei 1996] p. 58, 82-90, 122-127, 142-143 en 162-163.

Geschreven: 29 april 1989; 20 april 1964, 7 mei 1968, 21 november 1968, 15 maart 1971, 14 oktober 1971, 2 mei 1973, 15 april 1982, 25 juli 1987; 13 februari 1959, 3 juli 1960, 27 maart 1962, 22 oktober 1964, 14 maart 1966; 10 augustus 1970, 30 oktober 1971; 14 februari 1969 en 28 oktober 1977.

[BRIEFKAART AAN FREDDY DE VREE EN BRIEVEN AAN JEROEN BROUWERS]

In: J. Brouwers. *Het aardigste volk ter wereld*. Willem Frederik Hermans in Brussel. Amsterdam - Antwerpen 1996 p. 34, 48-49, 49-51, 58-59, 60 en 86 en 61-62.

Geschreven: 9 januari 1976, 4 en 16 februari 1993, 2, 10 en 18 augustus 1977, 26 december 1977.

[BRIEVEN AAN ARES KOOPMAN]

In: Koopman & Van Ommen. *Een ontmoeting met de Toveraar*. Baarn 1996 p. 13-14, 16, 18-19, 21 en 68.

Geschreven: 16 maart 1989, 1 oktober 1989, 2 juni 1994, 21 en 30 september 1994.

[BRIEFKAART AAN JAN WOLKERS]

In: *Tijd bestaat niet - leven en werk van Jan Wolkers*. Amsterdam - Den Haag 1996 p. 70.

Geschreven: 30 april 1961.

[BRIEF AAN A. BREDENHOFF EN J.T. OFFRINGA]

In: A. Bredenhoff en J.T. Offringa. *Greet Hofmans*. Kampen 1996 p. 148.

Geschreven: 11 februari 1995.

[BRIEF AAN JOHAN VANDENBROUCKE]

In: *De brakke hond* 14 (1997) 54 (lente) p. 51.

Geschreven: 9 oktober 1991.

[BRIEFKAART AAN B. DEELMAN]

In: *Hermans-magazine* 7 (1997/98) 25 (december 1997) p. 19.

Geschreven: 20 april 1956.

[BRIEF AAN R. BASART]

In: R. Basart. *De laatste lach*. Amsterdam 1997 p. 41.

Geschreven: 24 maart 1970.

BRIEF EN BRIEFKAART AAN CEES NOOTEBOOM

In: *Cees Nootboom; ik had wel duizend levens*. Amsterdam 1997 p. 21 en 71.

Geschreven: 16 november 1980 en 22 december 1981.

[BRIEF AAN GEERT LUBBERHUIZEN]

In: L. Kuitert. *Het uiterlijk behang*. Amsterdam 1997 p. 163.

Geschreven: 21 juni 1975.

[BRIEFKAART AAN MARGA BENNEMER]

Op: <http://www.wfhermans.net> sinds 1997.

Geschreven: 23 juni 1979.

[BRIEF AAN GERRIT ACHTERBERG]

In: P.G. de Bruijn. *De tegenwereld in stelling gebracht*. Den Haag 2000, dl. 2 p. 387.

Geschreven: 12 november 1947.

[BRIEF AAN MISCHA DE VREEDE]

In: Max Pam. *Onder briefschrijvers*. In: *HP/De Tijd* 16 mei 2003.

Geschreven: 3 oktober 1975.

[BRIEFKAART AAN GERRIT KOMRIJ]

In: *Gerrit Komrij* 60. *Catalogus* 65 van AioloZ. Leiden 2004 p. 58.

Geschreven: 25 september 1980.

[BRIEVEN EN BRIEFKAARTEN AAN GEERT LUBBERHUIZEN]

In: *Ik heb er slechts één nul af gedaan. Brieven van en aan Geert Lubberhuizen*. Amsterdam 2004 p. 60-61, 62, 73, 79, 85-86, 96, 103-105, 106-108, 110-111, 114-115, 130-131, 152-153, 158-159, 163-164, 168, 169-170, 247-248.

Geschreven: 7 februari 1966, 7 maart en 6 december 1967, 7 april, 27 mei, 12 juni, 10 juli 1969 en 15 juni 1977.

[BRIEFKAART AAN GERRIT BORGERS]

In: Nop Maas. *Werken voor de eeuwigheid; een geschiedenis van het Letterkundig Museum*. Amsterdam - Antwerpen 2004 p. 305.

Geschreven: 25 september 1956.

Appendix III antwoorden op enquêtes

In: P. Brachin. EEN ENQUÊTE OVER DE INVLOED VAN DE FRANSE LETTEREN OP DE HEDENDAAGSE NOORDNEDERLANDSE SCHRIJVERS.

In: De Gids 122 (1957) [augustus-september] p. 137-159.

In: QUEL EST VOTRE BUT DANS LA VIE? - ET QUE FAITES-VOUS POUR L'ATTEINDRE

In: Les lèvres nues 10-12 (september 1958) p. XX.

Ook in: *Les lèvres nues. Collection complète*. Paris 1978.

In: WAT LEZEN ZIJ?

In: Haagse Post 21 november 1959.

W.F. Hermans. Alexander Cohen: *De andersdenkende*.

In: 'SLECHT BETAALDE EENDAGSVLIEGEN'

In: Algemeen Dagblad 24 februari 1962.

In: CULTUURCENTRUM BIJ HET STADSPARK?

In: Het Vrije Volk 14 september 1962.

In: BO'S JAZZ-ANKETTE

In: Bo 3 (1963) 16-18 laatste pagina's

In: BOEKJE(S) OPEN. ONTHULLINGEN: VÓÓR OF TEGEN?

In: Haagse Post 14 december 1963.

In: MENINGEN OVER 'ZO IS HET...'

In: Het Parool 8 januari 1964.

W.F. Hermans. Ik zei al: Dit muisje krijgt nog een staart.

In: WORSTELLEN? HP-ENQUÊTE: IS DE KUNSTENAAR ONBEGREPEN?

In: Haagse Post 21 november 1964.

In: [FREDDY] DE VREE. ENQUÊTE

In: Nul (tijdschrift voor structurele literatuur) 2 (1962-1964) 5 (november 1962) p. [100-102].

In: BORDEWIJK†

In: Haagse Post 8 mei 1965.

- In: WELKE BOEKEN HEBT U IN 1965 MET HET MEESTE PLEZIER GELEZEN?
In: Algemeen Handelsblad 31 december 1965.
- In: EEN SCHRIJVER IS EEN SCHRIJVER IS EEN SCHRIJVER
In: Haagse Post 24 februari 1968.
- In: SCHRIJVERS OVERZIEN HUN EIGEN WERK. DIT BOEK IS MIJ HET LIEFST
In: De Telegraaf 30 maart 1968.
- In: SCHRIJVERSOORDELEN OVER PRAAG
In: Algemeen Handelsblad 29 augustus 1968.
W.F. Hermans. Vazallen en andere communisten.
- In: VIER VRAGEN AAN DERTIEN SCHRIJVERS
In: Haagse Post 23 november 1968.
- In: EERSTE 'TEACH-IN' OP CURAÇAO VOOR HERHALING VATBAAR
In: Amigoe di Curaçao 27 januari 1969.
- In: EN TOT SLOT: EEN AANTAL ANTI-REVISTEN
In: De Telegraaf 28 oktober 1969.
- In: D. KONING. BOEKEN EN SCHRIJVERS
In: De Telegraaf 4 april 1970.
- In: L. SEURING, J.H. WEEDA EN L. DIJKSMAN. WAT ZEGT ONS IN NEDERLAND
HET WOORDJE: VRIJHEID?
In: Het Vaderland 2 mei 1970 (bevrijdingsbijlage).
- In: ENQUÊTE
In: Skoop 7 (1971) 1-3 (januari-maart; Film, erotiek & censuurnummer).
- In: P. HUYSMAN. SCHRIJVERS OVER BOEKEN DIE ZIJ NOOIT UITLAZEN
In: Brabants Nieuwsblad 28 maart 1979.
Ook in enkele andere regionale bladen.
- In: JOS VAN NOORD. HET VROLIJKE BERICHT BESTAAT! OP ZOEK NAAR DE
BLIJDE BOODSCHAP
In: De Telegraaf 24 december 1980.

In: R. PROPER. SCHRIJVERS OVER HUN VRIEND EN PEETVADER GEERT LUBBERHUIZEN - TEN AFSCHIED?

In: Vrij Nederland 21 maart 1981.

In: J. VOETEN. SCHRIJVERS OVER ILLUSTRATIES

In: NRC Handelsblad 11 december 1981.

In: WIE WEL, WIE NIET?

In: NRC Handelsblad 13 juli 1984.

In: M. DE VOS. SCHRIJVERS EN LERAREN OVER HET VERPLICHTE LEZEN

In: NRC Handelsblad 24 augustus 1990.

In: A. FRANSEN. HET BEZIGE BIJ-GEVOEL

In: HP / De Tijd 9 december 1994.

In: M.A. LINDO. W.F. HERMANS: 'FAMILIEGEVOEL? WAT ZEGT U TOCH EEN RARE DINGEN, MEVROUW.'

In: Het Parool 9 december 1994.

Appendix IV interviews met W.F. Hermans

- [Adriaan van der Veen]. EEN BIOGRAFIE VAN HET BOEK IN ONZE TIJD
 In: Nieuwe Rotterdamse Courant 24 februari 1950.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- G.H. 's-Gravesande. AL PRATENDE MET WILLEM FREDERIK HERMANS
 In: Het Boek van Nu 5 (1951-1952) 10 (juni 1952) p. 199-202.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Jan Vrijman [= JAN HULSEBOS]. W.F. HERMANS, EEN KOPPENSNELLER
 In: Vrij Nederland 23 juli 1955.
- Frank Onnen. 'IK DOE NIET MEER MEE' ZEGT SCHRIJVER W.F. HERMANS
 In: Haagsche Courant 6 februari 1958.
 Zonder de naam van de interviewer ook in enkele andere regionale bladen.
 Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Groningen 1963 [=1964] p.
 224.
- [H.U. Jessurun] d'O[liveira]. HET EVANGELIE VAN W.F. HERMANS
 In: *Propria Cures* 69 (1958-1959) 23 (28 februari 1959).
 Zie ook nr. 23.
- WILLEM FREDERIK HERMANS SCHRIJFT FILMSCENARIO 'WOESTE WANDELING'
 In: Haarlems Dagblad 16 januari 1960.
 Ook in enkele andere regionale bladen.
- Willy Levie. MOET U HOREN!
 In: Het Vrije Volk 7 januari 1961.

- Manuel Arce. EL NOVELISTA WILLEM FREDERIK HERMANS
 In: El Destino 22 april 1961.
- Johan van der Woude. HERMANS: SCHRIJVER UIT POST-FREUDIAANSE TIJD
 In: De Gelderlander 9 januari 1962.
 Ook in enkele andere regionale bladen.
- [W.A.M. de Moor]. WILLEM FREDERIK HERMANS: ALTIJD ALS HET
 BUITENBEENTJE BESCHOUWD; BESCHULDIGT EN BESCHULDIGD
 In: Deventer Dagblad 20 januari 1962.
 Ook in enkele andere regionale bladen.
- ZIJN BOEKENFEEST GRONDIG VERGALD
 In: Algemeen Dagblad 7 februari 1962.
- W.F. HERMANS PROTESTEERT
 In: Het Vrije Volk 17 februari 1962.
- G. Luyendijk en A.G.J. Baeten. GESPREK MET HERMANS
 In: Bourgond 1 (1961-1962) 8-9 (30 maart 1962) p. 20-30.
- [Hans Sleutelaar en Piet Calis]. H.P.-GESPREK MET DR. WILLEM FREDERIK
 HERMANS
 In: Haagse Post 31 maart 1962.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Folke Isaksson. MANNEN I MÖRKRUMMET
 In: Dagens nyheter 18 juni 1962.
- [Henk van der Meijden]. SCHRIJVER HERMANS: 'UITGEVER WAS VOORBEREID!'
 In: De Telegraaf 20 november 1962.
- MINDER SLECHT DAN IK HAD GEVREESD
 In: Algemeen Dagblad 21 februari 1963.
- Jan Blokker. HERMANS - RADEMAKERS
 In: Skoop 1 (1963) 3 p. [13-16].
- W.F. Hermans, Hans Sleutelaar, Hans Verhagen en C.B. Vaandrager.
 ZELFPORTRET VAN WILLEM FREDERIK HERMANS
 In: Gard Sivik 7 (1963-1964) 31 (september-oktober 1963) p. 4-14.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Redactie Kunst van Nu. W.F. HERMANS ANTWOORDT

In: Kunst van Nu 1 (1963-1964) 1 (november 1963) p. 11.

H[enk] J. M[eier]. HERMANS. INTERVIEW MET EEN MANDARIJNENJAGER

In: Ratio 1 (1964) 5-6 (juni-juli) p. 26-30.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

WACHT U MIJN AUTOBIOGRAFIE MAAR AF

In: Schrijfkrant 1 (1965) proefnummer (nieuwjaar).

Ben Bos. DE WEERLOZE MENS FASCINEERT

In: De Nieuwe Linie 20 februari 1965.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

H.U. Jessurun d'Oliveira. W.F. HERMANS

In: H.U. Jessurun d'Oliveira. *Scheppen riep hij gaat van Au*. Amsterdam 1965 p. 9-22.

Bevat een samensmelting van nr. 5 met een TV-interview van 2 oktober 1962.

[Rem Koolhaas]. IK BEN HEEL ZIELIG. W.F. HERMANS EN ZIJN 'NOOIT MEER SLAPEN'

In: Haagse Post 12 maart 1966.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

J. van Tijn. WILLEM FREDERIK HERMANS. 'IK HEB NOOIT IN DE GOEDHEID VAN DE MENSEN GELOOFD'

In: Vrij Nederland 2 april 1966.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

D.F. van de Pol. AANVALLEN ALS ZELFVERDEDIGING

In: Het Vaderland 7 mei 1966.

Wessel Franken [= Trino Flothuis]. INTERVIEW

In: Eva 19 november 1966.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

- [Trino Flothuis]. 'NEDERLAND GAAT RAMP TEGEMOET'
 In: Haagse Post 31 december 1966.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Martin Ruyter. BEDRAG DOET NIET TER ZAKE
 In: De Volkskrant 14 maart 1967.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Fons Elders. FILOSOFIE ALS SCIENCE-FICTION
 In: F. Elders. *Filosofie als science-fiction*. Amsterdam 1968 p. 110-137.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Floor Sniijders. HERMANS WAS HIER
 In: Amigoe di Curaçao 25 en 27 januari 1969.
- [W.F. HERMANS BEANTWOORDT DE VRAGENBOOG VAN PROUST]
 In: Studio 2 tot en met 8 februari 1969.
- Rein Bloem. W.F. HERMANS: SCHRIJVEN VIND IK ALLEEN DE MOEITE WAARD
 ALS JE DE AMBITIE HEBT OM IETS TE SCHRIJVEN, DAT NOG NIET EERDER
 GESCHREVEN IS
 In: Vrij Nederland 8 maart 1969.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Dick van Ruler. UIT DE DONKERE KAMER VAN W.F. HERMANS
 In: Spiegel 29 maart 1969.
- [W.L. Brugsma]. WAT MOET EEN SCHRIJVER DOEN? TWISTGESPREK TUSSEN
 WILLEM FREDERIK HERMANS EN HARRY MULISCH
 In: HP-magazine 26 november 1969.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.
- Magda Oude Stegge. INTERVIEW MET DE SCHRIJVER W.F. HERMANS
 In: De Kloof december 1969.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Adriaan Venema. WILLEM FREDERIK HERMANS

In: Studio 1 tot en met 7 februari 1970.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Ischa Meijer. W.F. HERMANS: 'IK HOEF NIET MEER ZO NODIG HARD VAN ME AF TE TRAPPEN'

In: Het Parool 7 februari 1970.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

[Ada van Benthem Jutting]. HERMANS WINT NA 10 JAAR GESCHIL MET UITGEVER

In: Het Parool 8 oktober 1970.

Opgenomen in: *Mandarijnen op zwavelzuur*. Derde druk. Amsterdam 1970 p. 3 van het omslag.

Ischa Meijer. 'HET ENIGE GELUK IS GELUK IN SLAVERNIJ'

In: HP-magazine 28 oktober 1970.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Dirk Ayelt Kooiman en Tom Grafdijk. WILLEM FREDERIK HERMANS, EEN VRAAGGESPREK

In: Soma 2 (1970-1971) 10-11 (oktober-november 1970) p. 4-20.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Marja Roscam Abbing. HEILIG VERKLAARDE FOPSPENEN

In: Handelsblad / N.R.C. 20 maart 1971.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Jean-Pierre de Decker. DUTCH COMFORT

In: *Programma van de voorstelling van Dutch Comfort door het Brussels Kamertoneel*. 1971.

W.F. HERMANS WEIGERT COLLEGES TE GEVEN

In: Handelsblad / N.R.C. 28 december 1971.

H. Peerbolte. 'W.F. HERMANS IS NAGEL AAN ONZE DOODSKIST'

In: Algemeen Dagblad 29 december 1971.

Ger Kraay. 'IK STA ER MIJN KOSTBARE TIJD TE VERKNOEIEEN'

In: De Telegraaf 29 december 1971.

HERMANS WEIGERT COLLEGE TE GEVEN

In: De Volkskrant 29 december 1971.

W.F. HERMANS: 'U MOET HEUS NIET DENKEN DAT IK ALLEEN SCHRIJF'

In: Trouw 31 december 1971.

SCHRIJVER HERMANS WIJST 'VERLAAGDE' STAATSPRIJS AF

In: De Telegraaf 25 januari 1973.

Max van Rooy. W.F. HERMANS: ALS IK DEN UYL HET WOORD LEEFBAARHEID HOOR UITSPREKEN

In: NRC Handelsblad 27 juli 1973.

Henk de Mari en Ivan Sitniakowsky. W.F. HERMANS, TOPSCHRIJVER VOL VENIJN: 'LACHEN? IK DOE NIET ANDERS!'

In: De Telegraaf 6 oktober 1973.

Ivan Sitniakowsky. 'HET BREIN VAN W.F. HERMANS WERKT 24 UUR PER DAG'

In: De Telegraaf 12 september 1975.

I. Sitniakowsky. 'MULTATULI WAS EEN KIND IN DE ZONDE'

In: De Telegraaf 15 mei 1976.

Freddy de Vree. DE TRANEN DER ACACIA'S ANNO 1976

In: Muziek en woord 2 (1976) 23 (augustus) p. 5-8.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Wim Zaal. HOE STERK IS DE EENZAME SCHRIJVER?

In: Elseviers magazine 26 maart 1977.

Piet E. Schreuders. EEN ONDERHOUDEND GESPREK AVEC ANATOLE BIQUART, AGE BIJKAART, ALIAS DE GEHEIMZINNIGE W.F. HERMANS

In: Furore 7 (juli 1977) p. 8-11, 34.

[Piet E. Schreuders]. WFH: NOOIT PZN OP BOVENHUIS

In: De Poezenkrant 22 (26 augustus 1977).

Jan Drummen. HERMANS HEEL WEL IN ZIJN NOPJES MET PRIJS DER NEDERLANDSE LETTEREN

In: Het Binnenhof 7 oktober 1977.

Ook in enkele andere regionale bladen.

Paul van 't Veer. EEN LAND MOET EEN SCHRIJVER DANKBAAR ZIJN

In: Het Parool 15 oktober 1977.

Rudolf Bakker. 'HET ZOU KRANKZINNIG ZIJN OM DEZE PRIJS NIET AAN TE NEMEN'

In: Utrechts Nieuwsblad 21 oktober 1977.

Ook in enkele andere regionale bladen.

Cees Nooteboom. 'NEDERLAND IS EEN STIEKEM LAND'

In: Panorama 6 januari 1978.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Frank van Dijl. 'IK BEN ALTIJD BANG DAT HET NIET DE MOEITE WAARD WORDT'

In: Het Vrije Volk 7 januari 1978.

Jef van Gool. DE MENS ALS DE EEUWIG BEDROGENE VAN HET UNIVERSUM

In: Lezerskrant 5 (1978) 1 (februari) p. 24-27.

Judy van Emmerik. PRACHTIG, PRACHTIG, DAT OEDIPUSVERHAAL

In: Hollands Maandblad 19 (1978) 365 (april) p. 17-24.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Willem M. Roggeman. GESPREK MET WILLEM FREDERIK HERMANS

In: De Vlaamse Gids 62 (1978) 5 (september-oktober) p. 4-20.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

Frans A. Janssen. EEN KWART EEUW WILLEM FREDERIK HERMANS

In: Nieuwsnet 31 maart 1979.

Opgenomen onder de titel Interview over interviews in: *Scheppend nihilisme*. Amsterdam 1979.

- Christel Leclerq-Safieh. UNE ÉCRITURE LIMPIDE
 In: L'Orient le jour 8 januari 1981.
- Ton Olde Monnikhof. OP DE BRES VOOR KING KONG
 In: Algemeen Dagblad 5 mei 1981.
- Max Pam. 'IK BEN EEN DOMINEE MET EEN LEGE KERK'
 In: De Volkskrant 30 mei 1981.
 Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Derde druk. Amsterdam 1983.
- Raymond Benders. 'IK BEN DE GIDS VAN HET GIDSLAND'
 In: Het Parool 12 juni 1981.
- Jaap Goedegebuure. IN GESPREK MET W.F. HERMANS
 In: Tirade 25 (1981) 268 (september) p. 451-464.
 Volledige tekst in: New found land 1 (1981-1982) 2 (november 1981) p. 80-99.
- Frank van Dijl. DE WAARHEID OVER HERMANS EN DE LETTEREN
 In: Het Vrije Volk 23 januari 1982.
 Verwerkt in Hoe de VPRO een literaire uitzending organiseerde in:
Mandarijnen op zwavelzuur, supplement. Parijs 1983 p. 26-27.
- Carlos Alleene. NOG LIEVER MET EEN ORANG-OETAN OP HET SCHERM
 In: Spectator 17 april 1982.
- [Freddy de Vree]. WILLEM FREDERIK HERMANS: NIET IEDEREEN IS EEN
 VECHTER, NIET IEDEREEN KAN ALLEEN ZIJN...
 In: Snoecks 83 (1982) p. 196-203.
- [Corinne Spoor]. STRUISVOGELPOLITIEK
 In: De Tijd 28 januari 1983.
- Hennie Serfontein. 'APARTHEID ENIGE OPLOSSING, MITS MENSELIJK TOEGEPAST'
 In: Trouw 8 maart 1983.

Karl Breyer. 'NEDERLAND ERGERT MIJ MATELOOS MET DIE SCHIJNHEILIGE BEMOEIZUCHT'

In: Utrechts Nieuwsblad 15 maart 1983.

Joan Kruger. HERMANS GOOI 'VENSTER' WEER OOP

In: Beeld 16 maart 1983.

Max Pam. W.F. HERMANS OVER ZUID-AFRIKA

In: NRC Handelsblad 8 april 1983.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Derde druk. Amsterdam 1983.

Elize Botha en Henriette Roos. IN GESPREK MET WILLEM FREDERIK HERMANS

In: Tydskrif vir letterkunde 21 (1983) 2 (mei) p. 45-54.

Opgenomen in: *Scheppend nihilisme*. Derde druk. Amsterdam 1983.

Kees de Bakker. WILLEM FREDERIK HERMANS

In: Kees de Bakker. *Mijn eerste boek*. Dertig schrijversdebuten. Amsterdam 1983 p. 75-79.

Jos van Noord. W.F. HERMANS: 'IK BEN NIET RACISTISCH!'

In: De Telegraaf 22 februari 1984.

Luk Mariën. WILLEM FREDERIK HERMANS: 'HET KRISTENDOM IS AL ZO OUD DAT ZIJN VERDEDIGERS HET KALMER AAN KUNNEN DOEN DAN DE VERDEDIGERS VAN HET KOMMUNISME'

In: Intermediair (Brussel) 18 mei 1984.

Max Pam. INTERVIEW MET WILLEM FREDERIK HERMANS

In: Maatstaf 32 (1984) 3 [juni] p. 1-12.

Dorothee Verdaasdonk. EEN FANTASIE WAAR GEEN ROMANCIER TEGENOP KAN

In: *Fons Rademakers; literatuur als film*. Utrecht 1984 p. 8-21.

Frans A. Janssen en Freddy de Vree. VRAAGGESPREK MET W.F. HERMANS

In: Bzzlletin 13 (1984-1985) 126 (mei 1985) p. 2-11.

Opgenomen onder de titel Vraaggesprek in: *Door gevaarlijke gekken omringd*. Amsterdam 1988.

- Ed van Eeden. WILLEM FREDERIK HERMANS HEEFT NOG ALTIJD GELIJK
 In: Nieuwsblad van het Noorden 26 juli 1985.
 Ook in enkele andere regionale bladen.
- Erik van den Berg. W.F. HERMANS GAAT DEFINITIEF WEG BIJ DE NRC
 HANDELSBLAD... / ...EN STAPT OVER NAAR ELSEVIER
 In: De Volkskrant 18 april 1986.
- Wilfried Hendrickx. HUMO SPRAK MET WILLEM FREDERIK HERMANS
 In: Humo 8 mei 1986.
- Philip Freriks. WIEROOKVATZWAAIER VAN DE WERKELIJKHEID
 In: De Volkskrant 16 mei 1986.
- Martien J.G. de Jong. [INTERVIEWS]
 In: M.J.G. de Jong. *De waarheid (?) omtrent Richard Simmillion*. Baarn 1986
 p. 13-15, 27-31, 96-107.
- Theodor Holman. 'HET IS VOLSTREKT NUTTELOOS WAT HIER IS GEBEURD'
 In: Het Parool 19 januari 1987.
- Hans Renders. W.F. HERMANS EN HET SURREALISME. TUSSEN FORUM EN
 VIJFTIG
 In: Het Oog in 't Zeil 4 (1986-1987) 4 (april 1987) p. 14-19.
- Freddy de Vree. HET MUSEUM ORSAY. MET WILLEM FREDERIK HERMANS, EN
 NA EEN GESPREK OVER MULTATULI
 In: K & C 5 (mei-juni 1987) p. 3-5.
- Freddy de Vree. EEN PARADIJSVOGEL IN EEN KIPPENHOK
 In: Muziek & woord juni 1987 p. 4-5.
- Arjen Schreuder. SCHRIJVEN IS VERBLUFFEN
 In: NRC Handelsblad 23 oktober 1987.
- Max Pam. W.F. HERMANS EN DE ZAAK WEINREB
 In: VPRO gids 5 tot en met 11 november 1988.

Joost de Ruiter. MISLUKTE AANSLAG MET MES EN BIJL OP SCHRIJVER W.F. HERMANS

In: De Telegraaf 7 december 1988.

Philip Freriks. W.F. HERMANS EN ECHTGENOTE GEWOND NA HEVIGE SCHERMUTSELING MET INDRINGER

In: De Volkskrant 7 december 1988.

[Ileen Montijn]. DE GEDROOMDE MAALTIJD VAN W.F. HERMANS

In: Ronald Hoeben en Ellen Verbeek. *Het fijnproevers leesboek*. Amsterdam 1988 p. 41.

Wim Zaal. 'SOMS WIL MIJN DEMON DAT IK MIJN STEM VERHEF'

In: Elsevier 9 september 1989.

Ineke Kester. WILLEM FREDERIK HERMANS. IN NEDERLAND ZIJN DE KRUIDENIERS DE BAAS

In: KRO Studio 11 tot en met 17 november 1989.

Anton de Goede. MET W.F. HERMANS OP DE SET

In: VPRO gids 11 tot en met 17 november 1989.

Martin Coenen. KOORDDANSEN MET W.F. HERMANS

In: Snoecks 90 (1989) p. 102-112.

Wilbert Smulders. 'ALS EEN KEI IN JE ZIEL'

In: *Verboden toegang*. Amsterdam 1989 p. 229-275.

Ineke Kester. 'FRANSEN ZIJN NOG VERSCHRIKKELIJKER KRUIDENIERS DAN NEDERLANDERS'

In: Het Oog in 't Zeil 7 (1989-1990) 2-3 (december 1989-februari 1990) p. 20-27.

Ludo Permentier. W.F. HERMANS. NIET MILDER, WEL ONVERSCHILLIGER

In: Het Nieuwsblad 16 november 1990.

Iets verkort in De Standaard van 16 november 1990.

I. Sitniakowsky. 'UITERAARD KRIJG IK GEEN EREDOCTORAAT IN NEDERLAND'

In: De Telegraaf 23 november 1990.

- Jan van Damme. HET IS VRESELIJK IN NEDERLAND TE WORDEN GEBOREN
 In: Provinciale Zeeuwse Courant 1 maart 1991.
 Ook in enkele andere regionale bladen.
- Arjen Schreuder. DE NEDERLANDSE TAAL GAAT NAAR DE BLIKSEM
 In: NRC Handelsblad 30 augustus 1991.
 Met naschriften in NRC Handelsblad 6 september 1991.
- Johan Vandenbroucke. 'IK BEN HEEL REIN'
 In: Knack 6 november 1991.
- Freddi Smekens. WILLEM FREDERIK HERMANS: KERSVERSE BRUSSELAAR...
 In: Deze week in Brussel 20 november 1991.
- Petter Aaslestad. EKSTREME FINNMARK
 In: Aftenposten 1 april 1992.
- Pieter Webeling. W.F. HERMANS EIST EXCUSES
 In: Trouw 28 januari 1993.
- Pieter Webeling. 'T LIEFST SCHRIJF IK OP ALLE MACHINES TEGELIJK
 In: Trouw 6 februari 1993.
- Rein Bloem. NIETS SLIJT! DE WIT EN RODE ZUURSTANGEN VAN HET VERBODENE
 In: De Groene Amsterdammer 3 maart 1993.
- Michel Maas. DE AAP VAN GOD
 In: De Volkskrant 5 maart 1993.
- Wim Zaal. 'IK BÈN VERVOLGD EN IK WÒRD VERVOLGD'
 In: Elsevier 6 maart 1993.
- J. van Tijn. W.F. HERMANS' BALLINGSCHAP
 In: Vrij Nederland 13 maart 1993.

Ad Fransen. KORTAF: TE NEDERLANDS

In: HP / De Tijd 16 juli 1993.

Ludo Permentier. IK HEB DE MENSEN HARDOCHTIG OP HUN SLECHTHEID WILLEN WIJZEN

In: De Standaard 20-21 november 1993.

Marc Reynebeau. ALLES KOM REG MISSCHIEN

In: Knack 24 november 1993.

Wim Persoon. 'IK BEN EEN STADSMENS, IK HOU NIET ZO VAN DRIJMEST'

In: Gazet van Antwerpen 22 januari 1994.

Jacob Moerman. HET OUD ZEER VAN W.F. HERMANS

In: Drentse Courant en Groninger Dagblad 5 februari 1994.

Met een aanvulling In gesprek met WFH in: WFH-verzamelkrant 10 (maart 1994) p. 11-13.

Wim Wennekes. [INTERVIEW]

In: W. Wennekes. Geert Lubberhuizen, uitgever. Amsterdam 1994 p. 100-104, 126, 153-158, 161, 200, 227, 241, 269 en 273.

Hugo Blom. W.F. HERMANS LEEST VOOR

In: VPRO gids 31 december 1994 tot en met 6 januari 1995.

Mark Schaevers. 'EEN GOEIE COLUMNIST LAAT GEEN VIJAND IN LEVEN'

In: Humo 12 januari 1995.

Ton Verbeeten. IS DE SCHRIJVER EEN TOVENAAR OF EEN DUIVEL?

In: De Gelderlander 11 februari 1995.

Bea Ros. WILLEM FREDERIK HERMANS: 'DE LITERATUUR IS HET GEWETEN VAN DE NATIE'

In: KUnieuws 24 (1994-1995) 21 (17 februari 1995) p. 12-13.

Hans van den Berk. HET GROOTSTE GELIJK TER WERELD

In: Tilburg magazine 6 (1995) 1 (maart) p. 4-7.

Jos Geurts. HET KINDERSTOELTJE VAN WFH

In: Tilburg magazine 6 (1995) 1 (maart) p. 8-9.

Max Borka. STRAKS IS HIJ FOETSJIE

In: Knack 10 mei 1995.

Ad Fransen. HERMANS' HEMEL

In: HP / De Tijd 15 september 1995.

Ad Fransen. DE SCHRIJVER ALS GOOCHELAAR

In: HP / De Tijd 22 september 1995.

Olf Praamstra. BIJ DE VOLTOOIING VAN MULTATULI'S VOLLEDIGE WERKEN,
EEN GESPREK MET WILLEM FREDERIK HERMANS

In: Over Multatuli 35 [oktober] 1995 p. 18-30.

Andrzej Dabrowka. 'TEN HERMANS TO NIEZLE ZOILKO...'

In: Literatura na Swiecie 1995 nr 8/9 p. 228-243.

Integrale weergave onder de titel '[Het goede is...]' op Internet
(www.medianet.com.pl/~dab/and/hermans.htm) vanaf 1997.

Remco Meijer. W.F. HERMANS

In: R. Meijer. *Oostindisch doof*. Het Nederlandse debat over de dekolonisatie van Indonesië. Amsterdam 1995 p. 40-47.

Wim Noordhoek. JURASSIC PARK BESTOND NOG NIET

Begeleidend boekje bij: *Willem Frederik Hermans leest De God Denkbaar Denkbaar de God*. Hilversum 1995.

Hans van Straten. EERSTE GESPREK 3 JANUARI 1962; TWEEDE GESPREK JUNI 1962

In: H. van Straten. *Ze zullen eikels zaaien op mijn graf*. Terugggevonden gesprekken met Willem Frederik Hermans. Amsterdam [1995] p. 18-62.

Ares Koopman. EN DE ANGST VOOR DE DAG EN DE ANGST VOOR DE NACHT

In: Koopman & Van Ommen. *Een ontmoeting met de Toveraar*. Baarn 1996 p. 83-120.

Appendix V Ongeautoriseerde verspreide publicaties

[TWEE COLLAGES]

In: *Antiquariaat Schuhmacher, catalogus 205*: W.F. Hermans. Amsterdam lente 1982 omslag. F

De eerste opgenomen in: *Het hoedenparadijs*. Den Haag 1991 p. [33].

[TWEE FOTO'S, WAARVAN 1 ANONIEM]

In: Paul Kempers. *Oey Tjeng Sit*. Amsterdam 1990 p. 23 en 27. F

Gedateerd: circa 1955 en [1948].

PORTRET VAN DEN DICHTER

In: WFH-verzamelkrant 1 (1991-1992) 3 (juni 1992) p. 16. G

[FOTO VAN EMIEL VAN MOERKERKEN]

In: Hermans-magazine 3 (1993-1994) 10 (maart 1994) p. 39. F

Gedateerd: april 1951.

PORTRET MET NIEUWE LEICA, VOOR 'DE BEZIGE BIJ'

In: De Bezige Bij Krant 4 (herfst 1995) p. 1. F

Gedateerd: 5 september 1981.

[GEDICHT]

In: Meta 30 (1995-96) 1 (november 1995) p. 21. G

Gedateerd: 10 oktober 1971.

DUN EN DIK

In: Hermans-magazine 5 (1995-1996) 18 (april 1996) p. 58. G

ER WAS EENS EEN BEER / MENSJE VAN KEULEN / M.O. LERAAR LAST VAN GAL
/ RAADSELACHTIG

In: WFH-verzamelkrant 18-22 (Sterfboek) [april 1996] p. 15 en 25. G

[COLLAGES EN TEKENINGEN]

In: WFH-verzamelkrant 18-22 (Sterfboek) [mei 1996] omslag, p. 37, 80, 94, 97, 100, 102, 107. G

FOTO [VAN BELCAMPO]

In: Vrij Nederland 1 juni 1996. G

[FOTO'S]

In: Stef Jacobs. *De liefste machine ooit uitgevonden*. Tilburg 1996 p. 18, 21, 22. F

C. BUDDINGH'

In: Koopman & Van Ommen. *Een ontmoeting met de Toveraar*. Baarn 1996 p. 68-69.

Geschreven: 16 maart 1989.

[FOTO'S]

In: *Willem Frederik Hermans ter herinnering*. Amsterdam [1996] p. 11, 12, 13, 31, [33]. F

[FOTO VAN W.GS. HELLINGA]

In: Jan Voorhoeve. *Op zoek naar Surinaamse normen*. Utrecht [1997] tussen pp. 68 en 69. F

[COLLAGE]

In: *Veilinghuis Postma, boeken- en prentenveiling 16 zitting 1, 2 november*. Groningen [1998] p. 4. F

[ZELFPORTRETFOTO EN BRIEF AAN EMIEL VAN MOERKERKEN]

In: *Ex libris Emiel van Moerkerken*. Amsterdam [1999] p. 68 en 70. F

Gedateerd: 6 januari 1960 en 8 december 1959.

[BRIEVEN AAN ADRIAAN MORRIËN EN BRIEF AAN SIMON VINKENOOG]

In: Piet Calis. *De vrienden van weleer*. Amsterdam [1999] p. 235, 251, 261, 276, 278, 290, 304-307, 312-315, 318-321 en p. 352.

Geschreven: aan Morriën: 16 en 17 januari 1947, 12 mei 1947, 22 juni 1947, 20 en 21 september 1947, 4, 5 en 8 december 1947, 25 september 1948, 12 oktober 1948, 14 november 1948; aan Vinkenoog: 11 februari 1948.

[FOTO VAN MISCHA DE VREEDE]

In: Nieuwsbrief NFg nr 26. (augustus 1999) p. 6. F

[BRIEVEN AAN FREDDY DE VREE EN EEN FOTO]

Achterop affiche Tentoonstelling WFH2SO4 2-30 september 2000

[antiquariaat] Demian. . Antwerpen [2000] p. 68 en 70. F

Gedateerd: 18 februari 1965, 4 april 1976, 31 maart 1995.

[TEKENINGEN, FOTOGRAFISCH ZELFPORTRET EN BRIEF AAN GUST GILS]

In: *Apollo in Brasserie Lipp. Bespiegelingen over Willem Frederik Hermans*.

[Amsterdam-Den Haag] 2001 p. 59, 66 en 106. F

Gedateerd: 5 augustus 1955.

[COLLAGE]

Voorop: Armada 8. (2002) 27 juli. F

[BRIEVEN EN BRIEFKAARTEN AAN FREDDY DE VREE, TEKENINGEN, COLLAGES, FOTO'S, EN GEDICHTEN VAN BIJKAART EN PRUDHOMME]

In: Freddy de Vree. *De aardigste man ter wereld*. Amsterdam [2002] binnen- en buitenkant achterflap, p. 34, 41, 47, 57, 62, 86, 87, 104, 106, 114, 124, 132, 136, 137, 143, 144, 151, 153, 170, 172, 173, 185, 194, 196-7, 198, 200-1, 201-3,

205, 209, 209-10, 210-11, 211-3, 213-4, 217-8, 218, 224, 231-2, 234, 234 + 313-4, 235, 250, 256, 267, 268, 268-9, 271, 272, 283, 295, 295, 296, 297, 298, 299, 301, 309, 315, 315-6, 316, 317, 318, 319, 323. F

Gedateerd: 1 en 4 maart 1964, 10 juni 1964, 7 december 1964, 17 januari 1965, 6 april 1965, 10 en 15 juni 1965, 18 augustus 1965, 12 en 24 oktober 1965, 28 januari 1966, 28 maart 1966, 18 april 1966, 10 augustus 1966, 10 oktober 1966, 13 november 1966, 17 januari 1967, 8 maart 1967, 7 en 22 september 1967, 16 oktober 1967, 23 januari 1968, 6 januari 1971, 1 juli 1971, 22 juli [1972?], 13 augustus 1972, februari 1973, 5 maart 1973, 30 juni 1974, 22 juli 1974, 21 oktober 1974, 16 augustus 1975, 14 november 1976, 14-15 mei 1977, 22 juni 1977, 4 juli 1977, 20 oktober 1977, 13 november 1977, 16 juli 1981, november 1982, 12 januari 1983, 12 februari 1983, 21 maart 1983, 20 april 1984, 4 september 1984, 23 maart 1985, 3 oktober 1989, 16 oktober 1990, 1 en 15 februari 1994, 27 februari 1995 .

[FOTO VAN WIM ZAAL EN HERMANS]

Achterop: Wim Zaal. *Zestig jaar in de beschaving*. Soesterberg 2002. F

Index op de afzonderlijk verschenen werken van W.F. Hermans

- DE AARDAPPEL VAN DE DOOD. Zie: Malle Hugo
 ANNUM VERITATIS
 AU PAIR 883, 921, 959
 HET BEHOUDEN HUIS. Zie: Paranoia
 BERAUD, H. DE MARTELGANG VAN EEN DIKZAK 834
 HET BOEK DER BOEKEN, BIJ UITSTEK
 BOZE BRIEVEN VAN BIJKAART
 Voorwoord
 Wie is Age Bijkaart? 425
 Na de verhuizing 425
 Op de dag van de staking 425
 Is de welvaartsstaat voorbij? 426
 Wanhoop dus niet 426
 Demonstratie 427
 Gelijkheid 427
 Geluk 427
 Ruitjespapier 428
 Klok 428
 Publiciteit 428
 Zonderlinge Nixon 428
 Flippeur 428
 Tegenzet 429
 Iedereen evenveel kaviaar? 429
 Inkomens en uitgaven 429
 Narcissus bedrogen 430
 Visuele echo 430
 Wat maakt het voor verschil? 431
 Mee met de tijd 431
 In de bodemloze put 431

Op empirische gronden 431
Niet Lenin, niet Stalin 431
Eten voor wel iets meer dan een tientje... 432
Hotelmelange 432
Chocoladehagelslag 432
De grootste schrijfmachine aller tijden 433
Zwitserland of Veertig jaar later 433
Een bezwerende hand in de blauwe lucht 434
Brieven van algemeen belang 434
Machinegeweer 434
Hollands Heilige Woordenboek 435
Een herinnering 436
Het perverse heimwee 436
De taal van de elite 437
Apenliefde van een doofstomme aap 437
Gelijke kansen - maar waarop? 437
Op het slechte pad 438
Als ik Karel maar niet in gevaar gebracht heb 438
Het laatste kamertje 439
Een ingezonden brief 440
Dierengeluid 440
Hugo knijpt haar 441
Nog meer over dierengeluiden 442
Opstaan, Joseph, opstaan! 442
Droogstoppel, een miskende verzetsheld 443
Een nieuwe rechtvaardigheid 444
Alleen het noodlot is rechtvaardig 444
Klein 444
Een nieuwe Hitler? 444
In de antiloplederen bagage 445
Toen God dood was 445
Opzichtige verkwisting 446
Verschuiving van de taboes 446
Over het scheppen 446
Nescio's onvolwassenen 447

Nescio's nirwana 448
Theorievorming 449
Het volledige geheugen 449
Onverbeterlijk 449
Een halfdoorzichtige spiegel 451
Waarom ik Manet's Olympia niet geschilderd heb 451
De ware as van Multatuli 452
De schaal van Cancani 452
Och, och, als men alles eens wist! 453
Met de karwats 453
De paradoxale prijs van de Goncourts 454
Het dagboek van de Goncourts 454
De aangename waarheid en de onaangename 454
Nieuws van de Euromarkt 455
Badeloch in Parijs 455
Rechtvaardige bakerpraatjes van Kamerlid 456
Een geluk dat er nog censuur bestaat! 456
Nakaarten over Klein's kaartenhuis 457
Wie krijgt nog iets cadeau in deze wereld? 458
Een nieuw Leven en een nieuwe Ethos 458
Een soort inwendig zoemen 459
Een ware overwinning van de techniek 459
De president bij de open haard 461
Hij denkt alleen maar aan horloges 462
Ger, lang niet onbemiddeld 463
Ger, doel en middelen 465
Op het balkon 466
Regenbooglint en regenboogcarbon 467
Nog een smeekbede 467
De zeer miskende dokter Petiot 468
Mijn kleine bloemlezing 469
Het einde van de Maserati's 470
Spreiding van macht, kennis en bezit 471
Kaukasische Vleugelnoot 472
Vertalen 472

- Een criminologisch voorstel 473
Lees FURORE 474
Voorzitter Mao en de geologie 475
Everdina Bassani 475
Hondenpistool 476
Uit het industriële leven 476
Aan de vereerde nagedachtenis van Multatuli 477
Er al of niet geweest 479
Nog meer over hondenpistolen 479
Iedereen met vakantie 481
Een mooie stad 482
De inhalige Franse staatsmachine 483
Het vreselijk geheim van de klarinettist 484
Retro 486
Nooit meer schelden? 487
Bankroef: Enige voorlopige verkenningen 490
Het avontuur van Bonaventure; zijn gewicht in kaas waard! 491
Scenario van een Kroondocent 492
Afgepeigerde hoogleraar 492
Het seksuele leven van de arbeidersklasse 493
Franse doktersmanieren 494
Ot en Sien in China 495
Nieuwste ontwikkeling van de criminologie 495
Tamtam 496
Even beven 497
Lartigue 498
Op z'n Amerikaans 499
Hoe het weekblad TIME aan meer dan acht miljoen abonnees komt 500
Wij gaan door met de strijd 502
Nadar 503
Perihan Balci 504
Een dichterlijke rechter 505
Met behoud van salaris 506

De mede-menselijkheid 507
Zijn 'schrijfcafé' 509
Adèle 510
Niet geheel vergeten 511
Op de vleugelen van de regenboog 513
Twee talen. Of een linker- en een rechtertaal 514
Nico Jesse 515, 517
Oude vrouwtjes en honden 518
Zuster Veronica 519
Een lijfwacht van leugens 520
De gevaren van een nieuwe schrijfmachine 521
Een hengst voor zijn maffe hersens 522
Een wonderkind? Een total loss! 524
De Oriënt-Expres 525
Kleine Klein en grote Klein 526
De overgrootvader zyner kinderen 527
Groot over Gorter 527
De macht van 'men' 528
Ondermensen en anderen 530
Een heel stout uitgevertje 533
Claire Bretécher 535
Peter Lorre aan de macht 534
Waar moet intellectuele Abraham voortaan de mosterd halen? 535
Italië 537
Bijkaarts honderdste brief 539
Als het een schrijver gemakkelijk wordt gemaakt 540
Het intellect 544
OVNI 544
De B.O.N.D. 545
Op een eiland, onder de palmen, o! 546
Een markies onder markiezen 547
Het wondere toeval 549
Peter Lorre niet meer aan de macht 550
De negentiende eeuw 550

- Eddy's eiland 553
 De poes van Lenin 554, I-37
 Sprak Sylvia de waarheid? 555
 Nog meer over Eddy's eiland 556
 Uit mijn dagboek, april 1974
 Bij Zorba de Griek 558
 Witmuts of witte muts 559
 Een nieuwe mens en een nieuwe poëzie 560
 In gesprek met de tijd 561
 BIJZONDERE TEKENS. Zie: De schrijfmachine mijmert gekkepraat
 CASCADEN EN RIOLEN. Zie: De laatste roker
 CONSERVE. Zie: Drie melodrama's
 DESCRIPTION ET GENÈSE DES DÉPÔTS MEUBLES DE SURFACE ET DU RELIEF DE
 L'OESLING
 DINKY TOYS 319, 325, 331, 333, 335, 406, 407, 409, 512
 DE DONKERE KAMER VAN DAMOKLES
 DOOD EN WEGGERAAKT. Zie: De laatste roker
 DOOR GEVAARLIJKE GEKKEN OMRINGD
 Een en ander over Bijkaart
 Een kwaaië meid 655
 Water 905
 Logica van kleermakers 664
 Rechtsbijstand in het dierenrijk> 682
 Het bordeel van tante Pos 693
 Een leerzaam tafereel 802
 De atoombom in de kinderkamer 805
 Kampioenen voor Moskou? 817
 Het paradijs op aarde 571
 Op de rommelmarkt 651
 Dokter Allwissend 661
 Wat nu? 663
 Een loods vol dode koningen 594
 Musea waar niemand komt 607
 De Brug der Kunsten 681
 Kronkel op Montmartre 703

- Parijse straatnamen 706
Vader Dépret 730
Parijs in de vuilnisbak 670, 671
Bioscooppaleizen 831
Op het Zwaneneiland 742
De weerspannige slaper 767
Dokter staakt 768
De grote Augustinus 772
Van koninklijken bloede? 796
Een nieuw museum 822
Van station tot museum 903
De Luilekkerlandkettingreactie 793
De prinsemarij 602
De gekamerde bijzit 610
Het spel der nederlagen 636
Doe Poulyntje werdt bestreecken 642
Wat Knap niet snapt 680
Peereboom? Treurwilg? 757
Opgepast met Kleinduimpje! 620
Camiel's plagiaat 889
De pub van Camiel 890
Camiel geeft geen krimp en ook verder niks 891
Hoe de pionier zijn fototoestel vasthield 615
Reportage 564
Zuivere ideeën zonder wulpsheid 626
Op golven van tijd 647
Randfiguren 658
Dingen waar de mensen niet bij stilstaan 659
De grote prijs in plastic 634, 640
De hel staat open 618
Hoe zal ik mijn tijdschrift noemen? 709
Zaken zijn zaken - wat anders? 711
Opschudding in de Lichtstad 717
De wetten van het pessimisme 676
De gesel van de schoolboekjes of Kan er uit Groningen iets goeds komen?
677, 679

De ware Adèle 575
De broodrooster van de boekenclub 584
Tussen schrijver en uitgever 826
De uiensnijder 827
Een Hart onder de riem 638
Adé 795
De literaire prijsstijging 917
Open brief aan Frans Boenders, lid van de AKO-jury 1988 935
Tranen storten aan de groeve 892
Harry de spreker 902
Niet bang 897
Op het landgoed Amelisweert 704
Betoverd worden zonder toverij 648
Wanneer is het ernst? 649
Brunel 724
Alles van karton 695
Een geïnspireerde 716
Kind, je bederft je ogen! 668
De Amerikanen hebben een computer die weet of u geslachtsziek bent! 669
De ketel van Watt, de appel van Newton 588
Kleuren uit het aardedonker 814
De muis Goliath 755
De koekoeksklok 818
Bij de horlogemakers 819
Onder een nieuw dak 645
Een kolossale voorbereiding 646
New York's delirium 708
Stations 725
Leningrad 728
Niet naar Rusland? 920
Aantekeningen over de Chicago-school 924
De Italianen van de Noordzee 572
Sociologie van het kerkhof 723

- Fair play 719
 De dood in Dublin 688, 689, 691
 De toren van Joyce 808, 809, 811, 812
 Een dagje op Nederlandse bodem 660
 Eventjes in Amsterdam 803
 Waar is het goed voor? 732
 Wie zal dat betalen? 743
 Dokter doet z'n best 774
 Mussert was daar 590
 Het enige pistoolschot 589
 Het perfide Albion 797
 Ik ook een atoombom 750
 Oorlog is voor de dommen 769
 Voor ons zieleheil 565
 Hoop voor de ondervoeden 566
 Kazem's ongeluk 595
 Nederland straks geboycot 600
 De onderste steen boven 612
 Voor arbeiders en intellectuelen 751
 Wat ze eerherstel noemen 754
 De tranen van Vietnam 665
 Vraaggesprek IV-85
 Multatuli: honderd jaar dood en nog niet vergeten? 910
 Stukjes en brokjes van Grijze Piet 912
 Mevrouw Kets-Vree over het annoteren van Max Havelaar 934
 De valkuilen van de geschiedenis 916
 Aan het eind van het laatste Multatuli-jaar 929
 Aantekeningen 904, I-62
 DRIE DRAMA'S
 Het omgekeerde pension 223
 Dutch comfort 290
 De psychologische test 291, 299
 DRIE MELODRAMA'S
 Conserve 50

- De leproos van Molokaï 268
 Hermans is hier geweest 273
- EROSIE
- HET EVANGELIE VAN O. DAPPER DAPPER 417, 424
- FENOMENOLOGIE VAN DE PIN-UP GIRL. Zie: Het sadistische universum
- FILIP'S SONATINE. Zie: Vier novellen
- EEN FOTO UIT EIGEN DOOS! 896
- FOTOBIOGRAFIE 13, 27
- HET GEWETEN VAN DE GROENE AMSTERDAMMER OF VOLG HET SPOOR OMHOOG.
 Zie: Mandarijnen op zwavelzuur
- GEYERSTEIN'S DYNAMIEK. Zie: Vier novellen
- GITAARVISSEN EN BANJOKLOKKEN [bevat: Hollywood] 393
- DE GOD DENKBAAR DENKBAAR DE GOD 257, 261, 264
- EEN HEILIGE VAN DE HORLOGERIE 928
- HERINNERINGEN VAN EEN ENGELBEWAARDER 410, 411
- HERMANS IS HIER GEWEEST. Zie: Drie melodrama's
- HET HOEDENPARADIJS 906, V-1
- HOLLYWOOD. Zie: Gitaarvissen en banjoklokken
- HOMME'S HOEST. Zie: Vier novellen
- HORROR COELI EN ANDERE GEDICHTEN [bevat: Kussen door een rag van
 woorden] 31, 35, 47
- HOUTEN LEEUWEN EN LEEUWEN VAN GOUD
- Een woordje vooraf
- De stem des volks 337
- Tien herdersuurtjes 596
- Mensbeeld en aanstoot 363
- De schipbreuk der bibliofielen 578
- De anale analyse van Pierre Rey 586
- De Heilige Howard 569, 581, 585
- Onze Vlaamse broeders 382
- Mogen wij Nederlands schrijven? 383
- De ongeöliede pinda's van Hugo Claus 637
- Sire! Excellenties! Dames en Heren! 630
- De spelling van verspilling 416
- Brief aan Dr. L. Craeybeckx

- Kabeljauw in rode inkt 419
 Eventjes evalueren 398
 Is het om te huilen? 631
 Uitputtend 622
 De vijanden van de lagere volksklassen 657
 Landverraders aan het woord 370
 De SS als amateur-sport 543
 De Chassidische bellenblazer 552
 Weinreb en de Nederlandse letterkunde 551
 Lou de Jong en de tante van Weinreb 563
 De pet van Paul Feyerabend 627
 De snippers van de schrijftafel 662
 Een rechtzinnige zondaar 501
 De school van De Schoolmeester 718
 De verboden boeken van de Tachtigers (I): Een Liefde 528
 De verboden boeken van de Tachtigers (II): Pijpelijntjes 516
 Van Oudshoorn, wat ik me van hem herinner 562
 Op de hoek van de tafelreeks 675
 Opmars der dagboekaniërs 686
 Bijzonder aardig; prima, prima 694
 Aantekeningen
 HYPNODROME 30, 90, 120
 IK DRAAG GEEN HELM MET VEDERBOS
 De Koning en de baard van Pronk 692
 Een Pronkstuk van ontwikkelingshulp 573
 Oorsprong en wezen van het kapitalisme 628
 Wim Kok moet ook professor worden 621
 De arme minister Pais 737
 Ook Rudi Dutschke moet professor worden 625
 Krijgsgevangene Bakker Schut 641
 Pleidooi voor een nieuwe hofmeier 710
 Hoe het niet moet 576
 Om zijn eigen pens vol te krijgen 624
 Van Deysse's dandyisme 721

- Bordewijk's jeugdportret 729
 Hamsun's honger 529
 Céline 587
 Twee Indiase romans 523
 De jeugd van de tovenaarsleerling 613
 De tastbare metaforen van O.V. de L. Milosz 609
 Gevleugelde woorden 633
 Over De Profundis o.a. 738
 Achterberg 616
 Wat ik graag mag lezen 678
 Een bloemlezing uit volkslectuur 593
 Een boek der boeken 712
 Centre Pompidou geopend 574
 Cultureel Luilekkerland 577
 Een jaar later 653
 Idiote schilderijen 605
 Een museum voor reclameplaten 667
 Hoe naïef was Atget? 652
 Had Hitler toch gelijk? 672
 Bloed en bodem of Waarheid en ideologie 548
 Zonder vliegtuigen en zonder radio 673
 Liane's blauwe schriften 656
 Peenhaar's biografie 619
 Aantekeningen
 IK HEB ALTIJD GELIJK 183
 IN DE MIST VAN HET SCHIMMENRIJK. Zie: Madelon in de mist van het
 schimmenrijk
 KING KONG
 King Kong
 Wat Nederland niet op de televisie mocht zien II-5, II-6
 KLAAS KWAM NIET
 Klaas kwam niet 744
 Heb ik eigenlijk wel lezen geleerd? 722
 Nullen in verleden en toekomst 777
 Leve de democratie! 731

De toenemende verdierlijking van de Nederlandse politicus 798
 Trotski en Stalin 740
 De Mirliton 753
 Dass ich gar kein Holländer bin... 758
 Blanco papier 683
 De glinsterende wereld van de prijzen 699
 Schijndood begraven? 700
 Het huis van Balzac 713
 Een droeve mijmering 714
 Simone 727
 Slaap 815
 De Perzen 829
 Flaubert herdacht 807
 Heb ik het niet gezegd? 806
 Piëteit 800
 Khnopff 765
 Magiërs en vertalers 824
 Het lijden der vertaalde schrijvers 839
 Een martelaar voor Vondel 762
 Wel en wee van de wereldroem 752
 Le Pays d'origine
 Heinrich Hugendubel 756
 Daverende Successen (1) 782
 Daverende Successen (2) 783
 Nietzsche's nieuwste biografie 772a, 867
 Nietzsche's wederopstanding (1) 773
 Nietzsche's wederopstanding (2) 775
 Tribschen 823
 Luzern 825
 Nietzsche, door De Arbeiderspers verklaard 859
 Wat radio vermag - of niet 690
 Over Popper 847
 Popper's indeterminisme 864
 Over het Hiernamaals 846

- De mythe, tegen beter weten in 747
 Jan Cremer 685, 687
 Guy de Maupassant herleeft 787
 Henri Béraud 834
 Zich onvergetelijk maken, het dagboek van Marie Bashkirtseff 838
 De veelgesmade graaf Gobineau 840
 Merano en de reïncarnatie van Kafka 597
 Honderd jaar Kafka 858
 Het Slot, door een vergrootglas 861
 't Is achter de schermen te duister om vast te stellen of het daar interessanter
 is dan ervóór 735
 Aantekeningen
 KONINGIN EENOOG 284, 288, 289, 295, 850, 888, 907
 KUSSEN DOOR EEN RAG VAN WOORDEN. Zie: Horror coeli en andere gedichten
 DE LAATSTE RESTEN TROPISCH NEDERLAND 391, 392
 DE LAATSTE ROKER
 Zijn god was een mens 982
 Leeuw in interieur 111
 Cascaden en riolen
 Naar Magnitogorsk
 De laatste roker 978
 Levitatie 995
 De nooduitgang 871
 Aan de Noordzee 816
 Het oude kanon 837
 Hoe biefstuk smaakte 851
 Uitgever Oorwurm 317
 In verwarring, onder verdoving 308a
 De schoorsteen 696
 Dood en weggeraakt 567
 Waarom schrijven? 869
 Twee gebouwen, twee geleerden 845
 Gedachten over wonen in het buitenland 705

- Buren 603
 Televisiereclame voor een nieuwe auto (historisch) 841
 Afscheid van Canada
- EEN LANDINGSPOGING OP NEWFOUNDLAND EN ANDERE VERHALEN
 Een landingspoging op Newfoundland 201
 Een veelbelovende jongeman 262
 Het fossiel 166
 Laura en de grammofoonplaat 267
 De teddybeer 247
 De blinde fotograaf 282
- DE LIEFDE TUSSEN MENS EN KAT 885
- MACHINES IN BIKINI
- MADOLON IN DE MIST VAN HET SCHIMMENRIJK
- MALLE HUGO
 Malle Hugo
 Battus gecalanceerd 957
 Een barre vertaling 958
 Mijn herinneringen aan ruim veertig boekenjaren 1019
 De aardappel van de dood
 Tweehonderd jaar bloedvergieten 956
 Uit de leerschool van Madame Renard 939
 Op een pensionkamer in Berlijn 976
 De Nederlandse taal in de Europese branding 941
 Professoren over taalgebruik 942
 Hooggeleerde chicanes 943
 Wat vele Belgen onder Nederlands verstaan 963
 Toptaal van topman 974
 Agonie I-66
 Op de toren van Babel 969
 Vreemd Nederlands en een Nederlander in den vreemde 997
 De toekomst van het Nederlands 986
 Een dasspeld en geen das 980
 Een bloemlezing uit de Nouvelle Revue Française 979
 Taboes 1027, I-71, I-72

- Schopenhauer 927
 Liever schoenmaker 966
 Vincent van Gogh in Parijs 932
 Vincent literator
 De brieven van een antischrijver 991
 Slechte kritieken gaan nooit verloren, goede ook niet, sinds kort 1006
 Met Multatuli in Argentinië 1028
 Domme Hans 977
- MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR
- I BOVEN OP DE ZANGBERG 254
- Mandarijnen op zwavelzuur is een dik boek
 Snepende kritiek 60
 Hier en daar heb ik mijzelf geciteerd 315
 De Nederlandse auteur en de wereldcrisis 157
 Goede raad voor jonge schrijvers (1) 272
 Goede raad voor jonge schrijvers (2) 277
 De pruiken en de stemmen
 De voornaamste culturele weekbladen 233
 De studeerkameremigranten
 Melancholie op het bitteruur 270
- II NIET MET NAME GENOEMD 42
- Proeve van rustig lesgeven 334
 Denken tussen aanhalingstekens 324
 De generatie van de dunne boekjes 205
 Plucky Gomperts en het klein geluk 108
 Het jagertje 154
 Bij de veertigste verjaardag van H.A. Gomperts 243
 Lange lijdensweg van de tijdschriften in het kort 32, 122, 233
 Zou de zeeslang hebben gesproken? 265
 De knijpkat op de schoorsteenmantel 80
 Verouderde dampkring 83
 Avondrood der epigonen 226
 Het meccanodoosje van Adriaan van der Veen 243

- Mandarijn Morriën 239
 Van Vriesland, recht op en omgekeerd 246, 252
- III DE HEILIGE IDIL EN HAAR NAR 163
 Het knipselbureau 197
 Polemisch mengelwerk 203
- IV DE SCHRIJVER EN DE DERDE WEG
 De huursoldaat van de Vrede 248
 Het geweten van De Groene Amsterdammer
- V AUTOBIOGRAFISCH INTERMEZZO [=DE MANDARIJNENPERS]
 Literatuur, politie en overheid [=De mandarijnenpers] 241
 De graantjespikker [=De mandarijnenpers]
 De Haagse Posthume Gans 245
- VI DE PROTO-MANDARIJN 251
 Mandarijnen, nieuwe oogst 251, 256, I-12, IV-4
 Journal intime van generaal Salan 318
 Goede raad voor jonge schrijvers (3) 271
 Naschrift bij de tweede druk 344, 347, 352
 Jeugd draagt de fakkel verder
 Hermans wint na 10 jaar geschil met uitgever IV-39
 De kroon op dit werk II-18
 Een pleidooi 423
- MANDARIJNEN OP ZWAVELZUUR, SUPPLEMENT
 Inleiding
 Aanvulling over Jacques Gans I-44
 Goede raad voor oude schrijvers 614, 617
 Conserve, Acacia's en uitgevers I-46
 Bederf door vervaging 813
 Hoe de VPRO IV-72
 Hulde, hulde I-45
 Schichtig en nog luier 860
 De nieuwe zedenmeesters 820
 Open brief over Kalma 863
 Krijgslisten 761
 Opiniebladen 1 - 3 748, 749, 750
 Oorlog in Londen 1 - 2 770, 771

- Wanklanken Haagse Posthoorn 1 - 8 784, 785, 786, 788, 789, 790, 791, 792
 Battus: Aadjes
 Prestige Nederl. literatuur 801
 R. Rubinstein's fantasie 810
 Klotser van de Haagse Post 828
 'Bluf' van Rubinstein
 Weinreb bij de neus genomen 404
 Kamerlid Joop Voogd
 Kamer onthoudt zich van oordeel
 Brief aan Van der Leeuw
 Brief aan Van der Leeuw
 Kamer slap (De Rooy)
 Voogd: het mooiste beroep
 H. Turksma retourneert oorlogskruis
 Men leze Nuis Aad
 Weinreb revisited 865
 Ingezonden stuk van Schöffner 865
 DE MANDARIJNENPERS. Zie: Mandarijnen op zwavelzuur
 MIŁOSZ, O.V. DE L. ZEVEN GEDICHTEN 120, 745
 MOEDWIL EN MISVERSTAND
 Een ontvoogding 95
 Atonale 189
 Loo-Lee 76
 Samen naar Oostende
 Elektrotherapie
 Inferno 1012
 Dokter Klondyke 55
 Emigratie 123
 Het lek in de eeuwigheid
 Ezelsoren 141
 De kat Kilo 222
 MONDELINGE MEDEDELINGEN
 Oorlog en literatuur 887
 Van duisternis tot licht, en terug 893a

- Schrijver en auteursrecht 901
 Eerste zinnen van romans 909
 NAAR MAGNITOGORSK. Zie: De laatste roker
 NOOIT MEER SLAPEN
 ONDER PROFESSOREN 480, 485, 488, 489
 DE ONVERSLETEN WANDELAAR
 OVERGEBLEVEN GEDICHTEN 30, 35, 90, 120, 745
 PARANOIA
 Preambule
 Manuscript in een kliniek gevonden 151
 Paranoia 138
 Het behouden huis
 Glas
 Lotti Fuehrscheim 196
 PERIANDER
 DE RAADSELACHTIGE MULTATULI
 Bij de tweede druk
 De raadselachtige Multatuli 531
 Bijlage I Artikelen en polemieken (1975-1984)
 Nieuwenhuys tegen de mythen 460
 De koppige klimaatschieter 537
 De bronnen van de waarheid 536
 Bijkaart's kille kijk op Multatuli en Duymaer van Twist 541, 542
 Stuivering en de wetenschappelijke biografie van Multatuli 606
 Eindelijk: Multatuli deel elf 639
 Multatuli's portretten 666
 'Ronduit sensatielust' 844
 Paul van 't Veer over Multatuli 852
 Multatuli deel veertien, de brieven en documenten van 1870 en 1871 853
 Een hele stapel Havelaars 872
 Multatuli deel zestien 880
 Bijlage II

RELIKWIEËN EN DOCUMENTEN

RUISEND GRUIS

HET SADISTISCHE UNIVERSUM

Het sadistische universum 147, 173

De zwarte humor van de baron Von Münchhausen 175

Hotel Multatuli 343

Dope: mana, manie en taboe 303

Fenomenologie van de pin-up girl

De nieuwe natuur 224

Monoloog van een anglofoob 341

Monoloog van een paardenliefhebber 225

Dag dokter! 231

De filmmakers en de Witte Paters 336

Een Nederlandse detectivefilm? 308

Experimentele romans 306

Antipathieke romanpersonages 294

Oradour 330

Een eenzaam plaatsje in de Condroz 263

De katten van Rome 258

Op de Etna 250

Het oor van Dionysius 259

Achter borden Verboden Toegang 255

De elevated 249

Trams en treinen

Eerste reis naar Spanje 322

Wittgenstein's levensvorm 346

Achteraf

SCHEPPEND NIHILISME 360, IV-1, IV-2, IV-14, IV-18, IV-20, IV-22 -IV-25,
IV-27 - IV-30, IV-33, IV-35 - IV-42, IV-54, IV-61, IV-64 - IV-66, IV-69, IV-78,
IV-79

DE SCHRIJFMACHINE MIJMERT GEKKEPRAAT [bevat: Bijzondere tekens] 420,
644

SLECHTE KRITIEKEN GAAN NOOIT VERLOREN, GOEDE OOK NIET, SINDS KORT.

Zie: Malle Hugo

TAZIEFF, H. KRATERS IN LICHTERLAAIE

DE TRANEN DER ACACIA'S 72, 79, 85, 91, 98, 100, 101, 104, 109, 115, 117, 121

UIT TALLOOS VEEL MILJOENEN 766, 848

VAN WITTGENSTEIN TOT WEINREB

Camille Houckaert waarschuwt 349

Leven van Wittgenstein 388

Kardinaal Pölätiö 350

Kan de tijd tekens geven? 386

Klaas boven Klaas 387

Lowry, aandoenlijke epigoon 368, 394

Twee families Smith 377

Veel heil en onheil 397

Frijderijk de Vrome 399, 400, 401, 402

Een jaar later 408, I-25, I-26

Achteraf 403

VIER NOVELLEN

Filip's sonatine

Homme's hoest 799

Geyerstein's dynamiek

De zegelring

VINCENT LITERATOR. Zie: Malle Hugo

WAAROM SCHRIJVEN? Zie: De laatste roker

WITTGENSTEIN

Honderd jaar Wittgenstein 965

Wittgenstein's levensvorm 346

Wittgenstein in de mode en Kazemier niet 353, 376

Leven van Wittgenstein 388

De snippers van de schrijftafel 662, 881

De pet van Paul Feyerabend 627

WITTGENSTEIN, L. TRACTATUS LOGICO-PHILOSOPHICUS 450

WITTGENSTEIN IN DE MODE EN KAZEMIER NIET 353, 376

DE WOESTE WANDELING

EEN WONDERKIND OF EEN TOTAL LOSS

De elektriseermachine van Wimshurst

Een wonderkind of een total loss 338

Hundertwasser, honderdvijf en meer 311
Het grote medelijden 236, 314
DE ZEGELRING. Zie: Vier novellen
HET ZONALE BEGINSSEL IN DE GEOGRAFIE

Index op periodieken

- Ad Interim* 35, 95
Algemeen Handelsblad 27, 190, 326, 343, 355. Zie verder *Handelsblad / N.R.C.*
Algemeen Nederlands tijdschrift voor wijsbegeerte en psychologie 353, 376
Alles mag 231
Amoeba 4
Avenue 377, 387, 391, 392, 707, 715, 720, 745, 766, 855, 1020
De Baanbreker 33, 34, 36, 38-40, 42, 51-53, 57
Barbarber 332
Beeld 235
Blurb 172
Bo 332
Bourgond 314a, 315
Bijster 389, 390
Bzzlletin 738, 888
Capi 1026
Centaur 89
Chemisch Weekblad. Editie boekbesprekingen 422a
Contact 103
 criterium 37, 47-49, 55, 56, 59-63, 72, 73, 79, 80, 85-87, 90-94, 97, 98, 100, 101, 104-106, 109, 115, 117-119, 121, 122, 126-133, 135-138
Critisch Bulletin 157, 209
Delta 298
Der Clercke Cronike 250, 260
D(ietsche) W(arande) & B(elfort) 35, 630
Drukkersweekblad en Autolijn 339
Elegance 896, 921
Elsevier 916, 917, 923, 925-927, 930, 932, 936, 939, 946, 948, 952, 954, 960, 962, 966, 971, 972, 976, 978, 980-982, 984-986, 988, 989, 993, 996, 1001, 1007, 1011, 1015, 1018, 1019, 1021-1025

- Elseviers Literair Supplement* 411
Elseviers magazine 596, 860, 892, 893, 893a, 895, 903, 910, 915. Zie verder
Elsevier
Elseviers Weekblad 360. Zie verder *Elseviers magazine*
Even lezen 316
F(ysisch) G(eografisch studententijdschrift) te A(msterdam) 228
Forum Academiale 327
Foto 284
Furore 480, 512, 532
Gard Sivik 291, 293, 303, 332
Gedeeld domein 630
De Gids 350, 416, 606, 813
Haagse Post 356-359, 361-366, 370-375, 378-384. Zie verder *HP-magazine*
Handelsblad / N.R.C. 404. Zie verder *NRC Handelsblad*
Hollands Diep 485, 501, 508, 516, 523, 529, 537, 543, 563, 570, 578, 587, 597,
 603
Hollands Maandblad 323, 328, 352, 354, 423, 630, 847, 863, 866, 879
HP 422. Zie verder *HP / De Tijd*
HP-magazine 398-402, 408. Zie verder *HP*
HP / De Tijd 1029
De inktzwam 2, 3
Intermagazine 1009
J(eugd in) S(chool en) W(ereld) 413
Kunst van Nu 345
Literama 630, 635
Litterair Paspoort 43, 44, 54, 74, 75, 99, 113, 120, 134, 139, 140, 142-144,
 146-150, 155, 156, 158-161, 164, 165, 168, 169, 173-175, 177, 178, 180-182,
 199, 207, 368, 369, 385, 388, 394
Merlyn 324, 332
Le Monde 875
Museumjournaal 557
Nieuw Vlaams Tijdschrift 166, 196
Nieuwe Rotterdamse Courant 67, 110, 145, 187, 241. Zie verder *Handelsblad*
/ N.R.C.
De Nieuwe Standaard 32

Nieuwsnet 736, 737, 740-744, 746, 748-751, 753-761, 763-765, 767-772, 774, 776, 777, 782-786, 788-793, 795-800, 802, 803, 805-809, 811, 812, 814, 815, 817-822, 824, 826-829, 831

NRC Handelsblad 574, 581, 586, 593, 601, 609, 613, 619, 627, 633, 637, 639, 652, 656, 662, 667, 673, 678, 686, 690, 694, 702, 705, 710, 712, 721, 729, 734, 735, 747, 752, 762, 769a, 772a, 773, 775, 787, 794, 801, 804, 810, 816, 823, 825, 830, 832-834, 836-841, 843, 845, 846, 851-853, 856-859, 861, 864, 865, 867-870, 872-874, 876, 878, 880-883, 886, 887, 889-891, 897-899, 901, 902, 908, 909, 911, 913, 914, 918-920, 922, 924, 929, 931, 933, 935, 937, 938, 940-944, 949-951, 953, 955-959, 961, 963-965, 969, 970, 973, 975, 977, 979, 990-992, 994, 995, 997-1000, 1002, 1004-1006, 1008, 1010, 1012-1014

Onze Taal 974

Het Oog in 't Zeil 1003

Over Multatuli 606, 666, 844, 894, 934, 967, 1028, 1030

Panorama 945

Parade der profeten 30, 31, 111

Het Parool 141, 152, 201, 227, 229, 232, 296, 301, 302, 305, 352, 367, 413, 424-449, 451-463, 465-477, 479, 481-484, 486, 487, 489-500, 502-507, 509-511, 513-515, 517-522, 524-528, 530, 533-536, 538-542, 544-547, 549-551, 553-556, 558-561, 564-569, 571-573, 575-577, 579, 580, 582-585, 588-591, 594, 595, 598-600, 602, 604, 605, 607, 608, 610-612, 614-618, 620-626, 628, 629, 631, 632, 634, 636, 638, 640-642, 645-651, 655, 657-661, 663-665, 668-671, 674-677, 679-685, 687-689, 691-693, 695, 697-701, 703, 704, 706, 708, 709, 711, 713, 714, 716-719, 722-728, 730-733

Playboy 871

Podium 151-154, 162, 163, 170, 183, 189, 197, 203, 204, 222, 226, 233, 239, 240, 242, 243, 245-248, 251, 252, 257, 261, 264, 267-269, 273, 282, 285, 290, 291, 299, 307, 311, 312, 317-321, 325, 329-338, 341, 342, 344, 346-349

De Poezenkrant 464, 643, 739

Proefschrift 256

Profile 900

Proloog 50, 64

Propria Cures 292, 395, 396, 406, 407, 409, 842, 862
Randstad 314, 332
Raster 386, 393, 410, 417
ReperToire 299
De Revisor 309, 450, 478, 592, 654
Schrijversalmanak 224, 225, 236, 237
Septentrion 877
Skoop 336, 672
Snoecks 781
Soma 403, 412, 414
De Spectator 36, 39
Suum Cuique 1, 5-26, 28, 230
Symbiose 308
Taboe 308a
De Telegraaf 488, 531
Tirade 562
Het toneel 223
De tweede ronde 81, 854, 885
De Tijd 630. Zie verder *HP / De Tijd*
De Tijd - Maasbode 344. Zie verder *De Tijd*
Tijdschrift van het (Koninklijk) Nederlands(ch) Aardrijkskundig Genootschap
 29, 228, 244, 274-276
Tijdschrift voor economische en sociale geografie 421
Utopia 644
Het Vaderland 179, 184, 186, 188, 191, 198, 202, 211, 212, 216-220, 234, 306
De Vlaams(ch)e Gids 76, 294, 696
De Volkskrant 912
Vrij Nederland 45, 46, 58, 65, 66, 68-71, 77, 78, 82-84, 88, 96, 102, 107, 108,
 111, 112, 114, 116, 124, 125, 297, 313, 316, 632, 987, 1027
Het Vrije Volk 171, 176, 185, 192, 193, 195, 205, 206, 208, 210, 213-215, 221,
 249, 250, 254, 255, 258, 259, 262, 263, 265, 266, 270-272, 277-281, 283, 286,
 287, 295, 304, 316
Vulpes (officiëel orgaan van de G.B. Vossius) 230

Index op gerecenseerde auteurs

Albaret, C. 540
 Amadou, R. 181
 Anderson, M. 844
 Apollinaire, G. 613
 Armando 370
Balchin, N. 174
 Baldwin, N. 971
 Barea, A. 136, 184
 Barlett, D.L. 804
 Bazin, H. 145, 146
 Beauvoir, S. de 139
 Beckford, W. 998
 Belcampo 70
 Bell, A.C. 169
 Bergler, E. 180
 Billy, A. 211
 Blanchot, M. 173, 369
 Blijstra, R. 49
 Boekraad, L. 71
 Boenders, F. 690
 Boon, L.P. 266
 Bordewijk, F. 58, 135
 Bosman, A. 129
 Bost, J.-L. 139, 206
 Brabander, G. den 56
 Brenner, J. 938
 Brouwers, J. 892
 Brown, A.C. 520
 Buddingh', C. 694
 Burns, M. 1011
 Camus, A. 110, 955
 Carmiggelt, S. 92
 Carswell, J. 175
 Chautard, E. 148
 Cros, C. 44
Debrot, C. 73
 Defoe, D. 188
 Dendermonde, M. 87
 Devaux, P. 148
 Deysse, L. van 721
 Diels, G. 56
 Diepen, D. van 244
 Downs, B.W. 160
 Dresden, S. 93
 Dubois, P.H. 221

Dumay, R. 177
Ellis, V.L. 75
Ent, H. van der 596
Ett, H.A. 112
Faulkner, W. 140, 185, 214
Feyerabend, P. 627
Flaubert, G. 1015
Gans, J. 92, 102
Gengenbach, E. de 156
Gibault, F. 601
Gidel, H. 996
Gilliams, M. 53
Giltay Veth, D. 551, 552
Gomperts, H.A. 82
Goncourt, E. en J. de 961
Gracq, J. 54, 199
Green, J. 41, 134
Haakman, A. 1000
Haan, J. den 208
Hart, M. 't 980
Hattum, J. van 68, 69, 133

Haver, J. van 963
Heestermans, H. 642
Heine, M. 173
Helman, A. 215
Hindus, M. 158
Hogg, J. 192
Jackson, C. 119, 142
Janz, C.P. 772a
Jay, B. 1008
Joeke, T. 49
Jong, L. de 563
Kafka, F. 171
Kanters, R. 181
Kaplan, F. 948
Kempe, G.Th. 128
Kierkegaard, S. 1002
Klant, J.J. 92
Körber, J. 276
Kogon, E. 131
Kok, A. 1029
Koolhaas, R. 708
Kouwenaar, G. 49, 209
Kranendonk, A.G. van 130
Kröber, W. 217
Krol, G. 1001
Lacassagne, J. 148
Lamb, H.H. 421
Langen, F. 46, 133
Langeweg, G. 105
Lasierra, R. 358
Léautaud, P. 198
Leeuw, A.J. van der 551, 552
Lehmann, R. 75
Leiker, S. 45
Levy, B.-H. 989
Littré, F. 144
Loggem, M. van 116
Lowry, M. 368, 394
MacLennan, H. 143
Manchester, W. 985
Mann, Th. 178
Marja, A. 93
Marsden, S. 949
Marty, R. 593
Maugham, W.S. 206
Michel, P. 994
Miller, H. 168

Misonne, L. 1024
Moravia, A. 153, 184
Morriën, A. 205
Mortensen, B.M. 160
Mouloudji, M. 43
Muir, E. 75
Mulisch, H. 902
Multatuli 639, 1006
Nablo, J.B. 143
Nicolas, E. 107
Nietzsche, F. 859
Nivet, J.-F. 994
Noordervliet, N. 916
Norden, W. van 65
Nijhoff, A.H. 66
Oljesja, J. 184
Oudshoorn, J. van 176
Oversteegen, J.J. 860
Paris, B. 972
Pearson, H. 93
Peereboom, J.J. 675
Perron, E. du 97, 991
Peters, H.F. 867
Petroski, H. 1023
Phelan, J. 581
Pichois, Cl. 923
Plumyène, J. 358
Poe, E.A. 954
Pougy, L. de 656
Queneau, R. 958
Quennell, P. 161
Renard, J. 939
Reve, S. van het 126
Rheims, M. 944
Roest Crollius, B. 133
Rolin, O. 920

Rolland, J.-F. 673
Rougemont, D. de 139
Rüegg, A. 165
Sacher-Masoch, L. von 369, 844
Sacher-Masoch-Rumelin, A. von 385
Sachs, M. 159
Safranski, R. 927
Sand, G. 1005
Sansom, W. 150
Sartre, J.P. 67, 213
Schierbeek, B. 45, 195
Schirmer, H. 274
Schöne, A. 933
Schütz, H.J. 962
Schoor, K. 83
Sender, R. 184
Silverman, K.J. 1007
Simons, L. 986
Simpson, A.W.B. 908
Sirolf, V. 132
Sleutelaar, H. 370
Smeding, H.J. 45
Spieler, J. 217
Sprague de Camp, L. 747
Steele, J.B. 804
Stuiveling, G. 93
Swinnen, J.M. 1022
Tas, S. 86, 97
Timmer, C.B. 77
Unselde, J. 858
Uyldert, M. 84
Varin, R. 147
Veen, A. van der 78
Veer, P. van 't 852
Vestdijk, S. 93, 124, 132
Vet, A. van der 49
Villiers, Ph. de 956
Visscher, H.A. 422a
Visser, A. 46
Voeten, B. 80
Vogel, L. 92
Vries, H. de 106
Vroman, L. 96, 118
Vulliamy, C.E. 149
Waldman, D. 1025
Walschap, G. 193
Warner, R. 74, 161

Weischet, W. 275
Wesseling, H.L. 926
Witstein, S.F. 92
Wittgenstein, L. 662
Wright, R. 113
Ziegler, J. 923
Zola, E. 913